

KONYA
7 HAZİRAN 2020

SELÇUK 2. ULUSLARARASI SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ

KONGRE TAKVİMİ

Özetlerin gönderileceği son tarih: 3 Haziran 2020
Tam metinlerin gönderileceği son tarih: 7 Haziran 2020
Kongre kitabı yayın tarihi: 10 Haziran 2020

Ayrıntılı Bilgi İçin: www.selcukkongresi.org

SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ ÖZET KİTABI

EDİTÖRLER:

DR. GÜLTEKİN GÜRÇAY

KHORRAM MANAFİDİZAJİ

SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ ÖZET KİTABI

SELÇUK ZİRVEİ
2. ULUSLARARASI SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ
07 HAZİRAN 2020
KONYA

EDİTÖRLER:

DR. GÜLTEKİN GÜRÇAY
KHORRAM MANAFİDİZAJİ

UBAK YAYINEVİ®

(TC. KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI YAYINEVİ RUHSAT NUMARASI : 2018/42945)
TÜRKİYE

selcukkongresi@gmail.com

www.ubak.org.tr

[https:// www.selcukkongresi.org](https://www.selcukkongresi.org)

Bu kitabın tüm hakları UBAK Yayınevi'ne aittir.
Yazarlar etik ve hukuki olarak eserlerinden sorumludurlar.

UBAK Publications – 2020 ©

Yayın Tarihi : 11.06.2020

ISBN: 978-605-06766-9-3

KONGRE KÜNYESİ

KONGRE ADI

SELÇUK ZİRVESİ
2. ULUSLARARASI SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ

TARİHİ VE YERİ

07 HAZİRAN 2020
KONYA

DÜZENLEYEN KURUMU

UBAK Uluslararası Bilimler Akademisi
Derneği

KONGRE DÜZENLEME KURULU

Kongre Başkanı: Doç. Dr. Dinara Fardeeva
Düzenleme Kurulu Başkan : Dr. Gültekin Gürçay
Düzenleme Kurulu Üyesi: Dr. Nadire Kantarcıoğlu
Düzenleme Kurulu Üyesi: Dr. Leman Kuzu
Düzenleme Kurulu Üyesi: Use Dergisi Editörlüğü
Düzenleme Kurulu Üyesi: Euroasia Dergisi Editörlüğü
Düzenleme Kurulu Üyesi: Use Dergisi Editörlüğü
Düzenleme Kurulu Üyesi: Ubak Uluslararası Bilimler Akademisi Yayınevi Editörlüğü
Genel Koordinatör: Amaneh Manafidizaji

YABANCI KONUŞMACILAR

Турсунжон Каримова - Tacikistan
Yanioglo Mariya - Moldova Respublikası
Cavadxan Qasimov – Azərbaycan
Minara Guliyeva Hüseyin- Azərbaycan
Muhammed Zia-Ur Rehman – Pakistan
Ahmet Yusuf - Suriye
Aldo Antonio – İtalya

KONGRE DİLLERİ

TÜRKÇE (Tüm Lehçeleri) - İNGİLİZCE - RUSÇA - FARŞÇA - ÇİNCE - ARAPÇA

BİLİM VE DANIŞMA KURULU

Dr. Gulmira ABDİRASULOVA

Kazak Devlet Kızlar Pedagoji Üniversitesi

Dr. Ahmad Sharif FAKHEER

Ürdün Devlet Üniversitesi

Prof. Dr. Yunir ABDRAHIMOV

Ufa State Petroleum Technological
University

Doç. Dr. Abbas GHAFARI

Tebriz Üniversitesi

Dr. Lale Sariye AKAN

Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi

Prof. Dr. Ariz Avaz GOZALOV

Moskova Devlet Üniversitesi

Prof. Dr. Burcu Semin AKEL

Kültür Üniversitesi

Dr. Ahmet GÜMÜŞ

İstanbul Aydın Üniversitesi

Dr. Maha Hamdan ALANAZI

Riyad Kral Abdülaziz Teknoloji Enstitüsü

Prof. Dr. Gulzar İBRAGİMOVA

Bakü Avrasya Üniversitesi

Dr. Dzhakipbek Altaevich ALTAYEV

Al – Farabi Kazak Milli Üniversitesi

Doç. Dr. Dilorom HAMROEVA

Özbekistan Bilimler Akademisi

Doç. Dr. Nurhan AYDIN

Kafkas Üniversitesi

Dr. Cihandar HASANHANOĞLU

Başkent Üniversitesi

Dr. Mehmet Fırat BARAN

Mardin Artuklu Üniversitesi

Dr. Bazarhan İMANGALİYEVA

K.Zhubanov Aktobe Devlet Bölge
Üniversitesi

Dr. Amina Salihi BAYERO

Yusuf Maitama Sule Üniversitesi

Dr. Keles Nurmaşılı JAYLIBAY

Kazak Devlet Kızlar Pedagoji Üniversitesi

Dr. Karligash BAYTANASOVA

Al – Farabi Kazak Milli Üniversitesi

Dr. Mamatkuli Jurayev

Özbekistan Bilim Akademisi

Dr. Baurcan BOTAKARAEV

Hoca Ahmet Yesevi Üniversitesi

Dr. Kalemkas KALIBAEVA

Kazak Devlet Kızlar Pedagoji Üniversitesi

Dr. Bouaraour Kamel

Ghardaia Üniversitesi

Doç. Dr. Tüba KARAHİSAR

Doç Dr. Mehmet KAYA

Dicle Üniversitesi

Prof Dr. Bülent KURTİŞOĞLU

Ardahan Üniversitesi

Doç Dr. Elif AKPINAR KÜLEKÇİ

Atatürk Üniversitesi

Sonali MALHOTRA

Delhi Balbahtri Academy

Dr. Alia R. MASALİMOVA

Al – Farabi Kazak Milli Üniversitesi

Prof. Muntazir MEHDI

Pakistan Language Academy

Dr. Amanbay MOLDİBAEV

Taraz Devlet Pedagoji Üniversitesi

Doç. Dr. Yaprak I. OZDEMİR

Karadeniz Teknik Üniversitesi

Dr. Yeliz ÇAKIR SAHİLLİ

Munzur Üniversitesi

Dr. Ayslu B. SARSEKENOVA

Orleu Milli Kalkınma Enstitüsü

Doç. Dr. Işık SEZEN

Atatürk Üniversitesi

Prof. Dr. Sibel SİLİCİ

Erciyes Üniversitesi

Dr. Gulşat ŞUGAYEVA

Dosmukhamedov Atyrau Devlet

Üniversitesi

Doç. Dr. Yeliz KINDAP TEPE

Cumhuriyet Üniversitesi

Dr. K.A. TLEUBERGENOVA

Kazak Devlet Kızlar Pedagoji Üniversitesi

Dr. Cholpon TOKTOSUNOVA

Rasulbekov Kırgız Ekonomi Üniversitesi

Doç. Dr. Yıldırım İsmail TOSUN

Şırnak Üniversitesi

Dr. Botagul TURGUNBAEVA

Kazak Devlet Kızlar Pedagoji Üniversitesi

Dr. Dinarakhan TURSUNALİEVA

Rasulbekov Kırgız Ekonomi Üniversitesi

Prof. Dr. Akbar VALADBİGİ

Urumiye Üniversitesi

Dr. Yang ZİTONG

Wuhan Üniversitesi

Doç. Dr. Mine GÖZÜBÜYÜK TAMER

Karadeniz Teknik Üniversitesi

SELCUK ZİRVESİ
2. ULUSLARARASI SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ
2. ULUSLARARASI UYGULAMALI BİLİMLER KONGRESİ
07 HAZİRAN 2020
KONYA
KONGRE PROGRAMI

KONYA

UBAK

KONYA

NOT:

- **Sunum Süresi Her Bildiri İçin 10 Dakikadır.**
- Sunumlar skype üzerinden ve power point ile anlatılacaktır. Her oturum için grup oluşturulacaktır. Sunum yapan katılımcı ekranın diğer katılımcılar ile paylaşacaktır.
- (skype ile aradığımızda aşağıda sağ köşede iki tane üstüste kareden ekranı paylaşan yapılacaktır.)

SELÇUK ZİRVESİ	
2. ULUSLARARASI SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ	
2. ULUSLARARASI UYGULAMALI BİLİMLER KONGRESİ	
07 HAZİRAN 2020	
KONYA	
07 HAZİRAN 2020	
UBAK 1- OTURUM 1 10:00 - 11:30 11:45- 13:00	UBAK 1 – OTURUM 2 14:00 – 15:30 15:45- 17:30
OTURUM BAŞKANI: DR. GÜLTEKİN GÜRÇAY	OTURUM BAŞKANI: MELEK AKDOĞAN GEDİK
DR. ÖĞR. ÜYESİ, İMREN PEKER DR. ÖĞR. ÜYESİ, ERKAN KILIÇER	PROF. DR. İSMAİL BAKAN BAŞAK ŞITAK
Vergi Hukukunda Yer Alan Tecil Düzenlemesinin Vergi Uyumu Kapsamında Değerlendirilmesi	Kadın Girişimciliğin Dinamikleri Üzerine Bir Alan Araştırması
ARŞ. GÖR. MUSTAFA ÜNAL	PROF. DR. SALİH YEŞİL VAHİT KIZILTOPRAK BAŞAK ŞITAK
Kıta Sahaneliği Ve Münhasır Ekonomik Bölge Sınırlandırılması	Bilgi Paylaşımının Öncülleri Üzerine Bir Alan Araştırması
ARŞ. GÖR. MUSTAFA ÜNAL	DR. ÖĞR. ÜYESİ ÜLKER ERDOĞAN ARACI
Doğu Akdeniz’de Münhasır Ekonomik Bölge Ve Kıta Sahaneliğine İlişkin Yunanistan’ın Tezleri	Algılanan Müşteri Odaklılık Düzeyinin Müşteri Katılımına Etkisi
DR. ÖĞR. ÜYESİ SEBİLE BAŞOK DİŞ	ÖĞR. GÖR. DR. ONUR KÖKTÜRK ÖĞR. GÖR. DR. NUR ÇAĞLAR ÇETİNKAYA
Sokrates’in Felsefesini Ortaya Koyarken Kullandığı Yöntem Üzerine Bir İnceleme	Kredi Kartı Sahipliğinde Tüketicilerin Tercihlerini Etkileyen Faktörler
DR. ÖĞR. ÜYESİ SEBİLE BAŞOK DİŞ	ULUKAN BÜYÜKARIKAN CENGİZ ERYILMAZ
Stoa Felsefesinde Hazza Bakış	İşletmelerde İç Kontrol Sistemlerinin Yeri Ve Önemi

DR. ÖĞR. ÜYESİ DAVUT KARAMAN ÖZGE AYKIN Covid-19 Salgın Sürecinde Kargo Hizmetlerinde Görülen Müşteri Şikayetlerinin İçerik Analizi	HARUN KAPTANER Türkiye Nasıl Kurtulur'dan Bölgesel Kalkınma Ajanslarına
ÖĞR. GÖR. DR. NUR ÇAĞLAR ÇETİNKAYA İndirim Marketlerin Hizmet Kalitelerine İlişkin Müşteri Şikayetleri: Bir İçerik Analizi	HARUN KAPTANER İnsani Kalkınma Açısından Kırsal Kalkınma Uygulaması: Dorutay Köykent Projesi
DR. SÜLEYMAN YURTKURAN Türkiye'de Ekolojik Ayak İzinde Meydana Gelen Şoklar Geçici Mi Kalıcı Mı?	MELEK AKDOĞAN GEDİK Küresel Kamusal Mallar: Sağlık Ve Salgın Hastalıklar Örneği
Erdoğan AKMAN Niyazi AYHAN Post Sovyet Dönemde Kırgızistan'da Reklamcılık: Reklamda Ünlü Kullanımı Üzerine Değerlendirmeler	EMEK ASLI CİNEL Koronavirüs Salgınının Dünya Ekonomisi Üzerindeki Etkileri
ТУРСУНЖОН КАРИМОВА РАВШАН УСАНОВ Алишер Навоий Ижодидаги Улуғвор Дўстликнинг Яқин Қўшни Давлатлар Матбуотида Инъикос Этиши	DR. ÖĞR. ÜYESİ S. ÇAĞRI ESENER ARŞ. GÖR. YAPRAK KARADAĞ Kamu Maliyesi Gözünden Gelişmekte Olan Ülkelerde Kamu Sağlık Harcamalarının Belirleyicileri Üzerine Ampirik Bir Analiz
	CAVADXAN QASIMOV Naxçıvan Muxtar Respublikası İqtisadiyyatı Koronavirus Pandemiya Dövründə
UBAK 2 - OTURUM 1 10:00 - 11:30 11:45- 13:00	UBAK 2 – OTURUM 2 14:00 – 15:30 15:45- 17:30
OTURUM BAŞKANI: PROF. DR. ERGÜN KOCA	OTURUM BAŞKANI: DR. LEMAN KUZU
PROF. DR. ERGÜN KOCA ÖĞR. GÖR. TOLGA SOLAK Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Görsel Göstergeler Yoluyla Kültür Aktarımı Dede Korkut Ve Anadolu Hikayeleri Örneği	ARŞ.GÖR.NİHAN ÇELİK Kamusal Alanda Toplumsal Cinsiyet Eşitsizliği: “Nedir Ne Değildir” Programı Üzerine Bir Araştırma
PROF. DR. ERGÜN KOCA PROF. DR. AYŞEN KOCA Kıprıs Türk Ağzlarında Örtmeceler (Güzel Adlandırma Örnekleri)	DR. ÖĞR. ÜYESİ FIRAT SAYICI Joseph Campbell' In Kahramanın Sonsuz Yolculuğu Modelinin Yol Filmlerine Uygulanması: Abbas Kiarostami'nin “Arkadaşımın Evi Nerede?” Filmi Örneği

MASTER STUDENT AHMET YUSUF ASSOC. PROF. DR. FİLİZ YALÇIN TILFARLIOĞLU The Place of CDIO as an ELT Innovative Approach	DR. HAKAN ARIKAN Resim Sanatında Metinlerarasılık
EVREN OSMAN YALÇIN PROF. DR. PAŞA YALÇIN PROF. DR. SEMA ALTUN YALÇIN Sosyoekonomik Bakımdan Dezavantajlı Öğrencilerin Bilişsel Esneklik Ve Okula Bağlanma Durumları İle Fen Ve Matematik Akademik Başarıları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi	DR. HAKAN ARIKAN Sanat Ve Doğa Ekseninde Ekolojik Sanat
F. PERVİN BİLİR SEYHAN BİLİR GÜLER Meslek Standartlarının Kuramsal Alt Yapısı, Temel Kavramlar Ve Yapılar	DOÇ. DR. MEHMET KINIK Müzik Eğitiminde Nitelik Ve Özveri
NURŞEN ŞAHİN F. PERVİN BİLİR ZEYNEP FİLİZ DİNÇ ÖZGE AYDIN Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Bilgisayar Oyunlarına Yönelik Motivasyonları	AKTOLKİN ABUBAKİROVA AZİZA SYZDYKOVA Directions And Features Of Application Of Blockchain Technology In Tourism
DR. ÖĞR. ÜYESİ DEFNE ERDEM METE Coping Strategies Employed By Turkish Students During Study Abroad	ESRA NUR OCAK MURAT DOĞAN Evaluation Of Meat Doner Which Was Stored At 4°C And Frozen Baked Meat Doner Stored At -18°C In Terms Of Sensory Quality Properties
DR. ÖĞR. ÜYESİ SİDDİK BAKIR İki Dillilere Türkçe Öğretiminde Kurmaca Metin Türü Olan Masalların Kültürel Etkileşim Bağlamında Değerlendirilmesi	DR.ÖĞRT.ÜYESİ DAVUT DAĞABAKAN Juli Zeh'in "Kartallar Ve Melekler" Adlı Romanında Avrupa Ve Avrupa Birliği Göndermeleri
DR. ÖĞR. ÜYESİ SİDDİK BAKIR Türkçe Öğretmeni Adaylarının Toplumsal Cinsiyet Rollerine İlişkin Tutumlarının Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi	DR. ZAFER AÇAR Kürt Halk Edebiyatında Metelok Ve Süphan Dağı Yöresinden Bazı Metelok Örnekleri
GÖKHAN IZGAR Toplumsal Değerlerin Kazanımında Bir Araç: Sosyal Etkinlik Dersi	ÖĞR. GÖR. DR. ALİYE YILMAZ İzmit Müzesi'nde Yer Alan II. Mahmud Dönemi Sikkeleri Üzerine Bir Değerlendirme

LEVENT GÖRÜN Türkiye Futbol Federasyonu Profesyonel Liglerinde Yer Alan Takımların Profesyonel Disiplin Kurulundan Aldıkları Cezaların İncelenmesi (2018-2019 Sezonu Örneği)	DOÇ. DR. İNCİNUR ATİK GÜRBÜZ Osmanlı Edebî Metinlerinde Meslekler 3: Demirciler
MUHYETTİN POLAT Kur'ân Ayetleri Işığında Şeytanın Sıfatları	DOÇ. DR. İNCİNUR ATİK GÜRBÜZ Osmanlı Kültür Ve Edebiyatında Habbâz/Ekmekçi Esnafına Dair
Yanioglu Mariya Диалог Культур Как Средство Формирования И Развития Компетенции Межкультурной Коммуникации	Aldo ANTONIO Un Sistema Di Sicurezza Dei Dat
	MİNARA GULİYEVA HÜSEYİN DR. ÖĞR. ÜYESİ CEMAL MEYDAN Horasan'dan Anadolu'ya Oğuz Türklerinde Hil'at Geleneği
UBAK 3- OTURUM 1 10:00 - 11:30 11:45- 13:00	UBAK 3 – OTURUM 2 14:00 – 15:30 15:45- 17:30
OTURUM BAŞKANI: MEHDİ MESKİNİ HEYDARLOU	OTURUM BAŞKANI: DOÇ.DR.AYŞE FEYDA NURSAL
HALİL İBRAHİM TUNA GÜLER BALCI ALPARSLAN Romatooid Artrit Tanılı Geriatrik Bireylere Örem Modeline Göre Verilen Hemşirelik Bakımının El Semptomları Ve Yaşam Aktivitelerine Etkisi	AHMET YARDIM Baş Ağrısı Olan Hastaların Beyin Cerrahisi Polikliniğini Tercih Etme Nedenleri
ÖĞR. GÖR. DR. ÇİĞDEM KARACA DR. ÖĞR.ÜYESİ NURAY BOSTANCIERİ Gestasyonel Ve Prestasyonel Diyabette Wharton Jölesi IL1-α İmmünreaktivitelerinin Değerlendirilmesi	DR. ÖĞRETİM ÜYESİ ESRA DIŞÇI Endoskopik Retrograt Kolanjiopankreatografi (Erkp) Deneyimlerimiz
ASST. PROF. TUĞRA AKKUŞ GRADUATE STUDENT TARIK BERKE TEKİN A Rare Example Of Infectious Infertility In Mares	OP. DR. MUSTAFA YENİ Peptik Ülser Perforasyonu Serbest Havamıdır?
OP.DR. RIFAT PEKSÖZ Türkiyenin Doğusunda II. Basamak Bir Devlet Hastanesinin Geriatrik Hastalardaki Akut Apendisit Deneyimi	DR.ÖĞR.ÜYESİ SEYHAN DİKCİ Arka Segment Göz İçi Yabancı Cisim Saptanan Olgularda Pars Plana Vitrektomi
Opr. Dr. Ufuk MEMİŞ	DR.ÖĞR.ÜYESİ SEYHAN DİKCİ

Batın Ön Duvar Endometriozis: Olgu Sunumu Ve Literatürün Gözden Geçirilmesi	Vitreus İçine Disloke Göz İçi Lensi Olan Olgularda Pars Plana Vitrektomi
UZ. DR. KERİM YEŞİLDAĞ 65 Yaş Ve Üzeri Yoğun Bakım Ünitesine Yatırılan Pulmoner Emboli Hastalarının Değerlendirilmesi	HALİL İBRAHİM TUNA PINAR TUNÇ TUNA BİRSEL MOLU ALEV YILDIRIM KESKİN Hemşirelik Öğrencilerinin Akciğer Seslerini Öğrenebilme Ve Seslere Uygun Girişimleri Belirleyebilmede Simülasyon İle Video Eğitiminin Karşılaştırılması
UZ. DR. HAMİT ÇELİK Yeni Tanı Almış İdiopatik Parkinson Hastalarında Üriner Sistem Fonksiyonlarının Değerlendirilmesi	MURAT ÖZOCAK Tıbbi Açından Kullanılan Sarımsağın (Allium Sativum) Depolama Süresince Kalite Kayıplarının Önlenebilirliğinin Sağlanması
Гюнель МАЛИК ГЫЗЫ ГАСЫМОВА ФАКТОРЫ РИСКА РАЗВИТИЯ ЛЯМБЛИОЗА У БЕРЕМЕННЫХ	MURAT ÖZOCAK Tıbbi Ve Aromatik Bitkilerden Elde Edilen Bitkisel Drogların Depolama Koşullarının Kalite Özelliklerine Etkilerinin Belirlenmesi
DR. ÖĞRETİM ÜYESİ UĞUR DEVECİ Çölyak Hastalığı Tanısı Alan Çocuklarda Helicobacter Pylori Enfeksiyonu Sıklığı	DOÇ.DR.AYŞE FEYDA NURSAL DOÇ.DR.SERBULENT YİĞİT DOÇ.DR.AKIN TEKCAN DOÇ.DR.ASKER ZEKİ OZSOY Is There Any Association Between Osteoporosis And eNOS Gene VNTR Variant ?
HAKAN KAYA A Rare Case of Pericarditis caused by COVID-19 without Pneumonia	DOÇ.DR.AYŞE FEYDA NURSAL DOÇ.DR.PINAR ÇETİNAY AYDIN PROF.DR.MUSTAFA PEHLİVAN DR.ÜLGEN SEVER PROF.DR.SACİDE PEHLİVAN UCP2 and CFH gene variants with genetic susceptibility to schizophrenia in Turkish population
SİBEL KIZILDAĞ Türkiye'den İlk Dna Barkod Kayıtları İle Pyrgus (Hesperidae, Lepidoptera) Türlerinin Filogenisi	NURTEN BAHTİYAR Radisyona Bağlı Bystander Etki
ONUR ARGAN Bilateral Phantom Tumour İn Patient With Acute Heart Failure: A Rare Type Of Localisation	NURTEN BAHTİYAR BİRSEN AYDEMİR Hiperhidrozis Tedavisinde Doğru Akımın Kullanımı

NERMİN DEMİRKOL Porselen Laminate Veneer Restorasyonlar Planlama Ve Preparasyon Teknikleri	RAHMAN KHDİR İBRAHİM BÜLENT HALLAÇ Determination of Prevalence and Incidence Of Salmonella spp. In Some Foods In Iraq/Sulaymaniyah/ Qaladze
DR. ERCAN KURT DOÇ. DR. FATİH ÇELENK Çocuklarda Kronik Otitis Media İçin Sosyodemografik, Sosyoekonomik Ve Klinik Risk Faktörleri	OSMAN SERHAT TOKGÖZ MUSTAFA ALTAŞ FİGEN GÜNEY The Effect Of Thyroid Hormones On Stroke Short-Term Mortality
	AHMET ÖZCAN KIZILKAYA HİLAL ECESoy Ultrasonographic Assessment Of Quadriceps And Patellar Tendon Thicknesses In Patients With Patellofemoral Pain Syndrome
UBAK 4 - OTURUM 1 10:00 - 11:30 11:45- 13:00	UBAK 4- OTURUM 2 14:00 - 15:30 15:45- 17:30
OTURUM BAŞKANI: DR. NADİRE KANTARCIOĞLU	OTURUM BAŞKANI: RAZİYE KOÇAK
REMZİYE CAN MURAT OLGUN Genleştirilmiş Kil Agregası İle Üretilen Betonların Geçirimsizlik Ve Basınc Dayanımlarının Araştırılması	TANER ŞAR Zeytin Karasuyundan İzole Edilen Mikroorganizmaların Süt Pıhtılaştırma Özelliklerinin Araştırılması
İSMAİL ATA MERTKAN PROF. DR. VOLKAN KOVAN DR. ÖĞRETİM ÜYESİ TUĞÇE TEZEL Daha Kolay Montaj İçin Makine Tasarım İlkelerine Genel Bakış	EKREM DARENDELİOĞLU Evaluation Of Scavenging Activity Of Bee Product Assessed By Free Radical Assays In Vitro
DOÇ. DR. UFUK AYDIN Kuzey Ve Doğu Anadolu Fay Zonları İçin Deprem Derinliği Ve Sismisite Çalışması	RAZİYE KOÇAK NUH BOYRAZ The Use Of Some <i>Trichoderma Brevicompactum</i> Isolates On The Control Of <i>Sclerotinia Sclerotiorum</i> (Lib) De Bary In Sunflower
HÜSEYİN BAYRAKTAR SEDA AKBALIK Eğitim Binalarında Yapısal Olmayan Elemanların Deprem Etkisi Altındaki Riskleri: Bolu İli Örneği	
ARŞ. GÖR. KÜBRA YILMAZ	GÖKHAN AKÇAKAVAK

<p>DOÇ. DR. ALİ RIZA MOTORCU</p> <p>İtfaiye ve AFAD Çalışanlarının Güvenlik Kültürü: İş Güvenliği Farkındalık Ve Yetkinlikleri ile İş Güvenliği Faaliyetlerine Katılımlarının Demografik Faktörlere Göre Değerlendirilmesi</p>		<p>ERDİNC GUNER FARUK AKARSLAN ZEYNEP CELİK</p> <p>Case Of Fibrosarcoma In A Hybrid Cat</p>
<p>FERHAT KILINÇ YASEMİN GÖKSEL</p> <p>Yatay Tip Toprak Kaynaklı Isı Pompasının Soğutma Performansının Sivas İli İçin Deneysel İncelenmesi</p>		<p>MAHMOOD SHAKİR MAHMOOD PROF. DR. CEMALETTİN SARIÇOBAN</p> <p>SUMAK (Rhus Coriaria) Ve ET ÜRÜNLERİNDE FONKSİYONEL KULLANIMI</p>
<p>SEDAT TAYYAR DOÇ. DR. ALİ RIZA MOTORCU</p> <p>Otomotiv Yetkili Ve Özel Servislerde Çalışan Teknik Personellerin İş Güvenliği Farkındalığı Ve Yetkinliği, Kadercilik, İş Güvenliği Eğitimi Açısından İş Güvenliği Kültürlerinin Değerlendirilmesi</p>		<p>MAHMOOD SHAKİR MAHMOOD PROF. DR. CEMALETTİN SARIÇOBAN</p> <p>Et Ambalajında Gelişmeler</p>
<p>DOÇ. DR. ALİ RIZA MOTORCU SEDAT TAYYAR (YÜKSEK LİSANS ÖĞRENCİSİ)</p> <p>İş Güvenliği Denetimlerinin Çalışan Teknik Personellerin İş Güvenliği Kültürlerine Etkilerinin İncelenmesi: Oto Servisleri Üzerine Bir Araştırma</p>		
<p>ASİSTANT PROF. DR. İBRAHİM AKTAŞ</p> <p>On Some Monotonic Properties And Logarithmic Concavity Of Generalized k-Bessel Function</p>		
<p>DR. ÖĞR. ÜYESİ ÖZGE ÖZTEKİN</p> <p>On The Second Centralizer of IA Automorphisms in Free Nilpotent Lie Algebras</p>		

İÇİNDEKİLER	
KONGRE KÜNYESİ	
BİLİM VE DANIŞMA KURULU	
KONGRE PROGRAMI	
İÇİNDEKİLER	
SÖZLÜ SUNULMUŞ BİLDİRİ ÖZET METİNLERİ	
İmren Peker & Erkan Kılıçer	
<i>VERGİ HUKUKUNDA YER ALAN TECİL DÜZENLEMESİNİN VERGİ UYUMU KAPSAMINDA DEĞERLENDİRİLMESİ</i>	1
Mustafa Ünal	
<i>DOĞU AKDENİZ'DE MÜNHASİR EKONOMİK BÖLGE VE KITA SAHANLIĞINA İLİŞKİN YUNANİSTAN'IN TEZLERİ</i>	2
Mustafa Ünal	
<i>KITA SAHANLIĞI VE MÜNHASİR EKONOMİK BÖLGE SINIRLANDIRILMASI</i>	4
Sebile Başok Diş	
<i>SOKRATES'İN FELSEFESİNİ ORTAYA KOYARKEN KULLANDIĞI YÖNTEM ÜZERİNE BİR İNCELEME</i>	6
Sebile Başok Diş	
<i>STOA FELSEFESİNDE HAZZA BAKIŞ</i>	7
Davut Karaman & Özge Aykın	
<i>COVID-19 SALGIN SÜRECİNDE KARGO HİZMETLERİNDE GÖRÜLEN MÜŞTERİ ŞİKAYETLERİNİN İÇERİK ANALİZİ</i>	9
Nur ÇAĞLAR ÇETİNKAYA	
<i>İNDİRİM MARKETLERİN HİZMET KALİTELERİNE İLİŞKİN MÜŞTERİ ŞİKAYETLERİ: BİR İÇERİK ANALİZİ</i>	11
Onur KÖKTÜRK & Nur ÇAĞLAR ÇETİNKAYA	
<i>KREDİ KARTI SAHİPLİĞİNDE TÜKETİCİLERİN TERCİHLERİNİ ETKİLEYEN FAKTÖRLER</i>	13
Süleyman YURTKURAN	
<i>TÜRKİYE'DE EKOLOJİK AYAK İZİNDE MEYDANA GELEN ŞOKLAR GEÇİCİ Mİ KALICI MI?</i>	16
Salih YEŞİL & Vahit KIZILTOPRAK & Başak ŞITAK	
<i>BİLGİ PAYLAŞIMININ ÖNCÜLLERİ ÜZERİNE BİR ALAN ARAŞTIRMASI A FIELD STUDY EXPLORING THE ANTECEDENTS OF KNOWLEDGE SHARING</i>	18
İsmail BAKAN & Başak ŞITAK	
<i>KADIN GİRİŞİMCİLİĞİN DİNAMİKLERİ ÜZERİNE BİR ALAN ARAŞTIRMASI</i>	20
Ülker ERDOĞAN ARACI	
<i>ALGILANAN MÜŞTERİ ODAKLILIK DÜZEYİNİN MÜŞTERİ KATILIMINA ETKİSİ</i>	22
Ulukan Büyükarıkan & Cengiz Eryılmaz	
<i>İŞLETMELERDE İÇ KONTROL SİSTEMLERİNİN YERİ VE ÖNEMİ</i>	23
Harun KAPTANER	
<i>İNSANİ KALKINMA AÇISINDAN KIRSAL KALKINMA UYGULAMASI: DORUTAY KÖYKENT PROJESİ</i>	24
Harun KAPTANER	
<i>TÜRKİYE NASIL KURTULUR'DAN BÖLGESEL KALKINMA AJANSLARINA</i>	27
Melek Akdoğan Gedik	
<i>KÜRESEL KAMUSAL MALLAR: SAĞLIK VE SALGIN HASTALIKLAR ÖRNEĞİ</i>	30
Emek Ash Cinel	
<i>KORONAVİRÜS SALGINININ DÜNYA EKONOMİSİ ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ</i>	31

S. Çağrı ESENER & Yaprak KARADAĞ	
<i>KAMU MALİYESİ GÖZÜNDE GELİŞMEKTE OLAN ÜLKELERDE KAMU SAĞLIK HARCAMALARININ BELİRLEYİCİLERİ ÜZERİNE AMPİRİK BİR ANALİZ</i>	32
Cavadxan Qasimov	
<i>NAXÇIVAN MUXTAR RESPUBLİKASI İQTİSADİYYATI KORONOVİRUS PANDEMİYA DÖVRÜNDƏ</i>	34
Ergün Koca & Ayşen Koca	
<i>KIPRIS TÜRK AĞIZLARINDA ÖRTMECELER (GÜZEL ADLANDIRMA ÖRNEKLERİ)</i>	35
Ergün Koca & Tolga SOLAK	
<i>YABANCI DİL OLARAK TÜRKÇE ÖĞRETİMİNDE GÖRSEL GÖSTERGELER YOLUYLA KÜLTÜR AKTARIMI DEDE KORKUT VE ANADOLU HİKAYELERİ ÖRNEĞİ</i>	37
Ahmet YUSUF & Filiz YALÇIN TILFARLIOĞLU	
<i>THE PLACE OF CDIO AS AN ELT INNOVATIVE APPROACH</i>	39
Evren Osman YALÇIN & Paşa YALÇIN & Sema Altun YALÇIN	
<i>SOSYOEKONOMİK BAKIMDAN DEZAVANTAJLI ÖĞRENCİLERİN BİLİŞSEL ESNEKLİK VE OKULA BAĞLANMA DURUMLARI İLE FEN VE MATEMATİK AKADEMİK BAŞARILARI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ</i>	40
Nurşen ŞAHİN & F. Pervin BİLİR & Zeynep Filiz DİNÇ & Özge AYDIN	
<i>SPOR BİLİMLERİ FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN BİLGİSAYAR OYUNLARINA YÖNELİK MOTİVASYONLARI</i>	42
F. Pervin BİLİR & Seyhan BİLİR GÜLER	
<i>MESLEK STANDARTLARININ KURAMSAL ALT YAPISI, TEMEL KAVRAMLAR VE YAPILAR</i>	45
Defne ERDEM METE	
<i>COPING STRATEGIES EMPLOYED BY TURKISH STUDENTS DURING STUDY ABROAD</i>	48
Sıddık BAKIR	
<i>İKİ DİLLİLERE TÜRKÇE ÖĞRETİMİNDE KURMACA METİN TÜRÜ OLAN MASALLARIN KÜLTÜREL ETKİLEŞİM BAĞLAMINDA DEĞERLENDİRİLMESİ</i>	49
Sıddık BAKIR	
<i>TÜRKÇE ÖĞRETMENİ ADAYLARININ TOPLUMSAL CİNSİYET ROLLERİNE İLİŞKİN TUTUMLARININ ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ</i>	50
Gökhan IZGAR	
<i>TOPLUMSAL DEĞERLERİN KAZANIMINDA BİR ARAÇ: SOSYAL ETKİNLİK DERSİ</i>	53
Турсунжон Каримова & Равшан Усанов	
<i>АЛИШЕР НАВОЙЇ ИЖОДИДАГИ УЛУФВОР ДҮСТЛИКНИНГ ЯҚИН ҚҶШИНИ ДАВЛАТЛАР МАТБҮОТИДА ИНЪИККОС ЭТИШИ</i>	54
Levent GÖRÜN	
<i>TÜRKİYE FUTBOL FEDERASYONU PROFESYONEL LİGLERİNDE YER ALAN TAKIMLARIN PROFESYONEL DİSİPLİN KURULUNDAN ALDIKLARI CEZALARIN İNCELENMESİ (2018-2019 SEZONU ÖRNEĞİ)</i>	55
Muhyettin POLAT	
<i>KUR'ÂN AYETLERİ IŞIĞINDA ŞEYTANIN SIFATLARI</i>	58
Nihan ÇELİK	
<i>KAMUSAL ALANDA TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTSİZLİĞİ: "NEDİR NE DEĞİLDİR" PROGRAMI ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA</i>	60
Fırat Sayıcı	
<i>JOSEPH CAMPBELL'İN KAHRAMANIN SONSUZ YOLCULUĞU MODELİNİN YOL FİLMLERİNE UYGULANMASI: ABBAS KİAROSTAMİ'NİN "ARKADAŞIMIN EVİ NEREDE?" FİLMİ ÖRNEĞİ</i>	62
Hakan ARIKAN	
<i>SANAT VE DOĞA EKSENİNDE EKOLOJİK SANAT</i>	66

Hakan ARIKAN	65
<i>RESİM SANATINDA METİNLERARASILIK</i>	
Mehmet KINIK	66
<i>MÜZİK EĞİTİMİNDE NİTELİK VE ÖZVERİ</i>	
Esra Nur OCAK & Murat DOĞAN	67
<i>EVALUATION OF MEAT DONER WHICH WAS STORED AT 4°C AND FROZEN BAKED MEAT DONER STORED AT -18°C IN TERMS OF SENSORY QUALITY PROPERTIES</i>	
Aldo ANTONIO	69
<i>UN SISTEMA DI SICUREZZA DEI DAT</i>	
Davut Dağabakan	70
<i>JULİ ZEH'İN "KARTALLAR VE MELEKLER" ADLI ROMANINDA</i>	
Zafer Açar	72
<i>METELOK DI EDEBİYATA GELÊRÎ YA KURDÎ DE DIGEL HIN NIMÛNEYÊN JI DEVERA SÎPAN</i>	
Aliye Yılmaz	73
<i>İZNİK MÜZESİ'NDE YER ALAN II. MAHMUD DÖNEMİ SİKKELERİ ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME</i>	
İncinur ATİK GÜRBÜZ	75
<i>OSMANLI KÜLTÜR VE EDEBİYATINDA HABBÂZ/EKMEKÇİ ESNAFINA DAİR</i>	
İncinur ATİK GÜRBÜZ	77
<i>OSMANLI EDEBİ METİNLERİNDE MESLEKLER 3: DEMİRCİLER</i>	
Minara GULİYEVA HÜSEYİN & Cemal MEYDAN	78
<i>HORASAN'DAN ANADOLU'YA OĞUZ TÜRKLERİNDE HİL'AT GELENEĞİ</i>	
Yanioglu Mariya	79
<i>ДИАЛОГ КУЛЬТУР КАК СРЕДСТВО ФОРМИРОВАНИЯ И РАЗВИТИЯ КОМПЕТЕНЦИИ МЕЖКУЛЬТУРНОЙ КОММУНИКАЦИИ</i>	
Süleyman YURTKURAN	81
<i>TÜRKİYE'DE EKOLOJİK AYAK İZİNDE MEYDANA GELEN ŞOKLAR GEÇİCİ Mİ KALICI MI?</i>	

VERGİ HUKUKUNDA YER ALAN TECİL DÜZENLEMESİNİN VERGİ UYUMU KAPSAMINDA DEĞERLENDİRİLMESİ

İmren Peker

Dr. Öğr. Üyesi, Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi

imrenpeker@gmail.com

Erkan Kılıçer

Dr. Öğr. Üyesi, Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi

erkanklcer@gmail.com

ÖZET

Devlet, kamu hizmetlerini yerine getirebilmek ve sürekliliğini sağlayabilmek için ihtiyaç duyduğu finansmanı kamu gelirleri ile sağlamaktadır. Bu doğrultuda, kamu hizmetlerinin kesintisiz yerine getirilmesi söz konusu kamu gelirlerinin zamanında ve eksiksiz olarak elde edilmesine bağlı olacaktır. Mükellefler, ekonomik işlemlerini gerçekleştirirken devlete karşı olan mali yükümlülüklerini yerine getirmede çeşitli güçlüklerle karşı karşıya kalabilmektedirler. Bu bakımdan kamu borçlusuna borcunu ödemede kolaylıklar sağlaması, kamu alacağının güvenceye alınması, devletin gelir kaynaklarının korunması gibi amaçlarla denge sağlanmaya çalışılması esaslarına dayanan tecil uygulamasının kanun gerekçesi incelendiğinde, kamu borçlusu olan vergi mükellefi lehine bir düzenleme olduğu ifade edilebilir. Nitekim kamu borcunun ödenmesinin ertelenmesini sağlayan tecil müessesesi, vergilemeye ilişkin yükümlülüklerin mükellefler tarafından eksiksiz ve zamanında yerine getirilmesi olarak ifade edilen vergiye gönüllü uyumun sağlanmasına imkân tanıyan bir uygulamadır. 6183 Sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'un (AATUHK) 48. maddesinde hükme bağlanan bu düzenleme ile kamu alacağının tahsilâtında borçlulara, borçlunun çok zor duruma düşme olasılığının bulunması, yazılı talepte bulunulması, teminat gösterilmesi, tecil faizi uygulanması ve borçlunun borçlarını öderken öteden beri gösterdiği iyi niyet göstermiş olması koşuluyla tecil işlemi gerçekleştirilmektedir. Bu anlamda söz konusu düzenleme ile iyi niyetli borçluların kamu alacağını ödeyebilme yeteneğinin korunması ve böylelikle borçlunun işlerini sürdürebilmesi, ayrıca devlet gelirlerinde devamlılığın sağlanması amaçlanmaktadır. Bu çalışmada, kamu borçlusuna sağlanan kolaylıklardan biri olan tecil düzenlemesi incelenecek olup, tecil uygulaması, kapsamı ve sonuçları açıklanmaya çalışılacak, bu doğrultuda, vergiye gönüllü uyum kapsamında tecil uygulamasına ilişkin değerlendirmelerde bulunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Kamu Alacağı, Kamu Borcu, Tecil, Tecil Faizi, Vergiye Gönüllü Uyum

DOĞU AKDENİZ'DE MÜNHASİR EKONOMİK BÖLGE VE KİTA SAHANLIĞINA İLİŞKİN YUNANİSTAN'IN TEZLERİ

Arş. Gör. Mustafa Ünal

Necmettin Erbakan Üniversitesi, Hukuk Fakültesi

Özet

Türkiye ve Yunanistan arasından tarih boyunca farklı nitelikte sorunlar olmuştur. Son zamanlarda ise bu iki devlet, Ege Denizi'ndekine benzer biçimde, Doğu Akdeniz'de kıta sahanlığı ve münhasır ekonomik bölge paylaşımı nedeniyle sorun yaşamaktadır. “Verimli hilal” olarak nitelendirilen, Doğu Akdeniz'de var olduğu düşünülen bir buçuk trilyon dolara karşılık gelen doğal kaynak zenginliği bu sorunun çözümünü zorlaştırırken, Yunanistan'ın Doğu Akdeniz'de Türkiye'ye çok yakın mesafede, “yanlış tarafta” bulunan Girit, Rodos, Kaşot, Kerpe ve Meis adalarının mevcudiyeti de sorunun temelini teşkil etmiştir. Yunanistan bu adalar üzerinden kıta sahanlığı ve münhasır ekonomik bölge ile ilgili tezler üretmektedir. Bu tezler, adaların tam kıta sahanlığına ve münhasır ekonomik bölgeye sahip olma hakkı, adalar ile Türkiye anakarası arasında eşit uzaklık prensibine uygun sınırlama yapılması, Yunan adalarının en yakın olanı ile Türkiye arasında sınırlandırma yapılması, siyasal ve ülkesel bütünlük ilkesi gereğince Yunanistan'ın adaları ile kara ülkesi arasına bir başka devletin yetki alanının girmemesi biçiminde dört farklı başlık altında incelenebilir.

Yunanistan'ın ileri sürmüş olduğu tezlerde genel olarak, Türkiye'ye imzalamamış olduğu anlaşmaların hükümlerini uygulamaya çalıştığı ve bu anlaşmaların da sınırlandırmaya yönelik düzenlemelerini göz ardı ederek, adalara yetki tanıyan genel hükümlerini öne sürdüğü görülmektedir. Bununla birlikte sınırlandırmaya yönelik düzenlemeleri öne sürdüğü tezlerinde ise, sınırlandırmaya istisna teşkil eden özel durumları göz ardı ettiği, sınırlandırma anlaşmasında dikkate alınması gereken hakkaniyete uygun ilkeleri göz önünde bulundurmadığı görülmektedir. Son iddiası olan ülkesel ve siyasal bütünlük ilkesinde ise öncelikle kendisinin bir kara ülkesi varlığına rağmen takım ada olarak kabul edilmesini istemiştir. Bu durumun mümkün olmaması ile ise, bu ilkeyi öne sürmüştür. Ancak, deniz yetki alanlarının sınırlandırılmasında böyle bir ilkeye ayrıca yer verilmiş değildir ve Yunanistan yine diğer

tezlerinde olduğu gibi bu tezinde de, kara ülkesi ile adalar arasında deniz alanı bulunmasına rağmen, hakkaniyet ilkelerine aykırı hareket etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Doğu Akdeniz, Kıta Sahanelığı, Múnhasır Ekonomik Bölge, Deniz Yetki Alanları, Sınırlandırma.

KITA SAHANLIĞI VE MÜNHASIR EKONOMİK BÖLGE SINIRLANDIRILMASI

Arş. Gör. Mustafa Ünal

Necmettin Erbakan Üniversitesi, Hukuk Fakültesi

Özet

Bu çalışmada kıta sahanlığı, münhasır ekonomik bölge kavramları hem kara ülkesi hem de adalar bakımından inceleme konusu yapılmış, bu deniz yetki alanlarının nasıl sınırlandırılabilirliği üzerinde durulmuş ve bu iki deniz yetki alanının farkları açıklanmıştır.

Devletlerin, teknolojinin de ilerlemesiyle, su alanındaki ve su altındaki kaynaklardan daha fazla yararlanmak istemesiyle, deniz alanlarına doğru yayılma ihtiyacı artmıştır. Bu noktada zamanla karasuları devletler için yeterli olmamış ve kıta sahanlığı ile münhasır ekonomik bölge kavramları doğmuştur. Jeolojik bir nitelik ifade eden kıta sahanlığı, kıyı devletinin kara ülkesinin deniz altında süren doğal uzantısını ifade etmek için kullanılmıştır. Kıta sahanlığı, kıyı devletine inhisarî nitelikte, kıyıya bitişik olan su altı alanlarının deniz yatağında ve toprak altındaki cansız kaynaklar üzerinde araştırma, inceleme yapma ve işletme yetkileri veren bir deniz yetki alanıdır. 1982 Birleşmiş Milletler Deniz Hukuku Sözleşmesi'ne göre kıta sahanlığı, karasularının ölçülmeye başladığı esas hatlardan itibaren iki yüz deniz millik deniz yatağı ve toprak altı alanını ifade etmektedir. Münhasır ekonomik bölge ise, kıta sahanlığına benzer nitelikte yine karasularının ölçülmeye başladığı esas hatlardan itibaren iki yüz deniz millik bir alanı ifade etmektedir ancak bu alan içerisine sadece deniz yatağı ve toprak altı bölgeler değil aynı zamanda su alanı da dahildir. Ayrıca münhasır ekonomik bölge coğrafi ve jeolojik nitelikte bir doğal uzantı değil, tamamen hukuki mahiyette bir kavramdır.

Birbirine çok benzeyen bu iki kavramın yetki tanımış olduğu deniz alanı ise her durumda iki yüz deniz mili olarak karşımıza çıkmaz. Ülkelerin coğrafi durumuna göre bu alanların sınırlandırılması söz konusu olabilir. Özellikle kıyıları karşılıklı olan devletler bakımından bu sınırlandırma söz konusu olacaktır. Bu sınırlandırmanın ise, 1958 Cenevre Kıta Sahanlığı Sözleşmesi ile taraflar arasında anlaşma neticesinde, eğer böyle bir anlaşma yok ise eşit uzaklık – özel durumlar kuralı aracılığıyla yapılabileceği belirtilirken, 1982 Birleşmiş Milletler Deniz

Hukuku Sözleşmesi'nde, hakkaniyete uygun bir çözüm getirmesi amaçlanarak anlaşma yoluyla yapılması gerektiği ifade edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Kıta Sahaneliği, Münhasır Ekonomik Bölge, Deniz Yetki Alanları, Sınırlandırma.

SOKRATES'İN FELSEFESİNİ ORTAYA KOYARKEN KULLANDIĞI YÖNTEM ÜZERİNE BİR İNCELEME

Sebile Başok Diş

Necmettin Erbakan Üniversitesi

ÖZET

Sokrates, özelde Antik Yunan felsefesinin, genelde ise Batı düşüncesinin kahramanlarından biri olarak kabul edilmektedir.¹ Bunun nedenlerinden biri, onun felsefe yapma tarzıdır; diğer nedenleri ise, Platon'u yetiştirmiş olması ve haksız yere trajik bir şekilde idam edilmesidir. Felsefenin odak noktasına doğayı değil de insanı yerleştirmiş olan Sokrates, diyalektik yöntemini kullanmış, muhataplarının belki farkında bile olmadıkları bilgileri ortaya koyabilmeleri için ebelik rolünü üstlenmiş, ironik bir tavır sergileyerek bazı insanların hayranlığını kazanırken, kimilerinin de nefretini üzerine çekmiştir. Hayatını felsefe yapmaya, felsefe yoluyla insanları “ruhlarına özen gösterme” konusunda uyarmaya adanmış Sokrates, kimi çevrelerde yarattığı rahatsızlığın farkındadır ve bu nedenle kendisini bir at sineğine benzetmiştir.

Yazılı bir eser kaleme almayan Sokrates, bilgi edinmenin, tikel duyulur olguların bunları aşan evrensel ilke bildirimine yol açtığı veya işaret ettiği bir tanıma ya da hatırlama süreci olduğu inancına sahipti. Ona göre doğru şema çizilir ve öğrencinin zihni bununla ilgili doğru sorularla çalışmaya başlarsa, kendi içinde zaten bilinçsiz bir şekilde sahip olduğu bilgilerden doğru sonuca ulaşacaktır. Bu şekilde öğrenilen gerçeğe, öğrenenin öğretmeni tarafından basitçe uyarıldığı kişisel bir keşifle ulaşılır. Bu anlayışla hareket eden Sokrates'in derin sorgulamaları, muhataplarının zihninin günlük konuşmaları ve eylemleri değerlendiren ahlaki standartların çıkarımlarının tanınmasını sağlar.²

Sokratesçi yönteme göre eğitim, boş bir kabı doldurmak değil, öğrencideki hakikati çekip çıkarmaktır. Sokrates'in bu amaçla sorduğu sorular, soruşturmanın diyalektik yöntemini oluşturur. Diyalektik yöntem ile iddialar geliştirilir, anahtar kavramlar gün yüzüne çıkarılır böylece mantıksal tutarsızlıklar aydınlığa kavuşturulur. Sokrates'in uyguladığı bu yöntem, öğrencinin aktif katılımını gerektirmektedir çünkü Sokrates öğrencilere ders vermektense çok, onlara soru sormayı tercih etmiştir.³ Bu çalışmada gerek felsefe yaparken kullandığı yöntem, gerekse de yaşayışı ve ölümü ile felsefe tarihinde kalıcı bir iz bırakmış olan Sokrates'in felsefe yaparken ortaya koymuş olduğu yöntem onun etik anlayışı çerçevesinde incelenmeye çalışılacaktır.

¹ Ahmet Cevizci, *Sokrates* (İstanbul: Say Yayınları, 2009), 7.

² Alfred Edward Taylor, *Sokrates, İroni, İnfaz ve Etik*, çev. Mukadder Erkan (Ankara: Fol Kitap, 2020), 96.

³ Douglas J. Soccio, *Felsefeye Giriş Hikmetin Yapıtaşları*, çev. Kevser Kıvanç Karataş (İstanbul:Kaknüs Yayınları, 2010), 194-195.

STOA FELSEFESİNDE HAZZA BAKIŞ

Sebile Başok Diş

Necmettin Erbakan Üniversitesi

ÖZET

Stoacılık, “hazzın her zaman iyi, acının ise her zaman kötü olduğu” inancını benimseyen hedonizme karşı tepki olarak doğmuş bir felsefe okuludur. Stoacılar, hazzı yakalamak ve acıyı ortadan kaldırmaya çalışmaktan çok, nefsi disipline ederek kişinin ruh dinginliği kazanmasını amaçlamışlardır. Onlara göre otokontrol olmadan herhangi bir şeyi aramak, kaçınılmaz olarak mutsuzluğa neden olur. Oysa mutluluk, harici şeylerden soyutlanmadıkça ortaya çıkmaz. Mutluluk, hazla ilgili olmaktan çok bir tutum meselesidir. Bu nedenle disiplinli, kontrollü ve mantıklı bir insan, her durumda ve her koşulda mutlu olabilecektir.¹ Görüldüğü üzere Stoacı filozoflar mutluluğu haz ve acı olgularından soyutlayarak ele almışlardır. Mutluluk ve mutsuzluk konularında hazcılıktan ayrılan bu okul, mutluluğu nihai hedef görme bakımından diğer Sokratik okullar gibidir.

Mutluluđu amaçlayan fakat mutluluğun hazla ilgili olmadığını savunan Stoacılığa göre hazzı aramak ve acıdan kaçınmak yalnızca birer içtepidir. Stoacılar bu görüşlerini kanıtlamak için doğal gözlemlere başvurmuşlardır. Önemli bir Stoa filozofu olan Seneca, emekleme aşamasını geçmiş bebeklerin düşüp kalkarken acı duymalarına rağmen yürümek için verdikleri mücadeleyi insanların hayatta yalnızca haz aramadıklarını göstermek için bir örnek olarak kullanır. Bu durum sadece insanlar için değil, hayvanlar için de böyledir. Yine o, kaplumbağaların ters çevrildiklerinde herhangi bir acı duymamalarına rağmen doğrulmak için uğraşmalarını bu minvalde zikreder.² Haz elde etmeyi ve acıdan kaçınmayı hayatın amacı olarak görmeyen Stoacılar bunları birer içtepi sayarken bunların varlığını reddetmezler.

Stoacılara göre insanların doğal olarak hazza yöneldiğini ve yine doğal olarak acıdan kaçındığını söylemekte bir sakınca yoktur. Ancak bu, hazzın kendinde iyi, acının da kendinde kötü olduğu anlamına gelmemektedir. Kendi başına iyi olan erdemdir, kendi başına kötü olan da erdemsizliktir. Bu nedenle asıl peşinde koşulması gereken şey haz, asıl kaçınılması gereken şey de acı değildir. İnsan mutluluk peşinde koşmalı, mutsuzluktan da kaçınmalıdır. Mutluluğun temeli erdem, mutsuzluğun temeli ise erdemsizliktir.³ Bu çalışmada Stoacıların haz ve acıya nasıl baktıkları ve bunları mutluluk, mutsuzluk, erdem ve erdemsizlikle nasıl ilişkilendirdikleri ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Stoacılık, haz, acı, mutluluk, erdem.

¹ Douglas J. Soccio, *Felsefeye Giriş Hikmetin Yapıtaşları*, çev. Kevser Kıvanç Karataş (İstanbul:Kaknüs Yayınları, 2010), 324.

² Ahmet Arslan, *İlkçağ Felsefe Tarihi Helenistik Dönem Felsefesi: Epikuroşular, Stoacılar, Septikler* (İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, 2017), 375.

³ A.g.e., 380.

VIEWS ON PLEASURE IN STOICISM

ABSTRACT

Stoicism is a school of philosophy that was born in response to hedonism, which believes that "pleasure is always good and pain is always bad." The stoics aimed for the individual to earn the calmness of the soul by disciplining the desire rather than trying to capture the pleasure and eliminate the pain. According to them, searching for anything without self-control inevitably causes unhappiness. Whereas happiness does not occur unless it is isolated from external things. Happiness is a matter of attitude rather than pleasure. For this reason, a disciplined, controlled and logical person can be happy in any situation and under any circumstances.⁴ As it is seen, Stoic philosophers approached happiness by isolating it from the phenomenons of pleasure and pain. This school, which differs from hedonism on the subjects of happiness and unhappiness, is like other Socratic schools in terms of seeing happiness as the ultimate goal.

According to Stoicism, which aims for happiness but argues that happiness is not about pleasure, seeking pleasure and avoiding pain are just impulses. The Stoics turned to naturalistic observations to prove their views. Seneca, a prominent Stoa philosopher, uses the struggle of walk experienced by babies who passed the crawling phase despite the pain they feel while falling and getting up, as an example to show that people are not just seeking pleasure in life. This is the case not only for humans but also for animals. Again, he mentions that the turtles try to straighten themselves up, even though they do not feel any pain when they are turned upside down in this regard.⁵ Stoics, who do not see getting pleasure and avoiding pain as the purpose of life, do not deny their existence while regarding them as impulses.

According to the Stoics, it is okay to say that people naturally head towards pleasure and, again, naturally avoid pain. However, this does not mean that pleasure is good by itself and pain is bad by itself. What is good by itself is virtue, and what is bad by itself is virtuelessness. For this reason, what is to be pursued is not pleasure, and what is to be avoided is not pain. One should pursue happiness and should avoid unhappiness. The basis of happiness is virtue, and the basis of unhappiness is virtuelessness.⁶ In this study, it will be discussed how Stoics regard pleasure and pain and how they associate them to happiness, unhappiness, virtue and virtuelessness.

Keywords: Stoicism, pleasure, pain, happiness, virtue.

⁴ Douglas J. Soccio, *Archetypes of Wisdom: An Introduction to Philosophy*, trans. Kevser Kıvanc Karatas (Istanbul: Kaknus Publishing, 2010), 324.

⁵ Ahmet Arslan, *History of Ancient Philosophy, Hellenistic Philosophy: Epicureans, Stoics, Sceptics* (Istanbul: Istanbul Bilgi University Publications, 2017), 375.

⁶ Op. cit., 380.

COVID-19 SALGIN SÜRECİNDE KARGO HİZMETLERİNDE GÖRÜLEN MÜŞTERİ ŞİKAYETLERİNİN İÇERİK ANALİZİ

Davut Karaman¹

Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi

Özge Aykın²

CK Akdeniz Elektrik

ÖZET

Günümüzde işletmeler açısından rekabet gücüne sahip olma kriteri değişen yaşam düzenine ve tüketicinin beklentilerine uyum sağlama ve cevap verebilme hızıyla ön plana çıkmaktadır. İlk olarak Çin'in Wuhan şehrinde görülen, kısa sürede tüm dünyada etkili olan ve Dünya Sağlık Örgütü tarafından salgın (pandemi) olarak ilan edilen COVID-19, mevcut dünya düzeninde önemli değişikliklere neden olmaktadır. Hızla yayılan salgın sonucu sağlık sektöründe yaşanan yoğunluğa bağlı olarak sağlık hizmetlerinde görülen sorunlar, diğer sektörlerde de kendini göstermektedir. Bu süreçte salgına karşı en önemli tedbir olarak yakın temasın önlenmesi amacıyla (zorunlu olmadıkça) sokağa çıkma kısıtlamaları uygulanmaktadır. Son yıllarda elektronik ticaretin yaygınlaşması ile birlikte kargo-lojistik sektörünün de önemi artmaya devam etmektedir. Salgın döneminde internet üzerinden gıda, giyim, sağlık vb. ürünlerin siparişlerinde yaşanan hızlı artış ile kargo sektöründe bir yoğunluk yaşanmaktadır.

Bu çalışmanın amacı COVID-19 salgın sürecinde kargo hizmetlerinde yaşanan sorunların güncel olarak belirlenmesidir. Bu kapsamda günümüzde giderek yaygınlaşan dijital ortamdaki müşteri şikayetleri araştırmanın veri kaynağını oluşturmaktadır. 10.03.2020-27.05.2020 tarihleri arasında "sikayet.com, sikayetim.com, sikayetimvar.org, kotucikti.com" sitelerinden tesadüfi olarak seçilen farklı kargo firmalarına ait 181 tane müşteri şikayeti içerik analizi yöntemiyle incelenmiştir.

¹ Dr. Öğr. Üyesi

² Yüksek Lisans Öğrencisi

Araştırma sonucuna göre en çok görülen müşteri şikayetleri ana kategorilerine göre sıralanmıştır. Bunlar; teslimat-dağıtım, ürün, iş süreçleri, personel ve müşteri hizmetleri şeklinde ortaya çıkmaktadır.

Sonuç olarak COVID-19 nedeniyle kargo hizmetlerine olan talepte görülen hızlı artış karşısında firmaların hazırlıksız olması, kriz yönetimi açısından yeterli tecrübeye sahip olunmaması, sektördeki insan kaynaklarının niteliğindeki yetersizlikler gibi sorunlar müşteri şikayetlerinin bu dönemde artmasına neden olmuştur. Kargo firmalarının insan kaynakları ve teknolojik alt yapı bakımından daha nitelikli hale gelmesi, müşteri odaklı özel uygulamaların yapılması ve teslimat-dağıtım süreçlerinin daha etkin yapılandırılması ile sorunların çözümüne pozitif katkı sağlanması beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Hizmet Pazarlaması, Müşteri Şikayeti, Covid-19, Kargo.

İNDİRİM MARKETLERİN HİZMET KALİTELERİNE İLİŞKİN MÜŞTERİ ŞİKAYETLERİ: BİR İÇERİK ANALİZİ

Öğr. Gör. Dr. Nur ÇAĞLAR ÇETİNKAYA

Çankırı Karatekin Üniversitesi

ÖZET

Kotler ve yakın arkadaşları tarafından tüketici davranışları içerisinde önemli bir yere sahip olduğu ifade edilen müşteri şikayetleri; günümüz küresel pazarlarda işletmelerin varlıklarını devam ettirebilmeleri adına oldukça önemlidir. Bazı işletmeler şikayetlerden uzak durmaya çalışırken bazı işletmeler tarafından şikayetleri hızlıca çözümlenmek amacıyla çağrı merkezleri kurulmuştur. Özünde işletmeler için bir armağan niteliğinde olduğu ifade edilen müşteri şikayetleri, müşterilerin işletmeden almış oldukları hizmetten duydukları memnuniyetsizliğe karşı sergiledikleri duygusal bir tepki olarak tanımlanmaktadır.

Tüketicilerin bir ürün veya hizmet hakkındaki düşüncelerini öğrenmek amacıyla diğer tüketicilerin görüş ve yorumlarına başvurmaları olarak tanımlanan ağızdan ağıza pazarlama, gelişen bilgisayar ve internet teknolojisi ile sanal ortama taşınmış ve e-WOM kavramının ortaya çıkmasına neden olmuştur. İnternet ortamında gerçekleşen kişilerarası iletişim olarak ifade edilen e-WOM ile şikayetlerin de internet ortamında kolay ve hızlı paylaşıldığı görülmektedir. Perakende sektöründe önemli bir yere sahip olan indirim marketler, hızlı tüketim malları perakendeciliği yapmakta ve son yıllarda tüketiciler tarafından yoğun talep görmektedir. Genel olarak düşük faaliyet giderleri sonucu piyasa fiyatının altında ürün fiyatlaması yapan, mağaza ve raf dizaynı gibi görsel çekiciliğe önem vermeyen ve yaygın olarak hemen her şehirde birden fazla mağaza ile faaliyet gösteren indirim marketler yüksek cirolara sahip işletmelerdir.

Çalışmada e-WOM kanallarından biri olan www.sikayetvar.com sitesinde perakende sektöründe büyük paya sahip indirim marketlerin hizmet kalitelerine ilişkin müşteri şikayetlerine yönelik içerik analizi yapılmıştır. Çalışmada Türkiye’de faaliyet gösteren indirim marketlerden en yoğun mağazaya sahip olan ilk üç işletme ele alınmıştır. Belirli zaman dilimi içerisinde son 100 şikâyetin incelendiği çalışmada, verilerden elde edilen frekans analizleri sonucunda müşterilerin en çok şikâyet ettiği konuların çalışan personelin müşterilere yönelik tutumları, ayıplı ürünler ve özel indirimli ürünlerin çalışanlar tarafından ayrılması olarak belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: müşteri şikayeti, hizmet kalitesi, indirim marketler

CUSTOMER COMPLAINTS ON THE SERVICE QUALITY OF DISCOUNT MARKET: A CONTENT ANALYSIS

ABSTRACT

Customer complaints, which were stated by Kotler and his close friends to have an important place in consumer behavior is very important for businesses to survive in today's global markets. While some businesses try to avoid complaints, some businesses have established call centers to quickly to resolve complaints. In essence, customer complaints, which are expressed as a gift for businesses, are defined as an emotional reaction of customers to their dissatisfaction with the service they receive from the business.

The word of mouth marketing, defined as the application of consumers to the opinions and comments of other consumers in order to learn their opinions about a product or service, has been moved to the virtual environment with the developing computer and internet technology and caused the emergence of the concept of e-WOM. With e-WOM, which is expressed as interpersonal communication in the internet environment, is seen that the complaints are shared easily and quickly in the internet environment.

Discount markets, which have an important place in the retail sector, are fast moving consumer goods retailers and have been in great demand by consumers in recent years. Generally, discount markets are the ones with high turnover, which make product pricing below the market price as a result of low operating expenses, do not pay attention to visual appeal such as store and shelf design, and operate with more than one store in almost every city.

In the study, a content analysis was conducted for customer complaints regarding the service quality of discount markets, which have a large share in the retail sector, on the www.sikayetvar.com website is one of the e-WOM channels. The study focuses on the first three enterprises with the most intensive operating stores from discount stores Turkey. In the study in which the last 100 complaints were examined within a certain period of time, the most common complaints of the customers as a result of the frequency analysis obtained from the data were determined as the separation of defective products and special discount products by the employees.

Keywords: customer complaint, service quality, discount markets

KREDİ KARTI SAHİPLİĞİNDE TÜKETİCİLERİN TERCİHLERİNİ ETKİLEYEN FAKTÖRLER

Öğr. Gör. Dr. Onur KÖKTÜRK

Çankırı Karatekin Üniversitesi

Öğr. Gör. Dr. Nur ÇAĞLAR ÇETİNKAYA

Çankırı Karatekin Üniversitesi

ÖZET

Mal ve hizmetlerin alışverişinde genel olarak kabul gören ve satınalma gücünü ifade eden para; ortak bir değer ölçütü, tasarruf, ödünç verme ve değişim aracıdır. Değişim aracı olarak tanımlanan para; mal para, temsili para, kaydi para, para benzerleri ve plastik para olmak üzere türlere ayrılmaktadır. Para ile aynı satın alma işlemlerinde kullanılan kredi kartları; banka tarafından kullanıcılarına verilen, genellikle bir aylık süre içerisinde yapılan harcamalarda kullanılan ve başta kullanım kolaylığı olmak üzere pek çok nedenden dolayı tercih edilen bir para türüdür.

Toplumun neredeyse tamamı tarafından kabul gören kredi kartları, gelir düzeyi yüksek kişiler tarafından yanlarında para taşımamak, orta ve düşük gelir düzeyine sahip kişiler tarafından ise borçlanarak alışveriş yapmayı sağlaması özelliği başta olmak üzere tercih edilmektedir. Günlük hayatta yaygın olarak kullanılan kredi kartları aynı zamanda bireysel bankacılığın da en önemli unsurunu oluşturmaktadır. Taksitlendirme özelliğinden nakit yerine geçme özelliğine kadar birçok fonksiyona sahip olan kredi kartları kullanıcılar tarafından bilinçli kullanıldığında kullanıcılarına birçok avantaj sağlamaktadır.

Bankalar tarafından kullanıcıların gelirlerine bağlı olarak belirlenen limitler kapsamında kullanım imkanı sunulan kredi kartları ile kullanıcılar ileriki bir dönemde elde edecekleri geliri bugün harcamaktadır. Rasyonel insan kavramı varsayımını esas alan klasik iktisatçılara göre mal ve hizmet çeşitliliği karşısında insanın satınalma kararlarında rasyonel davranması gerekmektedir. Bu nedenle kredi kartlarına ait farklı özelliklerin kullanıcıları etkiledikleri ve tercih edilmelerine neden oldukları görülmektedir.

Çalışmada Çankırı ilinde kredi kartı sahipliğinde tüketicilerin tercihlerini etkileyen faktörler incelenmiş, bu kapsamda katılımcılara anket yöntemi ile yöneltilen sorular analiz edilmiştir. Kredi kartı tercih nedenleri demografik ve sosyo-ekonomik yönden analiz eden çalışmada kullanıcıların kredi kartı tercihlerinde farklı faktörlerin etkisi altında kaldıkları sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: kredi kartı, tüketici davranışı, bireysel bankacılık

FACTORS AFFECTING THE CONSUMERS' PREFERENCES IN CREDIT CARD OWNERSHIP

ABSTRACT

Money that is generally accepted in the exchange of goods and services and expresses purchasing power, is a common measure of value, a means of saving, lending and exchange. Money, which is defined as a means of exchange, is divided into types such as goods money, representative Money, registered money, money equivalents and plastic money. Credit cards used in the same purchases as money; is a type of money that is given to the users by the bank, which is generally used for the expenditures made within a month, and is preferred for many reasons, especially ease of use.

Credit cards, which are accepted by almost all of the society, are preferred especially for those who have high income, not to carry money with them, and for those with middle and low income, to make shopping by borrowing. Credit cards, which are widely used in daily life, are also the most important element of retail banking. Credit cards, which have many functions from installment to cash replacement, offer many advantages to users when used consciously.

With credit cards, which are offered to be used by banks within the limits set by the users depending on their income, the users spend the income they will get in a future period today. According to classical economists based on the assumption of rational human concept, people should behave rationally in purchasing decisions in the face of diversity of goods and services. Therefore, it is seen that different features of credit cards affect users and cause them to be preferred.

In this study, factors affecting consumers ' preferences in credit card ownership in Çankırı province were examined and the questions posed to the participants by the survey method were analyzed. In this study, which analyzed the reasons of credit card preference in demographic

and socio-economic terms, it was concluded that the users were under the influence of different factors in their credit card preferences.

Keywords: credit card, consumer behavior, retail banking

TÜRKİYE'DE EKOLOJİK AYAK İZİNDE MEYDANA GELEN ŞOKLAR GEÇİCİ Mİ KALICI MI?

Dr. Süleyman YURTKURAN

Milli Eğitim Bakanlığı

ÖZET

Çevre kirliliğinde yaşanan artış, ekosistemin dengesinde bozulma meydana getirmekte ve iklim değişikliğine sebebiyet vermektedir. Çevresel kirlilik üzerine yapılan birçok çalışma bulunmaktadır. Bu çalışmaların çoğunda çevresel bozulmanın göstergesi olarak karbon dioksit (CO₂) emisyonları kullanılmaktadır. Fakat, CO₂ emisyonları bozulma göstergelerinden yalnızca bir tanesidir. CO₂ emisyonlarının ötesinde, orman arazisi kullanımı, madencilik ve petrol stokları doğa için büyük bir tehdit unsuru oluşturmaktadır. Dolayısıyla CO₂ emisyonları da dahil olmak üzere spesifik çevresel bozulma göstergelerinin birleştirilerek toplam gösterge halinde değerlendirilmesi, kaynak verimliliğini arttırmada daha sağlıklı sonuçların ortaya çıkmasını sağlayacaktır. Bu bağlamda, ekolojik ayak izi, insan faaliyetlerinin yükünü ve küresel sürdürülebilirlik üzerindeki etkilerini ifade etmenin popüler bir yolu olarak karşımıza çıkmaktadır. Ekolojik ayak izi günümüzde çevresel sürdürülebilirliği belirlemek için yaygın bir gösterge olarak kullanılmaktadır. Bu çalışma 1961-2016 döneminde Türkiye'de kişi başına düşen ekili arazi, karbon ayak izi, inşa edilmiş arazi ayak izi, orman arazileri ayak izi, otlak arazileri ayak izi, balıkçılık ayak izi ve toplam ekolojik ayak izinin yakınsamasını test etmeyi amaçlamaktadır. Bu amaçla Genişletilmiş Dickey-Fuller (ADF) ve yeni geliştirilen Fourier ADF birim kök testleri kullanılmıştır. Fourier ADF birim kök testi trigonometrik terimleri modele dahil etmekte ve yumuşak geçişlere izin vermektedir. Elde edilen sonuçlar karbon ayak izi, ekili arazi ayak izi, orman arazileri ayak izi, otlak arazileri ayak izi ve toplam ekolojik ayak izinin birim kök içerdiğini göstermektedir. Dolayısıyla, politika şoklarının bu ayak izleri üzerindeki etkilerinin Türkiye'de kalıcı olduğu söylenebilir. Bu nedenle, politika yapıcılar karbon ayak izi, ekili arazi ayak izi, orman arazileri ayak izi, otlak arazileri ayak izi ve toplam ekolojik ayak izinin boyutunu azaltmak zorundadırlar. İnşa edilmiş arazi ayak izi ve balıkçılık ayak izinde ise seriler durağan çıkmıştır. Politika yapıcıların inşa edilmiş arazi ayak izi ve balıkçılık ayak izi göstergelerinin boyutunu azaltmaya yönelik müdahaleleri etkisiz olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Türkiye, Ekolojik ayak izi, Fourier

ARE ECOLOGICAL FOOTPRINT SHOCKS PERMANENT OR TEMPORARY IN TURKEY?

ABSTRACT

An increase in environmental pollution disrupts the ecosystem balance and lead to climate change. There are various studies on environmental pollution. Majority of these studies have used carbon dioxide (CO₂) emissions as an indicator of environmental degradation. However, CO₂ emissions are only of the indicators of degradation. Beyond CO₂ emissions, forest field usage, mining and petroleum inventory pose a larger threat for nature. Therefore, combining and assessing specific environmental degradation indicators including the CO₂ emissions as a total indicator may ensure robust results to increase resource efficiency. Within this context, ecologic footprint emerges as a popular method to represent the effects on the human activity load and global sustainability. Today, the ecologic footprint is used as a common indicator to determine environmental sustainability. This study aims to test convergence of per capita built-up land footprint, carbon footprint, cropland footprint, forest land footprint, grazing land footprint, fishing grounds footprint and total ecological footprint in Turkey from the period 1971 to 2016. For this purpose, Augmented Dickey Fuller (ADF) and newly developed Fourier ADF unit root tests are used. Fourier ADF unit root test with smooth breaks allows trigonometric terms. The results show that carbon footprint, cropland footprint, forest products footprint, grazing land footprint and total ecological footprint contain unit root. So, this indicates that the effects of policy shocks on these footprints are permanent in Turkey. Therefore, policymakers need to reduce the size of the carbon footprint, cropland footprint, forest products footprint, grazing land footprint and total ecological footprint. On the other hand, built-up land footprint and fishing grounds footprint are stationary. When policymakers attempt to intervene in reducing built-up land footprint and fishing grounds size footprint, these attempts might be ineffective.

Keywords: Turkey, Ecological footprint, Fourier

BİLGİ PAYLAŞIMININ ÖNCÜLLERİ ÜZERİNE BİR ALAN ARAŞTIRMASI

A FIELD STUDY EXPLORING THE ANTECEDENTS OF KNOWLEDGE SHARING

Prof. Dr. Salih YEŞİL

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi

Vahit KIZILTOPRAK

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi

Başak ŞITAK

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi

ÖZET

Bilgi çağında en önemli unsurlardan biride bilginin etkin bir şekilde yönetilmesi ve rekabetçi avantajlara dönüştürülmesidir. Bilgiyi elinde tutan kişi ya da kurumların bugün küresel ekonomide çok önemli rol oynadıkları yadsınamaz bir gerçekliktir. Bilgi yönetiminde en önemli unsurlardan biri olan bilgi paylaşımı konusu bu çalışmanın ana temasını oluşturmuştur. Araştırmada bilgi paylaşımının öncülleri üzerinde durulmakta ve bunların bilgi paylaşımı üzerindeki etkileri araştırılmaktadır. Çalışmada bilgi paylaşım öncülleri şu şekildedir; yardımseverlik, öz yeterlilik, bilgi teknolojilerinin kullanımı, ödüllendirme ve yönetici desteği. Araştırma, bankacılık sektöründe bilgi paylaşımına yönelik olarak yapılmıştır ve bu kapsamda kamu bankalarında çalışanlara yönelik olarak anket çalışması yürütülmüştür.

Araştırma kapsamında ilgili literatürden yola çıkarak hipotezler oluşturulmuş ve bunları test etmek için regresyon analizinden faydalanılmıştır. Araştırma sonucunda yardımseverlik, yönetici desteği ve ödüllendirmenin hem bilgi toplama hem de dağıtmayı pozitif yönde etkilediği belirlenmiştir. Bilgi paylaşım öncüllerinde bilişim teknolojileri kullanımı bilgi toplamayı etkilerken, bilgi dağıtmada etkisi görülmemiştir. Bilgi paylaşımı öncüllerinden öz yeterliliğin ise bilgi paylaşımının iki boyutu üzerinde etkisinin olmadığı belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Bilgi, Bilgi Yönetimi, Bilgi Paylaşımı, Bilgi Toplama, Bilgi Dağıtma, Bilgi Paylaşım Öncülleri

ABSTRACT

One of the most important elements in the information age is the effective management of information and its conversion into competitive advantages. It is an undeniable reality that individuals or institutions holding information play an important role in the global economy today. The subject of information sharing, which is one of the most important elements in information management, has been the main theme of this study. The study focuses on the premises of information sharing and their effects on information sharing are investigated. The information sharing antecedents in the study are as follows; helpfulness, self-efficacy, use of information technologies, rewarding and management support. The research was carried out for information sharing in the banking sector and in this context, a survey was conducted for employees working in public banks.

Within the scope of the research, hypotheses were created based on the relevant literature and regression analysis was used to test them. As a result of the research, it has been determined that rewarding philanthropy and executive support positively affects both information collecting and distribution. While the use of information technologies in information sharing antecedents has affected the collection of information, it did not have a effect on the distribution of information. It is determined that self-efficacy, which is one of the antecedents of information sharing, has no effect on two dimensions of information sharing.

Keywords: Information, Information Management, Information Sharing, Information Gathering, Information Distribution, Information Sharing Antecedents

KONYA
07 HAZİRAN 2020

KADIN GİRİŞİMCİLİĞİN DİNAMİKLERİ ÜZERİNE BİR ALAN ARAŞTIRMASI

A FIELD STUDY ON THE DYNAMICS OF WOMEN ENTREPRENEURSHIP

Prof. Dr. İsmail BAKAN

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi

Başak ŞITAK

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi

ÖZET

Günümüzde gelişen teknoloji ve endüstrileşme ile birlikte her geçen gün çalışma hayatına katılan kadın sayısında artış olmaktadır. Kadın nüfusunun erkek nüfusuna oranına bakıldığında, böylesi bir gücün iş yaşamına ve özellikle de girişimcilik alanına verebileceği yararların göz ardı edilemeyecek kadar önem arz ettiği kolaylık ile anlaşılabilir. Çalışma hayatının güç şartları içerisinde iş kuran kadın girişimciler, yalnızca kendi gelirleri ve kariyerleri için çalışmış olmayarak, aynı zamanda ülke ekonomisine ve elbette toplumun refahına büyük yararlar sağlayacaktır. Ancak diğer bir taraftan kadın girişimciler gerek işletmelerini kurarken gerekse işletmelerinin faaliyetleri sürdürürken birçok sorun ve engelle karşı karşıya kalmaktadır. Bu amaçla çalışmada, Ankara ili perspektifinden, kadın girişimcilerde bulunması gereken özellikleri, kadınları girişimciliğe iten faktörleri, kadın girişimci olmanın avantajlarını, kadın girişimcilerin hem işletmelerini kurma aşamasında hem de girişimcilik faaliyetlerini sürdürebilmeleri noktasında karşılaştıkları sorunları irdelemekle beraber gelecek ile ilgili planlarını da kuramsal ve uygulama çerçevesinde ele almayı amaçlamaktadır. Araştırma sonuçlarına göre; kadın girişimcilerin büyük çoğunluğunun ekonomik bağımsızlık elde etmek için iş kurma girişiminde bulunduğu, işletmelerini kurarken en çok sermaye temin etme konusunda sıkıntı yaşadıklarını, işletme faaliyetlerini sürdürürken ise en büyük zorluğun vergi ödemeleri olduğunu ve yaptıkları iş dolayısıyla fiziksel ve zihinsel yorgunluk, yıpranma ile karşı karşıya kaldıklarını belirtmişlerdir. Çalışma sonuçlarının literatüre ışık tutması beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Girişimcilik, Kadın Girişimciliği, Kadın Girişimciliğın Dinamikleri

ABSTRACT

Today, with the developing technology and industrialization, there is an increase in the number of women participating in working life daybyday. When we look at the ratio of the female population to the male population, it can be easily understood that the benefits such a power

can give to business life and especially to the entrepreneurship field are too important to be ignored. Women entrepreneurs who set up business under the difficult conditions of working life will not only have worked for their own income and career, but will also have great benefits to the national economy and, of course, to the welfare of society. On the other hand, women entrepreneurs face many problems and obstacles while both establishing and maintaining their businesses. For this purpose, from the perspective of Ankara province, it examines the features that should be present in women entrepreneurs, the factors that push women to entrepreneurship, the advantages of being a woman entrepreneur, the problems faced by women entrepreneurs both in the stage of establishing their businesses and in terms of sustaining their entrepreneurship activities, as well as their future plans. According to the research results; stated that the vast majority of women entrepreneurs have attempted to establish a business to achieve economic independence, have the most difficulties in obtaining capital while establishing their businesses, and that the biggest challenge is to face tax and physical and mental fatigue, deterioration due to their work. The results of the study are expected to shed light on the literature.

Keywords: Entrepreneurship, Women Entrepreneurship, Dynamics of Women Entrepreneurship

KONYA

07 HAZİRAN 2020

ALGILANAN MÜŞTERİ ODAKLILIK DÜZEYİNİN MÜŞTERİ KATILIMINA ETKİSİ

Ülker ERDOĞAN ARACI

Batman Üniversitesi Hasankeyf MYO

ÖZET

Müşteri odaklılık, hizmetlerin müşteri ihtiyaçları doğrultusunda karşılanmasının ötesinde, müşteri bağlılığının yüksek düzeyde sürdürülmesi ve bunun işletmenin temel amacı haline dönüştürülmesi ile ilişkilidir. İşletmelerin stratejik avantaj göstergelerinden biri olarak müşteri odaklılık, müşteri katılımını ortaya çıkaracak temel faktörlerden biridir. Müşteri katılımı; tutumsal, zihinsel ve davranışsal boyutlarda, işletme ile ne şekilde ilişki kurulduğuna vurgu yapmaktadır. Bu çalışmanın amacı, algılanan müşteri odaklılık düzeyi ve müşteri katılımı arasındaki ilişkinin incelenmesidir. Araştırma evrenini Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin (KKTC) Girne bölgesinde yer alan 5 yıldızlı otel işletmelerinin müşterileri oluşturmaktadır. Araştırma örneklemini ise, bu otellerin restoranından 2019 Mart-Nisan aylarında hizmet satın alan 239 müşteriden oluşmaktadır. Tüm çalışma değişkenleri, önceki araştırmalarda uygulanan ölçekler uyarlanarak ölçülmüş ve maddeler 5'li Likert ölçeği kullanılarak değerlendirilmiştir. (1 = kesinlikle katılmıyorum, 5 = kesinlikle katılıyorum). 4 ifadeden oluşan müşteri odaklılık ölçeği Dean (2007), 9 ifade 3 boyuttan oluşan müşteri katılım ölçeği ise (tutumsal katılım, zihinsel katılım, davranışsal katılım) Chen ve Raab (2014)'ten uyarlanmıştır.

Kolayda örnekleme yöntemi ile elde edilen veriler; açıklayıcı faktör analizi, korelasyon ve regresyon analizlerine tabi tutularak değerlendirilmiştir. Ayrıca ölçeklere ilişkin elde edilen Cronbach's Alpha (güvenilirlik katsayısı) değerine bakıldığında müşteri odaklılık ölçeğinin ($\alpha=,92$) ve müşteri katılım ölçeğinin ($\alpha=,93$) oldukça yüksek düzeyde bir güvenilirlik katsayısına sahip olduğu ortaya çıkmıştır. Buna göre ölçeğin istatistik tutumlarının belirlenmesinde güvenilirlik düzeyi yüksek ölçme sonuçlarının elde edilebileceği söylenebilir. Korelasyon analizi sonucu tespit edilen değerlere göre, araştırmanın bağımsız ve bağımlı değişkenleri arasında anlamlı düzeyde ve pozitif yönlü ilişkiler bulunmaktadır. Gerçekleştirilen regresyon analizi sonucuna göre ise, algılanan müşteri odaklılık düzeyinin, tutumsal katılım, zihinsel katılım ve davranışsal katılımı olumlu yönde etkilediği tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Müşteri Odaklılık, Müşteri Katılımı, Restoran Müşterileri.

İŞLETMELERDE İÇ KONTROL SİSTEMLERİNİN YERİ VE ÖNEMİ

Ulukan Büyükarıkan

Afyon Kocatepe Üniversitesi

Cengiz Eryılmaz

Afyon Kocatepe Üniversitesi

ÖZET

İşletme yönetiminin fonksiyonlarından olan kontrolün amacı, işletmelerin hedeflerine en uygun şekilde ulaşabilmelerine engel teşkil edebilecek, hata ve zayıf noktaların tespit edilerek, bunlara karşı gerekli önlemlerin ortaya konulabilmesini sağlamaktır. İşletmelerin büyümesi, organizasyon yapısında değişimlere, faaliyetlerde ve işlemlerde yoğunluğa ve karmaşıklığa neden olmakla birlikte, bu durum yönetim kontrollerinin etkisinin zayıflamasına sebebiyet vermektedir. İşletme amaçları arasında yer alan, ortaklara makul düzeyde bir kâr payı dağıtma ile denetimin amaçları arasında yer alan kaynakları korumak ilkesi; iç kontrol sisteminin hem işletme amaçları hem de denetim ilkeleri açısından önemli bir işleve sahip olduğunu göstermektedir. İşletmelerde etkin bir iç kontrol sisteminin varlığı, kaynakların verimli bir biçimde kullanılmasının yanı sıra, oluşabilecek hata ve hilelerin etkisini azaltmakla birlikte, mali tablolara olan güvenin artırılmasını dolayısıyla da güvenilir bilgi akışının sağlanarak alınacak kararların yerindeliğini olumlu yönde etkileyebilmektedir. Çalışmada firmalarda iç kontrol sisteminin özellikleri ve gerekliliği vurgulanarak, sistemi oluşturan unsurlar ele alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: İç Kontrol, İşletme, Denetim, Muhasebe, Yönetim

İNSANİ KALKINMA AÇISINDAN KIRSAL KALKINMA UYGULAMASI: DORUTAY KÖYKENT PROJESİ

Harun KAPTANER

Pamukkale Üniversitesi

hkaptaner@gmail.com

ÖZET

Kalkınma, en şümüllü manada, insanların hayatlarını özgür bir biçimde devam ettirebildiği bir habitus içerisinde sağlanabilir. Bilvasıta yalnızca iktisadi çıkarımların ve/veya kişi başına gelirin çoğaltımı gibi fiziki kalkınmaya ilişkin indikatörler ile tasvir edilen bir ‘kalkınma’ kavrayışı böylesi bir vetirede beyhude kalır. Bu gerekçe ile kalkınmanın esas muhteviyatına erişmek için, içtimai, siyasi ve kültürel olmak üzere çok fazla niteliksel parametrenin de dikkate alınması gerekir. İnsanoğlunun hayat standartlarının, özgürlüklerinin ve kapasitelerinin artırılması vetiresi olarak görülmesini içeren Amartya Sen’in bireysel kapasite yaklaşımı da kalkınma vetiresinde kabil bir öngörüü dâhilinde gözetir. Kalkınmanın insanoğlunun bireysel kapasitelerinin artırılması vetiresi olarak kabul edilmesi, aynı zamanda insan merkezli olmayan kalkınma kavrayışına bir başkaldırı vasfı da taşır. Böylelikle, insanoğlunun varsıllığının insan merkezli olmayan kalkınma kavrayışının vurguladığı gibi münferit olarak yarar ile ölçülemeyeceği, esas olarak dikkat edilmesi gerekenin, insanoğlunun birtakım önemli şeyleri eylemeye nazif temel kapasiteleri olduğudur. Fonksiyonel duruma getirilebilen bu kapasiteler, aynı şekilde bireysel özgürlüğün de ön şartıdır (Sen, 1993, s. 33). İnsanoğlunun özgürlüklerinin artırılmasını ihtiva eden kapasite yaklaşımı, insanları kalkınmanın odağına koymasıyla birlikte etik bir kalkınma kavrayışın da dayanakları oluşturulmuş olur.

Türkiye’de kırsal kalkınma hususu, kırsal yörelerde/bölgelerde hayatını devam ettiren insanlar kadar kentlerde hayatını devam ettirenler zaviyesinde de ehemmiyet taşımaktadır. Kırsalın geri kalması/bırakılması, kırsaldakilerin hayat standartlarında düşüklük yaşanması, kırsalda yaşayanların kentlere göç etmelerine ve çarpık kentleşmeye neden olmaktadır. Öte taraftan, kırsalın ekonomisi başat olarak tarıma dayandığı için hem kırdan hem de kentte hayatını idame ettirenlere besin tedarik edici alanlardır. Bu minvalde kırsalın meselelerinin çözüm bulması, hem kırsalda hayatını devam ettirenlerin hayat standartlarını yükseltecek hem de kırsalın problemlerinin kentlere taşınmasını durduracaktır.

Türkiye’de kırsal kalkınmanın sağlanması için 1970’lerde o dönemin öne çıkan iki siyasi parti olan Milliyetçi Hareket Partisi (MHP) ve Cumhuriyet Halk Partisi (CHP) bu konuda daha somut adımlar atmaya başlamışlardı. O dönem CHP’nin başında bulunan Bülent Ecevit ilk kez *Köykent* projesinden bahsetmiştir (CHP, 1973, s. 38-42). Aynı dönemde MHP’nin başında bulunan Alpaslan Türkeş, Bülent Ecevit’in Köykent önerisine karşı, *Tarım Kentleri* projesini savunmuştu. Bülent Ecevit’in başbakan olduğu 1978 yılında Van-Özalp-Dorutay Köykent Projesi hayata geçirilmiş ve 2000 yılında Bülent Ecevit’in tekrar başbakan olması ile yarım kalan proje için bir takım hazırlık çalışmaları yürütülmüş ve sonrasında da proje rafa kaldırılmıştır (Kaptaner, 2003, s. 12).

Bu bildiri de geçmişini yaklaşık olarak 50 yıl gerisine kadar dayanan dönemin iki önemli siyasi partisinin parti gündemine girmiş ancak başarılı olamamış köykent projelerinin neden başarıya ulaşamadığının Sen’in İnsani Kalkınma yaklaşımı üzerinden bir kritiği yapılacaktır.

Anahtar Kelimeler: İnsani Kalkınma, Köykent Projesi, Kırsal Kalkınma, Özgürlük, Kapasite İnşası

ABSTRACT

Development can be achieved in a habitus where people can live their lives freely. A concept of 'development', which is depicted only by indicators of physical development, such as the duplication of economic implications and / or per capita income, remains futile in such a visa. For this reason, in order to reach the main content of development, a lot of qualitative parameters, including internal, political and cultural, should also be taken into account. The individual capacity approach of Amartya Sen, which includes the view of life standards, liberties and capacities of human beings as a means of enhancement, also pursues a strong prediction in development. The acceptance of development as a means of enhancing the individual capacities of human beings also has the character of an uprising to the concept of non-human development. Thus, as humanity's non-human-centered conception of development cannot be measured by utility, it is essential that human beings have basic capacity to act on some important things. These capacities that can be made functional are also prerequisites for individual freedom (Sen, 1993, p. 33). The capacity approach, which includes enhancing the freedoms of human beings, puts people at the focus of development, and the basis for an ethical development comprehension are formed.

The issue of rural development is important in terms of people who live in rural areas / regions as well as those who live in cities. Rural lagging / dropout, low living standards in rural areas cause rural residents to migrate to cities and distorted urbanization. On the other hand, since the economy of the countryside is predominantly based on agriculture, it is the food supply areas for those who sustain their lives both in the countryside and in the city. In this regard, finding solutions to the rural issues will both increase the living standards of those who continue their lives in the countryside and stop the transportation of the problems of the countryside to the cities.

In the 1970s in Turkey, two head political parties in that period, the Nationalist Movement Party (MHP) and the Republican People's Party (CHP) began to take more concrete steps to ensure rural development. Bülent Ecevit, who was the head of the CHP at that time, mentioned the Köykent project for the first time (CHP, 1973, pp. 38-42). Alpaslan Türkeş, who was the head of MHP in the same period, defended the Agricultural Cities project against Bülent Ecevit's suggestion of Köykent. In 1978, when Bülent Ecevit was prime minister, the Van-Özalp-Dorutay Köykent Project was launched, and in 2000, Bülent Ecevit became the prime minister again, and a number of preparatory works were carried out for the project that was left unfinished (Kaptaner, 2003, p. 12).

In this paper, it will be a criterion of Sen's Human Development approach why the two important political parties of the period, dating back nearly 50 years, were on the party's agenda but failed.

Keywords: Human Development, Köykent Project, Rural Development, Freedom, Capacity Building

TÜRKİYE NASIL KURTULUR'DAN BÖLGESEL KALKINMA AJANSLARINA

Harun KAPTANER

Pamukkale Üniversitesi

hkaptaner@gmail.com

ÖZET

Sabahattin Bey, Osmanlı'da ve Cumhuriyet Türkiye'sinde hem siyaset arenasında hem de sosyolojik düşünce alanında çağdaşı olan Ziya Gökalp'in gerisine düşen bir bilim insanı, politikacı ve pedagoğtur. Sabahattin Bey'in fikirleri öldükten sonra takipçileri tarafından bir süre gündemde tutulmaya çalışılmıştır. Sabahattin Bey, Osmanlı'nın dağılma döneminde devletin içinde bulunduğu menfi durumu sosyolojik olarak analiz ederek bu dönemde politik ve sosyal konulara değinmiştir. Geliştirmiş olduğu sosyolojik düşünce ile ülkenin sosyoloji bilimi ile tanışmasına ve rölativist zihniyet (liberal) unsurlarının düşünülmesine katkıda bulunmuştur. Sabahattin Bey'in sosyolojik yaklaşımının temelinde "adem-i merkeziyet" ve "teşebbüs-i şahsi" kavramları bulunmaktadır (Akkaya, 2005, s. 110).

Le Play'ın temsilci olan Sabahattin Bey'in öne sürmüş olduğu yerelden yönetim ve bireysel girişimcilik gibi faili yapıya önceleyen düşünceleri, Durkheim ekolünün Türkiye'de temsilcisi olan Ziya Gökalp'in yapıyı faile önceleyen sosyolojik düşüncesinin gerisinde kalmıştır (Kaçmazoğlu, 2013, s. 170). Bu geri kalışın iki önemli sebebi bulunmaktaydı: İlk Sabahattin Bey'in dönemin hegemonik gücü olan İttihat ve Terakki Fırka'sının içinde etkin bir rol alamaması, ikinci olarak ta dağılma döneminde olan Osmanlı'nın adem-i merkeziyet kavramsallaştırmasının devlet içinde var olan azınlıklar ve diğer etnik unsurlar tarafından bir ayrılma gerekçesi olarak kullanılmasının yaratmış olduğu yadsılı ortamdı. Ancak bu sebepler aradan yüz yıl gibi bir süre geçmesine rağmen hala ülke politik gündeminde güncelliğini korumaktadır.

2000 yılların başında AB'ye üyelik müzakerelerinde, Türkiye'de bölgesel kalkınmanın ve buna bağlı planlama anlayışının yeni bir anlayış ile ele alınması gereksinimi duyulduğu ve bunun en müessir enstrümanının bölgesel kalkınma ajansları olduğunun düşüncesi üzerine; Katılım Ortaklığı Belgesi'nde bölgesel kalkınma ajanslarının kurulması işinin Türkiye'nin orta vadede yerine getirmesi gereken ödevler kapsamında belirtilmiştir. Bu zorunluluk üzerine Türkiye'de 2006 yılından itibaren bölgesel kalkınma ajansları kurulmaya başlanmıştır.

Bu bildiride temel yargı, Türkiye’de adem-i merkezîyetçi ve rölâtivîst zihniyet unsurlarının siyasî ve toplumsal tabana yayılmadığıdır. Osmanlı’nın dağılma döneminde kurtuluş yolu bulmaya çalışan bir devletin içinde yaşayan bir sosyolog ve aynı zamanda hanedan üyesi olan batılıların Prens Sabahattin olarak isimlendirdikleri Sabahattin Bey’in adem-i merkezîyet düşüncesi ile bugün AB süreci ile zorunlu olarak kurulmuş olan yerelde hizmet sunmaya çalışan bölgesel kalkınma ajanslarını adem-i merkezîyetçi düşünce bağlamında anlamaya çalışmaktır.

Anahtar Kelimeler: Adem-i Merkezîyet, Teşebbüs-i Şahsî, Bölgesel Kalkınma, Bölgesel Kalkınma Ajansı

ABSTRACT

Sabahattin Bey is a scientist, politician and pedagogue who lived in the same years with Ziya Paşa got behind him in Ottoman Empire and Republic of Turkey in both politics and sociological thought. Sabahattin Bey's ideas were tried to be kept on the agenda by his followers for a while after his death. Sabahattin Bey addressed the political and social issues in this period by analyzing the negative situation of the state in the period of disintegration of the Ottoman Empire. With the sociological thought he developed, he contributed to the country's acquaintance with the science of sociology and to consider the relativist mentality (liberal) elements. Sabahattin Bey's sociological approach is based on the concepts of "decentralization" and "private enterprise" (Akkaya, 2005, p. 110).

The representater of LePlay Sabahattin Bey’s thoughts about prioritizing the perpetrator, such as local government and individual entrepreneurship, fell behind the Durkheim school’s representater Ziya Gökalp’s thoughts of sociological thinking prior to the building to the perpetrator (Kaçmazoğlu, 2013, p. 170). There were two important reasons for this lag: First, Sabahattin Bey's failure to take an active role in the hegemonic power of the period, the Party of Union and Progress. The second was the denial environment created by the use of the concept of decentralization of the Ottoman Empire, which was in the period of disintegration, as a reason for separation by minorities and other ethnic elements existing in the state. However, despite these reasons, a hundred years passed, it is still up to date on the country's political agenda.

EU membership talks at the beginning of the 2000s, a new way how to deal with the needs of regional development and related planning approach in Turkey has been heard. The most active instrument is regional development agencies. Thereupon the establishment of regional

development agencies is laid down in the Accession Partnership with Turkey in the medium term assignments to fulfill the job. On this obligation since 2006 in Turkey began to establish regional development agencies.

The basic judgement of this paper is decentralized and relativist mentality elements in Turkey, didn't spread to political and social base. The aim is to try to understand the regional development agencies that are trying to provide services at the local level, which was established by the EU process today, in the context of decentralized thinking and the idea of decentralization of Sabahattin Bey, which was named as Prince Sabahattin, a western sociologist living at the time of the disintegration of the Ottoman Empire and a western member who was a member of a dynasty, and also a dynasty member.

Keywords: Decentralization, Private Enterprise, Regional Development, Regional Development Agency

KÜRESEL KAMUSAL MALLAR: SAĞLIK VE SALGIN HASTALIKLAR ÖRNEĞİ

Melek Akdoğan Gedik

Çukurova Üniversitesi

ÖZET

Küreselleşme olgusu ile birlikte kamu ekonomisinde son yıllarda önem kazanan bir konu da, “kamu malı” kavramının ülke sınırlarını aşmasıdır. Kamu malları, tanımı gereği birey ve topluma yönelik mal ve hizmetlerden oluşur. Bunlar, tüketiminden veya faydalarından kimsenin mahrum bırakılmadığı, tüketiminde rekabetin olmadığı mallardır. Faydalanmak isteyen herkes bu mallara bedava ulaşabilmektedir. Bu malların olumlu veya olumsuz dışsallıkları olarak adlandırılan fayda ve zararları tüm topluma hatta nesillere yayılabilmektedir. Küresel düzeyde kalkınma, risk azaltımı ve fırsat eşitliğinin gerçekleştirilebilmesi için küresel kamusal mallar önemli bir rol taşımaktadır. Bu iyileştirmelerle ilgili finansmanın etkilenen tüm ülkeler tarafından değil de tek veya az sayıda ülke tarafından karşılanması, bu ülkelerin maliyetlerinin yararlandıkları faydalarının üzerinde olmasına ve etkinsizliğe yol açacaktır. Küresel problemlerin çözümünde tüm ülkelerin bağlı olduğu bir otoritenin bulunmayışı finansman konusunda en önemli sorunlardan birini oluşturmaktadır. Küresel kamusal mal tanımının temelinde ortak kaynakların ortak kullanımında ortaya çıkan sorunlar yatmaktadır. Ortak mallara yeryüzü, atmosfer, su kaynakları, biyolojik çeşitlilik vs. örnek verilebilir. Günümüzde evrensel ortak mallar üzerinde tüm ülkeler, çok uluslu işletmeler ve bireyler varlıklarını devam ettirmektedirler. küresel kamusal mal tanımlamasına ilişkin gelişimde kamusal düzeyinin uluslararası olması, faydanın ya da tüketimin uluslararası düzeyde gerçekleşmesi finansmanın uluslararası düzeyde sağlanması, üretimin ya da hizmetin uluslararası kuruluşlarca sağlanması gerekliliği vurgulanmaktadır. Diğer yandan, küreselleşme sürecinde küresel kamu mallarının ortaya çıkmasında ülkelerin dışa açıklık derecesi, uluslararası finansal piyasaların durgunluk riskleri, iklim değişikliği riski, küresel gelir dağılımı eşitsizliğinden kaynaklanan riskler, çok uluslu şirketlerin ve küresel sermayenin yayılmacı gücü belirleyici konuma sahip unsurlardır. Dünya üzerinde birçok ülkede sınır tanımayan konulardan biri de sağlıktır. Bir ülkede başlayan bir salgın hastalık gelişen dünyada rahatlıkla komşu ülkelere yayılabilir. Bu durumda ülkeler sadece kendi sınırlarında yaşanan sağlık sorunlarıyla değil de dünya üzerindeki genel sorunla karşı karşıya kalırlar. Aşılar, tedavi yöntemleri, ilaç endüstrisi, salgın hastalıklar, tıp ve elektronik tıptaki kullanılan araçlardaki yenilikler sağlık konusundaki uluslararası boyuttur. Sağlık hizmetlerinin sağlanmadığı durumda etki alanının genişlemesi bir çok iktisadi sorunun yaşanmasına neden olmakla birlikte bir diğer küresel kamusal kötü örneği olan salgın sorununun da beraberinde yaşanmasına neden olmaktadır. Bu çalışmada 2019 sonu itibariyle Çin’de başlayarak etkisi tüm Dünyaya yayılan COVID-19 salgını ve yaratabileceği riskler değerlendirilmeye çağılarak, bu sorunların çözümlenmesine ilişkin maliye politika tedbirlerine yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler : Küresel Kamusal Mal, Sağlık , Sağlık Hizmetleri, Dışsallıklar

KORONAVİRÜS SALGINININ DÜNYA EKONOMİSİ ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ

Emek Ash Cinel

Giresun Üniversitesi

ÖZET

Koronavirüsü 2019 yılının Aralık ayında Çin'in Wuhan eyaletinde başlamış olup tüm dünyaya hızla yayılmıştır. Bazı ülkeler bildirilen vakalara etkili bir biçimde muamele ederken yeni vakaların ne zaman ortaya çıkacağı henüz tam olarak bilinmemektedir. Her geçen gün Dünya Sağlık Örgütü daha fazla vaka rapor etmekte ve koronavirüsün görülmeye başladığı yeni ülke sayısı artmaktadır. Bugün her ne kadar Çin'de görülen vakalar zirveye ulaşsa da, zamanla düşüş eğilimine girmiştir. Bu durumun tam tersi trendler Avrupa ve Amerika'da görülmektedir. Halk sağlığı riski göz önüne alındığında, Dünya Sağlık Örgütü bu durumu pandemi olarak ilan etmiş bulunmaktadır. Güçlü bir biçimde birbirine bağlı ve bütünleşmiş bir yeryüzünde hastalığın etkileri ölümün de ötesine geçmiş durumdadır. Bu bağlamda, hükümetler beklenmedik durum planları hazırlamakta ve ekonomik çöküşü engellemek için yardım paketleri almaktadır.

Koronavirüs sonrası Çin ekonomisinde ciddi anlamda kilitlenmeler ortaya çıkmış olup bu durum üretimde ve tüketimde azalmaya yol açmıştır. Genel olarak, küresel tedarik zincirlerinin işleyişi bozulmuş, dünyadaki tüm şirketler bu durumdan olumsuz yönde etkilenmiştir. Milyonlarca insan gelecekte işlerini kaybedebilecek duruma gelmiştir. Buna ilave olarak, her gün daha fazla şirketin kapanmasıyla ilgili endişe verici haberler ortaya çıkmaktadır. Tüketicilerin tüketim kalıpları değişmiş, küresel finans piyasalarında keskin düşüşler kaydedilmiş olup piyasalardaki oynaklık 2008 ve 2009 mali krizlerine benzer bir seyir izlemiştir. Uluslararası Para Fonu (IMF), 2020 yılına ait büyüme rakamlarına ait yeni tahminlerde bulunmuştur. Revize edilmiş tahminlerinde, IMF Çin'in büyümede %0,4 yavaşlama sergileyeceğini belirtmiş olup küresel büyümede %0,1 azalmanın ortaya çıkacağını vurgulamıştır. Dolayısıyla, politika yapımcıların virüse ve etkilerine karşı uyumlu bir politika arayışı içine girmeleri acil ve zorunlu olmaktadır.

İkinci dünya savaşı sonrası dünyada ortalama durgunluk ve işsizlik oranı hızla artmıştır. Daha önce yaşanan krizlerle karşılaştırıldığında koronavirüs salgını sonrası ortaya çıkan tablo oldukça farklıdır. Dünya eş zamanlı bir talep ve arz şokuyla karşı karşıyadır ve kaynaklar sınırlıdır. Genel olarak bu krizin potansiyel etkileri tarihte daha önce görüldenden daha büyüktür.

Çalışma Covid-19 krizinin endüstriler ve ülkeler üzerindeki ekonomik etkilerini araştırmaktadır. Ekonomik faaliyetlerin etkilenebileceği ekonomik kanallar tartışılmaktadır. Öncelikli olarak koronavirüsün daha önce görülen krizlerden hangi yönleriyle farklı olduğu araştırılmakta olup sonra, mevcut gelişmelere ve tahminlere rehberlik edebilecek veriler ortaya konulmaktadır. Çalışma daha sonra bazı olası senaryoları ve bunların ekonomik beklentiler üzerindeki etkilerini özetlemektedir. COVID-19'un potansiyel küresel ekonomik maliyetleri incelenmektedir. Son olarak, bazı politika önerilerinde bulunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Koronavirüs, Dünya, Ekonomi.

KAMU MALİYESİ GÖZÜNDEN GELİŞMEKTE OLAN ÜLKELERDE KAMU SAĞLIK HARCAMALARININ BELİRLEYİCİLERİ ÜZERİNE AMPİRİK BİR ANALİZ

Dr. Öğr. Üyesi S. Çağrı ESENER

Bandırma Onyeddi Eylül Üniversitesi

Arş. Gör. Yaprak KARADAĞ

İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi

ÖZET

Bu çalışma, Dünya Bankası'nın Dünya Kalkınma Göstergeleri tanımı çerçevesinde 2000-2017 dönem aralığı için üst ve alt-orta gelir seviyesindeki 47 gelişmekte olan ülkede bir yarı kamusal mal ve hizmet olarak kamu kesimi sağlık harcamalarının makro düzlemdeki belirleyicilerini tespit etmeyi amaçlamaktadır. Bilindiği üzere, sağlık harcamaları bir ülkede beşeri sermayenin kalitesini eğitim ile birlikte artıran en önemli unsurdur. Günümüzde ülkelerin önemli bir kısmında söz konusu hizmet, büyük ölçekte, devletler tarafından ifa edilmeye devam etmektedir. Özellikle gelişmekte olan ülkelerde yüksek teknolojik maliyetleri de içermesi nedeniyle gerekli düzeylerde sağlanamadığına şahit olunan sağlık harcamaları, devletin devlet olma vasfı sonucu üstlenmesi gereği yanı sıra bilim çevrelerince kamusal yarar sağlaması yönüyle de sık sık vurgulanmaktadır. Eğitilmiş üretici gücünü, istihdamı koruyan ve sürdürülebilir olmasını sağlayan bu harcamalar, zamanın ruhuna göre değişmekle birlikte, sosyal devlet anlayışı çerçevesinde ele alınmaya devam etmektedir. Gerek koruyucu gerekse de tedavi edici yönüyle özellikle içinde bulunduğumuz küresel salgın döneminde de bu harcamaların her alanda tekrar incelenmesi ihtiyacı doğduğu gözlemlenmektedir. Bu çerçevede bu çalışma da söz konusu bilim havuzuna katkı yapmak amacıyla hazırlanmıştır. Çalışmada, panel veri analizinin statik ve dinamik yöntemlerinden yararlanılan istatistiksel değerlendirmelerde, sağlık harcamalarını açıklayıcı değişkenler olarak; gayrisafi yurtiçi hâsıla hâsıladaki yıllık değişim, dışa açıklık seviyesi, enflasyon, sabit sermaye oluşumu, doğrudan yabancı yatırımlar ve demografik kontrol değişkeni olarak şehirleşme düzeyini gösteren kentsel nüfus değişimleri kullanılmıştır. İlgili ülkeler için tekrarlanarak yapılan söz konusu ampirik sınamalarda, gayrisafi yurtiçi hâsıla yüzde değişimlerinin ve enflasyon düzeylerinin kamu sağlık harcamalarını negatif; sabit sermaye oluşumlarının ise pozitif yönde ve tutarlı biçimde etkilediği ve bu çerçevede açıklayıcı oldukları sonucuna ulaşılmıştır. Aynı doğrultuda, sonuç

kısımında Türkiye'nin de dâhil olduğu sözü geçen ülke grubu için sağlık harcamaları açısından çeşitli çıkarımlar yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sağlık Harcamaları, Gelişmekte Olan Ülkeler, Ekonomik Büyüme, Maliye, Panel Veri Analizi.

NAXÇIVAN MUXTAR RESPUBLİKASI İQTİSADİYYATI KORONOVİRUS PANDEMİYA DÖVRÜNDƏ

Cavadxan Qasimov

Naxçıvan Dövlət Universiteti

ÖZET

Dünya ölkələrini cənginə alan COVID-19 pandemiyası milli iqtisadiyyatlara təhdid olmuş, iqtisadiyyatın idarə olunmasına koronavirusdan əvvəlki, indiki və sonrakı dövrlərin iqtisadiyyatı baxışlarını formalaşdırmışdır: Təbii ki, məqsəd isə birincilərdə baza, ikincilərdə məqsədyönlülük və üçüncülərdə isə perspektivlilikdən ibarətdir. Buna görə də ölkəmizin ayrılmaz tərkib hissəsi olan Naxçıvan Muxtar Respublikasında əhatəli sosial-iqtisadi tənzimləmə reallaşdı. Həmin tənzimləməyə əsasən, koronavirusun yayılmasının məhdudlaşdırılması və onunla mübarizədə səhiyyə tədbirləri məqsədlə Naxçıvanın İnkişafı və Müdafiə Fondundan 200000 (iki yüz min) manat Koronavirusla Mübarizəyə Dəstək Fonduna ayrıldı¹ və müqavimətli makroiqtisadi inkişafa hesablandı. 2020-ci ilin yanvar-aprel aylarının göstəricilərinə əsasən muxtar respublikada 743 milyon 26 min 800 manatlıq Ümumi Daxili Məhsul yaradılmışdır. Xüsusilə, regional inkişaf proqramlarının üçüncü mərhələsinin başladığı 2014-cü ilin dörd ayının müvafiq göstəricisi ilə müqayisədə bu, 1,3 dəfə və ya 27,2 faiz artıqdır. İstinad olunan dövrdə hər bir nəfərə düşən ÜDM-nin həcmi 1615,3 manat² olaraq, 2014-cü ilin eyni göstəricisindən 1,2 dəfə və ya 20,6 faiz artıqdır. Həmin müddətdə 337 milyon 363 min manatlıq sənaye məhsulu yaradılmışdır. Bu, 2014-cü il üzrə müvafiq göstəricidən 1,2 dəfə və ya 19 faiz artıqdır. Həmin dövrdə kənd təsərrüfatı məhsulları 42 milyon 248 min manat olmaqla, 2014-cü ilin eyni göstəricisindən 1,3 dəfə və ya 32 faiz çoxdur. Digər tərəfdən, ÜDM-nin strukturunda dinamik artım təmin olunmuşdur. Təhlillər göstərir ki, nəqliyyat sektorunda yük daşınması 1,1 dəfə və ya 9,3 faiz, informasiya və rabitə xidmətlərinin həcmi 1,2 dəfə və ya 15,6 faiz, o cümlədən, mobil rabitənin həcmi 1,1 dəfə və ya 9,6 faizdən çox, pərakəndə əmtəə dövriyyəsinin həcmi 1,5 dəfədən və ya 52,2 faizdən çox, əhaliyə göstərilmiş ödənişli xidmətlərin həcmi 1,3 dəfə və ya 26,1 faiz, bir işçiyə hesablanmış orta aylıq əmək haqqı isə 1,4 dəfə və ya 37,3 faizdən çox artmışdır.

Açar sözlər: iqtisadiyyat, pandemiya, sənaye, kənd, təsərrüfat və s.

¹ <https://nuhcixan.az/news/resmi-xronika/27561-naxcivanda-koronavirusla-mubarizeye-destek-fonduna-200-min-manat-ayrildi>

² <http://statistika.nmr.az/source/demographic/index.php>

KIPRIS TÜRK AĞIZLARINDA ÖRTMECELER (GÜZEL ADLANDIRMA ÖRNEKLERİ)

Prof. Dr. Ergün Koca

Girne Amerikan Üniversitesi

Prof. Dr. Ayşen Koca

Girne Amerikan Üniversitesi

ÖZET

Türk dil biliminde örtmece (söz), güzel adlandırma, edebi kelimeler gibi terimlerle karşılanabilen bu kavram insan, hayvan, hastalık, kutsal varlıklar, bitkiler vb. varlık ve nesnelere söz edildiğinde doğabilecek korku, ürkme, sakınma, iğrenme gibi duyguların, kötü izlenim ve çağrışımların önlenmesine yönelik sosyo-linguistik bir değiştirme, yerine kullanma olayı olarak dünyanın her dilinde rastlanabilecek toplumsal temayüldür.³

Söylenmesinde sakınca duyulan, tabu olan, dince hoş karşılanmayan, korkulan birçok sözcüğün toplumsal kaygıyla yeniden şekillendirilmesi, yeni sözcük ve öbeklerinin oluşturulması aslında dil ve toplumun etkileşimini, kültürel birikimin dilin sözvarlığının gelişmesine olan katkılarını, dini ve ahlaki normların sosyal yaşama yön verişini inceleme konumuz bütününde de görmekteyiz.

Ölçünlü dilde de yerini fazlasıyla alan örtmece sözlerin, ağızlarda daha çeşitlendiğini, farklı yörelerde farklı yaklaşımlarla halkın bu sözcüklere başvurduğunu görmekteyiz. Bu düşüncelerle çalışmada, yüzlerce yıllık adlandırma sürecinin bir sonucu olarak “Kıbrıs Türk Ağızlarında” Anadolu ve Rumeli Ağızlarına benzeyen ve farklılık gösteren, çeşitli sebeplerden dolayı kullanılması sakıncalı veya hoş karşılanmayan sözcükler ve onların yerine kullanılan güzel adlandırmaların (örtmecelerin) örnekleri tespit edilmiş ve leksiko-semantik gruplandırmaları yapılmıştır.

Çalışmamız “Kıbrıs Türk Ağızları (bundan sonra KTA)” üzerine yapılmış en yetkin çalışmalar olarak değerlendirebileceğimiz Bener Hakkı Hakeri'nin “Hakeri'nin Kıbrıs Türkçesi Sözlüğü” (Hakeri, 2003), Mustafa Gökçeoğlu'nun “Kıbrıs Türk Ağızları Sözlüğü”

³ Aksan, Doğan, Her Yönüyle Dil Ana Çizgileriyle Dilbilim, TDK Yay., Ankara 2007, C. III, s. 98.

(Gökçeoğlu, 2008) ve Orhan Kabataş'ın "Kıbrıs Türkçesinin Etimolojik Sözlüğü" (Kabataş, 2009) olmak üzere üç eserle sınırlandırılmış ve bu eserlerde madde başı olarak yer alan örtmece özelliği taşıyan tüm sözcük ve sözcük öbekleri tesbit edilmiş ve gruplara ayrılarak tasniflenmiştir.

Bu gruplar sözlüklerden elde edilen malzemeye göre şu başlıklar altında toplanacaktır: Zenginlik bakımından öncelikli ele almamız gereken çeşitli hastalık adlarıdır. Yakıştırmayan, istenmeyen davranış sergileyen kadın ve erkeklere konulan adlar da sıkça karşılaşılan örneklerdendir. Bu başlık ahlaki bozukluğu içerdiği gibi, davranış ve iletişim sıkıntılarını da karşılamaktadır. Yine hayvan ve bitkilere benzetme ya da ilgi kurma yoluyla verilen adlar da halkın estetik kültürünü göstermesi bakımından önemlidir. Ölen kişiler ve ölü kavramı için söylenenler de gruplamamızda yer alacaktır. Bir diğeri de kadınların özel halleriyle ilgilidir. Dini konular, kutsal değerler de tasnife dahildir. KTA'da birçok örneği buluna kötü anlamdaki örtmeceler de dikkate alınmıştır. Cinsellik içerikli, kadın-erkek cinsel organları başta olmak üzere yapılan adlandırmalar da sıkça görülür. Çok fazla örneği olmasa da doğa olaylarını adlandırmayı da eklemek gerekir.

Anahtar Sözcükler: Örtmeceler (örtmece sözler), güzel adlandırma, Kıbrıs Türkçesi Ağızları, leksiko-semantik sınıflandırma vb.

KONYA
07 HAZİRAN 2020

YABANCI DİL OLARAK TÜRKÇE ÖĞRETİMİNDE GÖRSEL GÖSTERGELER YOLUYLA KÜLTÜR AKTARIMI DEDE KORKUT VE ANADOLU HİKAYELERİ ÖRNEĞİ

Prof. Dr. Ergün Koca

Girne Amerikan Üniversitesi

Öğr. Gör. Tolga SOLAK

Kıbrıs Sağlık ve Toplum Bilimleri Üniversitesi

ÖZET

Yabancı dil öğretiminde amaç yalnızca dilin temel becerilerini kazandırmak değildir. Hedef dil öğretilirken aynı zamanda o dilin beslendiği ve beslediği kültürel alt yapının da öğretilmesi amaçlanmalıdır. Malum üzere mevcut öğretilen yabancı bir dil daima beraberinde yabancı kültürü de beraberinde getirir. 'Dil kültürüyle gelir.' Yaklaşımı aslında son derece önemli bir tespittir.

Yabancılara Türkiye Türkçesi öğretimi; iki binli yılların başından itibaren gerek devlet gerekse özel sektör eliyle yoğun bir şekilde dünyanın çok farklı coğrafyalarında gerçekleştirilmektedir. Bu süreç içerisinde birçok dil öğretim setleri ve malzemeleri kullanılmış, edinilen tecrübeler yeni çalışmalara aktarılmıştır. Binlerce on binlerce insanın Türkçeyi bu kaynaklar yardımıyla öğrendiğini düşünürsek aynı zamanda kültürümüzle tanışmış olmalarını varsaymamız gerekir.

Göstergebilim F. De Saussure ile başlayan serencamesinde bugün itibariyle disiplinlerüstü özellikleriyle bir çok bilim dalının başvurduğu önemli bir referans olarak öne çıkmaktadır. Saussure'ün dilsel göstergelerle ilgilendiği başta gösterge, gösteren ve gösterilen terimleri olmak üzere dili bir dizge olarak ele alıp sistemleştirmesi de göstergebilimin ilgi alanı oluşturur; Ch. S. Peirce, J. Greimas, R. Barts, R. Jakobson, N. Chomsky, J. Derrida'ya başta olmak üzere bir çok bilim adamının edebiyattan-psikolojiye, mimariden-matematiğe, iletişimden-sinemaya, reklama, fotoğrafa, görsel tasarımlara kadar birçok alanda anlam aktarımını, görsel mesaj vermeyi, iletişim gerçekleştirmeyi, estetik zevk paylaşımını, bilgi alış-

verişi sağlamayı vb. çeşitli göstergeler yoluyla yapmanın mümkün olduğu öne çıkarmaları da. Yani dilsel bir öge olan sözcükler de, doğal bir olay olan güneşin doğup batması, yağmur bulutlarının karartısı da, bir ülkenin bayrağı da, bir futbol takımının amblemi de, bir ülke kültürünün yansıması olan mimari de, sanat da, folklorik birçok unsur da, dini göstergeler de, bir tiyatro sahnesindeki kostüm ve tasarımlar da, kısa ya da uzun metrajlı bir filmin mekanı ve karakterleri de göstergenilim açısından anlamlandırmanın bir yoludur.

İşte biz bu çalışmamızda Türkçe Öğretiminin en büyük hamisi Yunus Emre Enstitüsü'nün öğretim setlerine yardımcı kaynak olarak düşündüğü, Anadolu Hikâyeleri ile Dede Korkut Hikâyelerinde kültür aktarımı adına görme duyusunun gücünü ve etkisine de değinerek görsel göstergeler yoluyla yapılan kültür aktarımı öğelerini tespit edeceğiz ve yorumlayacağız.

Anahtar Sözcükler: Yabancılara Türkçe Öğretimi, Kültür Aktarımı, Görsel Göstergeler, Dede Korkut, Anadolu Hikâyeleri.

THE PLACE OF CDIO AS AN ELT INNOVATIVE APPROACH

Ahmet YUSUF

Master student, Gaziantep University

Supervisor: Assoc. Prof. Dr. Filiz YALÇIN TILFARLIOĞLU

Gaziantep University

ABSTRACT

CDIO is an innovative approach for teaching various disciplines especially engineering and it stands for Conceiving, Designing Implementing and Operating. It was originated at the onset of 2000s by (KTH) the Royal Institute of Technology, (MIT) the Massachusetts Institute of Technology of the USA, Linköping University and Chalmers University of Technology of Sweden (Berggren et al., 2003). After that, many universities started to adopt CDIO methodology in their curriculums, and currently more than 120 universities are using CDIO approach (<http://cdio.org/>). Even though CDIO is an approach for engineering field, it is increasingly adopted in many other fields like business, art, food, science and library science (Malmqvist, Huay, Kontio & Minh 2016). More than that, some educators began to adopt CDIO strategy for teaching languages and get the practical benefits of it. Some scholars like Wenwen & Yunfei (2018) and Tang (2009) confirm that applying CDIO model in English teaching field can improve students' skills and capabilities like the practical grasp of English, esprit de corps (team spirit), self-learning talent, renovation ability, critical thinking competence and job related skills. This research study shows the importance of CDIO as an innovative teaching method from the first hand, and it presents a proposal to develop a completely new English language teaching ELT method from the second hand. Another purpose for this study is to show how CDIO can be applied in ELT field and how much it is successful in raising the qualifications of the learners; coupled with this, the outcomes of this study may give futuristic ideas to English teachers and education and training foundations in respect of methodology, curriculum, the materials used in instructing and job related knowledge. Besides, it is anticipated from this research to be the start whistle for the schools and universities to adopt this new method of teaching English and cultivate the outcomes of it.

Key words: CDIO, ELT, experimental research, CDIO standards, CDIO syllabus

SOSYOEKONOMİK BAKIMDAN DEZAVANTAJLI ÖĞRENCİLERİN BİLİŞSEL ESNEKLİK VE OKULA BAĞLANMA DURUMLARI İLE FEN VE MATEMATİK AKADEMİK BAŞARILARI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

Evren Osman YALÇIN

Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi

Prof. Dr. Paşa YALÇIN

Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi

Prof. Dr. Sema Altun YALÇIN

Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi

ÖZET

Bu çalışmanın amacı, sosyoekonomik bakımdan dezavantajlı durumda olan ortaokul sekizinci sınıf öğrencilerinin, içsel (bireysel) koruyucu faktörlerden “bilişsel esneklik” ve çevresel (dışsal) koruyucu faktörlerden “okula bağlanma” durumlarının, fen bilimleri ve matematik dersi akademik başarılarına etkisini incelemektir. Araştırma, nicel araştırma yöntemiyle yapılmış olup ilişkisel tarama modellerinden korelasyonel araştırma türündendir. Araştırmanın örneklemi, 2019-2020 Eğitim-Öğretim yılında Doğu Anadolu'nun küçük ölçekli bir ilinin merkez ilçesinde, İl Millî Eğitim Müdürlüğü tarafından izin verilen, 12-13 yaşları arasındaki ortaokul sekizinci sınıfta öğrenim gören 250 öğrenciden oluşmaktadır. Sosyoekonomik bakımdan dezavantajlı ortaokul sekizinci sınıf öğrencilerinin belirlenmesinde Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı koordinasyonluğunda faaliyet gösteren, araştırmanın yapıldığı ile ait Valilik makamına bağlı olarak çalışan, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı verileri kullanılmıştır. Araştırmanın verileri; “Çocuk ve Ergenler İçin Okula Bağlanma Ölçeği” ve “Bilişsel Esneklik Ölçeği” ile ölçek uygulanan öğrencilerin fen bilimleri ve matematik dersleri yedinci sınıf yılsonu akademik başarı notları dikkate alınarak toplanmıştır. Çocuk ve Ergenler İçin Okula Bağlanma Ölçeği, ölçmeyi amaçladığı “okula bağlanma”, “öğretmene bağlanma” ve “arkadaşa bağlanma” olmak üzere üç alt boyuttan oluşmaktadır. Toplanan veriler korelasyon analizine tabi tutulmuştur. Pearson Korelasyon Katsayısı (r) ye göre yapılan analiz sonucunda; çocuk ve ergenler için okula bağlanma ölçeği ile öğrencilerin fen bilimleri ve matematik başarı notları arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki ortaya çıkmıştır. Bu ölçeğin alt boyutları

değerlendirildiğinde, sadece öğretmen alt boyutu ile fen puanları arasında pozitif yönde bir ilişki bulunmuştur. Aynı ölçeğin matematik puanları için yapılan değerlendirilmesinde ise okul ve öğretmen alt boyutları ile pozitif yönde anlamlı bir ilişki belirlenmiştir. Yine Pearson Korelasyon Katsayısı (r) ye göre yapılan analiz sonucunda, bilişsel esneklik ölçeği ile öğrencilerin hem matematik hem de fen bilimleri akademik başarı notları arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler : Akademik başarı, bilişsel esneklik, fen bilimleri, matematik, okula bağlanma.

SPOR BİLİMLERİ FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN BİLGİSAYAR OYUNLARINA YÖNELİK MOTİVASYONLARI

Nurşen ŞAHİN

Çukurova Üniversitesi

F. Pervin BİLİR

Çukurova Üniversitesi

Zeynep Filiz DİNÇ

Çukurova Üniversitesi

Özge AYDIN

Çukurova Üniversitesi

ÖZET

Günlük yaşam içinde zorunlu olarak yapılan işlerin dışında bireylerin kendilerine ayırdıkları zaman, serbest zaman olarak ifade edilmektedir. Serbest zaman içinde bireyin kendi isteği ile düşünsel ve fiziksel olarak gelişmesini ve yenilenmesini sağlayan aktiviteler ise rekreatif faaliyetler olarak tanımlanmaktadır. Geliştirilen teknolojiler, rekreatif faaliyet alanlarında da farklı seçenekler oluşarak bu alanı zenginleştirmektedir. Rekreatif faaliyet alanlarından biri de bilgisayar oyunlarıdır. Neredeyse her yaşta bireylerin ilgisini çeken bu bilgisayar oyunlarını oynamaya iten güç nedir ve hangi demografik özellikler bilgisayar oyunu motivasyonunu etkilemektedir? Bu sorular bağlamında bu çalışmada, Spor Bilimleri Fakültesi'nde öğrenim gören öğrencilerin bilgisayar oyunu motivasyonları incelenmiştir.

Çalışma, betimsel ve nicel olarak desenlenmiştir. Çalışmanın örneklemini, 2018–2019 eğitim–öğretim yılında Çukurova Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi'nde öğrenim gören ve çalışmaya katılmaya gönüllü olan 48 kadın, 164 erkek; toplam 212 öğrenci oluşturmuştur. Veri toplama aracı olarak Akyıldız Munusturlar ve Munusturlar (2018) tarafından geliştirilen “Bilgisayar Oyunları Motivasyonu Ölçeği” kullanılmıştır. Verilerin normal dağılım göstermediği belirlenmiştir. Bu nedenle verilerin analizinde non-parametrik testler kullanılmıştır. İkili karşılaştırmalar için Mann Whitney-U, ikiden fazla karşılaştırmalar için Kruskal Wallis H ve farklılığın kaynağının belirlenmesi için de manuel Mann Whitney-U

testleri kullanılmıştır. Ayrıca tanımlayıcı istatistikler yapılmıştır. Çalışmada öğrencilerin bilgisayar oyunu motivasyonlarının alt boyutlarına göre; eğlence ve sosyalleşme alt boyutlarında orta; öğrenme, kaçış ve konsantrasyon alt boyutlarında düşük düzeyde olduğu belirlenmiştir. Bilgisayar oyunu motivasyonunda demografik değişkenlerden cinsiyet, sınıf düzeyi ve bilgisayar oyunu oynama sıklığının etkili olduğu belirlenmiştir. Yaş ve öğrenim görülen bölümün ise bilgisayar oyunu motivasyonunda etkili olmadığı belirlenmiştir.

Sonuç olarak, öğrencilerin bilgisayar oyunu motivasyonlarının orta ve düşük düzeyde olduğu ve cinsiyet, sınıf düzeyi ve oynama sıklığından etkilenen bir rekreatif faaliyet alanı olduğu söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Bilgisayar oyunu, motivasyon, rekreatif faaliyet, spor bilimleri fakültesi öğrencileri.

FACULTY OF SPORT SCIENCES STUDENTS' MOTIVATION TOWARDS COMPUTER GAMES

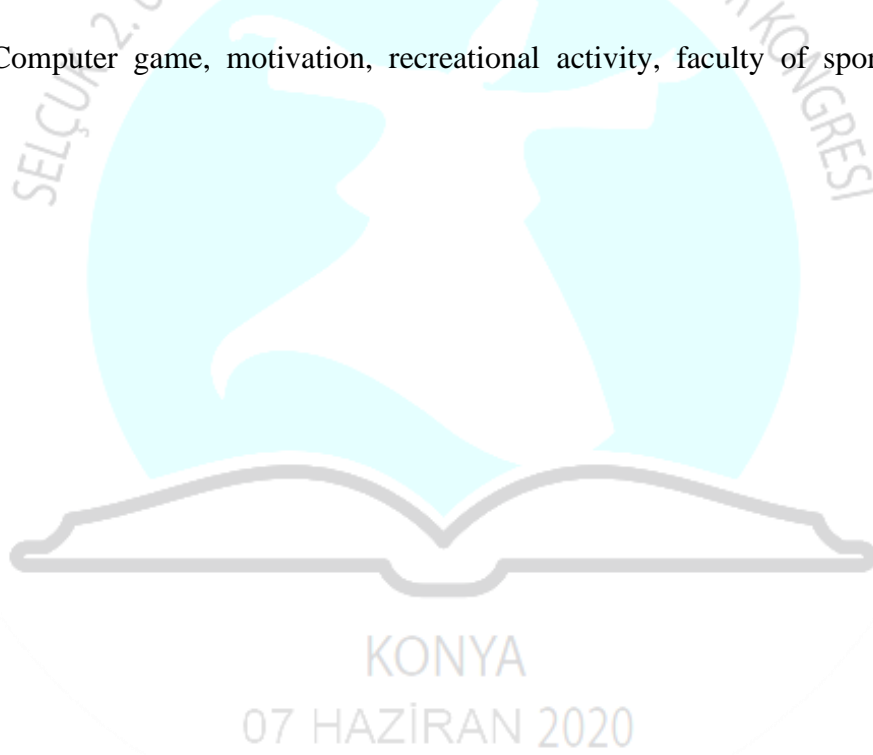
ABSTRACT

Apart from the mandatory tasks in daily life, the time that individuals allocate for themselves is expressed as free time. The activities that enable the individual voluntarily to develop and renew intellectually and physically in free time are defined as recreational activities. The developed technologies enrich this area by creating different options in the areas of recreational activities. One of the recreative activity areas is computer games. What is the power to play these computer games that attract the attention of individuals of almost all ages, and which demographic features affect the motivation of the computer game? In the context of these questions, in this study, the computer game motivations of the students studying at the Faculty of Sports Sciences were examined.

The study is descriptively and quantitatively designed. The sample of the study consisted of totally 212 students, 48 women and 164 men who studied at Çukurova University Faculty of Sport Sciences in 2018-2019 academic year and volunteered to participate in the study. "Computer Games Motivation Scale" developed by Akyıldız Munusturlar and Munusturlar (2018) was used as a data collection tool. It was determined that the data did not show normal

distribution. For this reason, non-parametric tests were used in the analysis of the data. Mann-Whitney-U tests for paired comparisons, Kruskal Wallis H for multiple comparisons and manual Mann Whitney-U tests were used to determine the source of the difference. Descriptive statistics were also made. According to the sub-dimensions of students' computer game motivations in the study; it was determined that there was middle level in entertainment and socialization subdimensions, low level in learning, escape and concentration sub-dimensions. It was determined that gender, class level and frequency of playing computer games as demographic variables were effective in computer game motivation. It was determined that department and age were not effective in computer game motivation. As a result, it can be said that students' computer game motivations are at middle and low level and it is a recreational activity area that is affected by gender, class level and frequency of playing.

Key Words: Computer game, motivation, recreational activity, faculty of sport sciences students.

MESLEK STANDARTLARININ KURAMSAL ALT YAPISI, TEMEL KAVRAMLAR VE YAPILAR

F. Pervin BİLİR

Çukurova Üniversitesi

Seyhan BİLİR GÜLER

Trakya Üniversitesi

ÖZET

Teknolojik gelişmeler mesleki yapılardaki değişikliği gündeme getirmesine karşın her daim nitelikli işgücü önemini korumaktadır. Değişen ve gelişen iş dünyasında istihdamın artırılması ve sürdürülebilir ekonominin yaratılabilmesi, yerel ve sektörel işgücü piyasasının ihtiyacı olan nitelikli işgücünün yetiştirilmesi ile mümkündür. Genelde dünya ülkelerinde nitelikli işgücü; örgün ve yaygın kamu ve özel eğitim kurumları tarafından yetiştirilmektedir. Ülke ekonomisinde itici bir güç olan işgücünün nitelik ve nicelik açısından planlanması, değerlendirilmesi, değişim ve gelişmeye yönelik çözümlerin üretilmesi önemli bir gerekliliktir. İşgücü piyasasının etkin ve verimli olması, çalışma koşullarının bilimsel olarak analiz edilmesine, hukuksal düzenlemelerin yapılmasına ve yönetsel olarak da uygulanmasına bağlıdır. Meslek standartları da bu açıdan önemli bir araçtır. Meslek standardı bir mesleğin başarı ile icra edilmesi için gerekli bilgi, beceri, tavır ve tutumların neler olduğunu gösteren asgari norm olarak tanımlanmaktadır. Meslek standartlarının temel alt yapısını oluşturan iş bölümü, uzmanlaşma, standartlaşma kavramlarının tarihsel süreç içindeki yolculuğu endüstri devrimi ile başlamıştır.

Bilişim toplumu dediğimiz bugünkü dünyamızda ülkeler, eğitim ile kalkınma arasındaki olumlu ilişki nedeniyle eğitim ve istihdam sistemlerini yeniden yapılandırmaktadırlar. Bu yapılandırma içinde eğitim ile istihdam arasındaki koordinasyonu sağlayacak olan meslek standartlarına, mesleki eğitim standartlarına, sınav ve belgelendirme sistemlerine özellikle önem vererek devlet, işçi ve işveren ile sivil toplum örgütlerinin de aktif katılımının sağlanmasıyla kurumsallaşmayı sağlamaya çalışmaktadırlar. Bu sistem içinde önemli kavramlar, yapılar öne çıkmakta ve açıklanmaya ihtiyaç duyulmaktadır.

Türkiye meslek standartlarının oluşturulmasına yönelik düzenlemelerde gerekli yapıları oluşturmuş ancak meslekler için standartlaştırılma süreci devam etmektedir. Mesleklerde kullanılan kavramlar ise hala çoğu kişi tarafından bilinmemektedir. Bu çalışmada, öne çıkan bu kavramlar ele alınarak tanımlanmış, uluslararası ve ulusal meslek standartlarına yönelik oluşturulan kurumsal yapıların neler olduğu ortaya konulmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Meslek, mesleki beceri, meslek standartları, mesleki yeterlilik kurumu.

THEORETICAL INFRASTRUCTURE OF PROFESSIONAL STANDARDS, BASIC CONCEPTS AND STRUCTURES

ABSTRACT

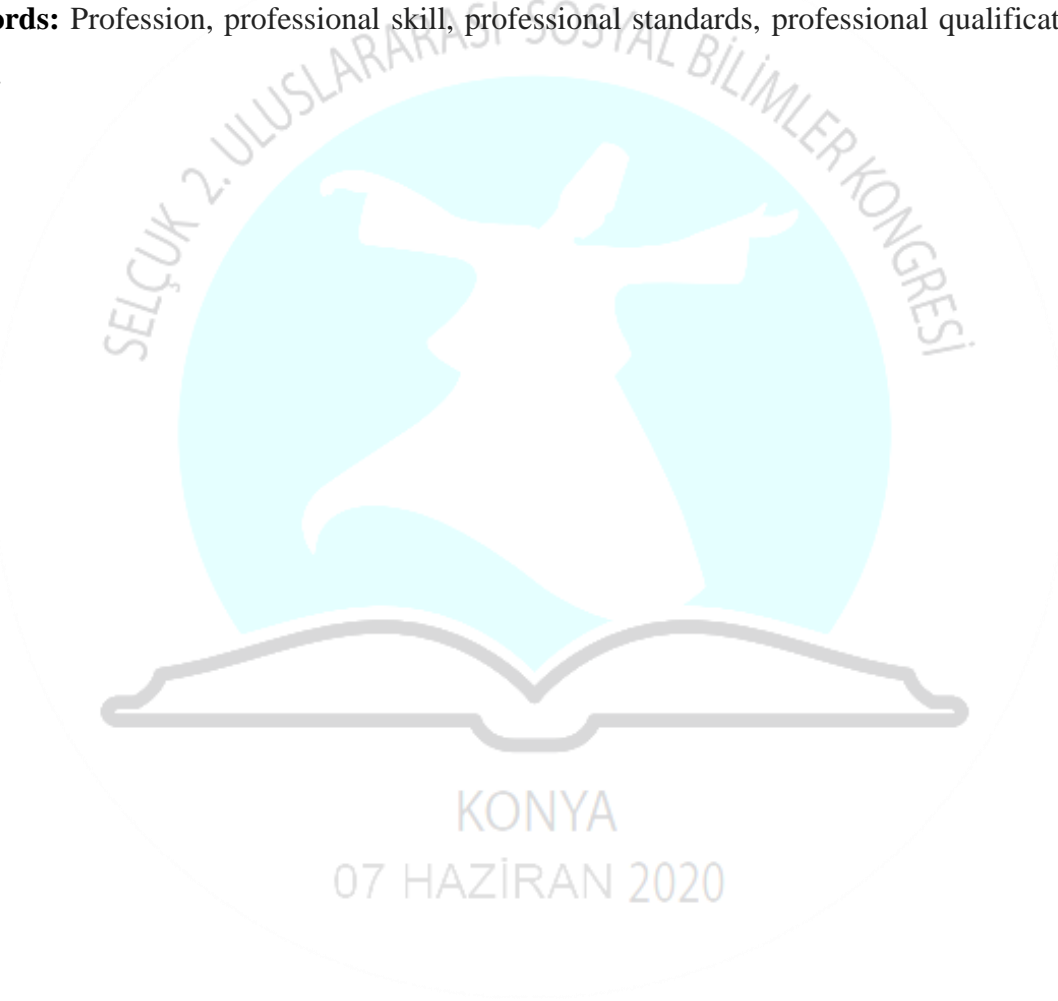
Although technological developments bring up the change in professional structures, qualified labor force always maintains its importance. Increasing employment and creating a sustainable economy in the changing and developing business world is possible by raising the qualified labor force needed by the local and sectoral labor market. Qualified labor force in the world countries is generally grown by formal and non-formal public and private educational institutions. It is an important requirement to plan and evaluate the labor (force), which is a driving force in the country's economy in terms of quality and quantity, and to produce solutions for change and development. The effectiveness and efficiency of the labor market depends on the scientific analysis of working conditions, constituting of legal regulations and their administrative practices. Professional standards are also important means in this respect. The professional standard is defined as the minimum norm that indicates what knowledge, skills and attitudes are required for the successful execution of a profession. The journey of division of labor, specialization and standardization which constitute the basic infrastructure of professional standards has started with the industrial revolution.

In today's world, which we call the information society, countries are restructuring their education and employment systems due to the positive relationship between education and development. In this configuration, by paying particular attention to vocational standards, vocational education standards, examination and certification systems that will provide coordination between education and employment, state tries to ensure institutionalization by active participation of workers, employers and also non-governmental organizations (civil

society organizations). In this system, important concepts and structures come forward and need to be explained.

Whereas Turkey has created the necessary structures in the regulations for the establishment of professional standards, standardizing process for the professions stills continues. The concepts used in the professions are still unknown to most people. In this study, these prominent concepts have been identified and defined, and the institutional structures created for international and national professional standards have been tried to be determined.

Key Words: Profession, professional skill, professional standards, professional qualification institute.

COPING STRATEGIES EMPLOYED BY TURKISH STUDENTS DURING STUDY ABROAD

Dr. Öğr. Üyesi Defne ERDEM METE

Selçuk Üniversitesi

defnemet@selcuk.edu.tr

ABSTRACT

Study abroad students in higher education are likely to face difficulties in their study abroad experiences. These challenges can originate from culture shock, facing prejudiced attitudes, social isolation, inadequate language proficiency or lack of pre-departure training before the study abroad experience. Literature shows that international students who are able to recover from the negative symptoms of depression by themselves generally use some coping strategies in order to overcome the psychological stress that they face. Such strategies are reported to be effective in the adjustment process of higher education students. This study aims to investigate the coping strategies employed by Turkish students at higher education. Twenty eight Turkish students who had a study abroad experience and who were studying at two different state universities in Turkey volunteered to participate in the qualitative study. All of the participants were learning English as a foreign language. In an interview conducted by the researcher, the students shared some problems they encountered in their study abroad experience and the coping strategies that they used. It was found that strategies which were mostly used by Turkish students who participated in the study involved being resourceful, respecting differences, expressing one's thoughts kindly, ignoring prejudice and focusing on similarities. It is concluded that higher education institutions should inform Turkish students who are planning to study abroad about these coping strategies in order to help them have a less stressful experience.

Keywords: EFL, coping strategies, study abroad, higher education.

İKİ DİLLİLERE TÜRKÇE ÖĞRETİMİNDE KURMACA METİN TÜRÜ OLAN MASALLARIN KÜLTÜREL ETKİLEŞİM BAĞLAMINDA DEĞERLENDİRİLMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Sıddık BAKIR

Atatürk Üniversitesi

ÖZET

İkinci veya yabancı bir dil öğrenmenin önemli yanlarından biri de öğrenilen dilin ait olduğu kültürle de etkileşime girilmesidir. Öğrenilen her yeni dilin, bireye kültür edinimi açısından yeni imkânlar sunduğu gibi kendi kültürünü yaşama ve tanıtmaya anlamında fırsatlar sunduğu da aşîkârdır. Bu bakımdan değerlendirildiğinde, yabancı dil öğretiminde olduğu gibi ikinci dil öğretiminde de geleneksel anlatı türlerinden biri olan masallardan yararlanması, özellikle ikinci dil olarak Türkçe edinimindeki Türk çocuklarının kendi kültür öğelerine daha hızlı, kolay ve kalıcı sahip olmaları açısından önemlidir. Yerli çocuklarla eşit şartlarda eğitim alamamalarına rağmen eğitim yaşamları sonucunda, çağın gerektirdiği bilgi ve beceri ile donanmalarının yanı sıra Türk dili, edebiyatı, tarihi gibi çeşitli alanlarda da bilgi sahibi olmaları beklenen bu öğrencilerin, anlatılanları anlayabilmeleri ve söylemek istediklerini doğru ifade edebilmeleri bu açıdan son derece önemlidir. Dolayısıyla dinleme/anlama ve konuşma/anlatma becerilerinin gelişmesinde, anlam derinliği ve söyleyiş güzelliği kazanmalarında; kısacası gerekli tüm dil yeterliliğine sahip olmalarında bu tür sanatsal metinlerin önemli yeri vardır. Çocuğun hem içinde yaşadığı toplumla etkileşimini hem de ait olduğu kültürel genleri tanıması, sonradan edindiği birikimi yansıtmaya, motivasyon ve sosyal becerilerinin artması açılarından masal türü özellikle aile içinde üzerinde önemle durulması gereken bir anlatı türüdür. Bu çalışmada, kurmaca bir metin türü olan masalların iki dilli Türk çocuklarına Türkçe öğretiminde faydalarına, ele alınış şekillerine, kültürel etkileşim bağlamında değerlendirilmesine ve masal kullanımında dikkat edilmesi gereken hususlara değinilmiştir. Çeşitli varsayım ve sınırlılıklara sahip olan bu çalışmada; Türkçenin incelik, güzellik ve zenginliğini barındıran masalların kültürel etkileşime de yetkin ve faydalı bir araç olabilmesine yönelik 5 yerli 5 yabancı örnek olmak üzere toplam 10 masal üzerinde durulmuş ve çeşitli önerilere yer verilmiştir. Türkçenin ve Türk kültürünün var oluşunda, zenginleşmesi ve yayılmasında önemli yeri olan masalların, istenilen düzeyde ele alınması durumunda, iki dilli Türk çocuklarının hayal gücü ve düşünce dünyalarının gelişip renklenmesinde önemli bir işlev üstlendikleri muhakkaktır.

Anahtar sözcükler: İki dilliler, Türkçe öğretimi, masal, kültürel etkileşim.

TÜRKÇE ÖĞRETMENİ ADAYLARININ TOPLUMSAL CİNSİYET ROLLERİNE İLİŞKİN TUTUMLARININ ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Sıddık BAKIR

Atatürk Üniversitesi

ÖZET

Bu çalışma, Türkçe öğretmeni adaylarının toplumsal cinsiyet rollerine ilişkin tutumlarının çeşitli değişkenler açısından belirlenmesi amacı ile yapılmıştır. Araştırmanın evreni, Doğu Anadolu Bölgesi'nde yer alan bir devlet üniversitesinin Eğitim Fakültesinde 2019-2020 eğitim öğretim yılı güz yarıyılında öğrenim gören Türkçe öğretmeni adaylarından oluşmaktadır. Araştırmanın örnekleme ise kolay ulaşılabilir örnekleme yöntemine göre belirlenmiş 208 öğretmen adayından oluşmaktadır. Çalışmada, öğretmen adaylarının toplumsal cinsiyet rollerine ilişkin tutumları ölçülmeye çalışılmıştır. Yakın gelecekte eğitim alanında görev yapacak olan ve Türkçenin hem ana dili olarak hem de yabancı dil olarak öğretimi ile ilgili lisans düzeyinde eğitim alan bu öğrencilerin toplumsal cinsiyet rollerine ilişkin tutumlarını ölçmek üzere tasarlanan bu ve benzeri çalışmalar, eğitim alanında cinsiyetçi bakış açılarının ortadan kaldırılması, çok kültürlü bakış açılarının kazandırılması, alışılmış yaklaşımların dışına çıkılması ve bu bağlamda farkındalık oluşturulması açılarından etkili ve önemli sayılabilir. Araştırmada, veri toplama aracı olarak, Garcia Cueto ve arkadaşları tarafından 2015 yılında geliştirilen ve Bakioğlu ile Türküm tarafından 2019 yılında Türkçeye uyarlanarak geçerlik, güvenilirlik analizleri yapılan "Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği" kullanılmıştır. Ölçek, tek boyutlu olup, 15 maddeden oluşmaktadır. Ölçeğin iç tutarlılık katsayısı .88, test-tekerrar test güvenilirlik katsayısı .77 olarak bulunmuştur. Bu araştırmada, ölçeğin tamamı için hesaplanan Cronbach Alpha güvenilirlik katsayısı ise .873'tür. Verilerin analizinden önce, verilerin normal dağılıp dağılmadığı kontrol edilmiştir. Verilerin normal dağılım gösterdiği tespit edildikten sonra iki grubun karşılaştırılmasında, bağımsız örneklem t-testi, ikiden fazla grubun karşılaştırılmasında ise tek yönlü varyans analizi kullanılmıştır. Araştırma sonucunda, elde edilen bulgulardan hareketle, öğretmen adaylarının toplumsal cinsiyet rollerine ilişkin tutumlarında tüm değişkenler arasında cinsiyet, yaşanan yer ve baba eğitim durumu değişkenleri açısından anlamlı farklılık görülürken; anne eğitim durumu ve sınıf değişkenlerinde ise herhangi bir farklılık gözlenmemiştir.

Anahtar sözcükler: Öğretmen adayları, toplumsal cinsiyet, tutum.

TOPLUMSAL DEĞERLERİN KAZANIMINDA BİR ARAÇ: SOSYAL ETKİNLİK DERSİ

Gökhan IZGAR

Necmettin Erbakan Üniversitesi

ÖZET

Eğitim genel olarak bireylerin yaşadıkları toplum içerisinde huzurlu, sosyal ilişkilerinde uyumlu, milli, manevi, insani değerleri benimsemiş, üretken, girişimci, topluma ve kültüre katkı sağlayan kişiler olarak yetiştirilmesini amaçlamaktadır. Dolayısıyla formal eğitim içerisinde bu amacı gerçekleştirecek dersler planlanmış ve uygulamaya konulmuştur. Bu derslerden birisi de ortaöğretim kurumlarında seçmeli bir ders olarak yer alan “Sosyal Etkinlik” dersidir. Sosyal etkinlik dersi öğretim programında yer alan “*Sosyal etkinlik dersinin vizyonu sosyal duyarlılıkları geliştirmiş, insan haklarına saygılı, kültür ve sanat bilincini oluşturmuş, paylaşmayı ve özveride bulunmayı kavramış, çevresel konularda duyarlı ve toplumsal hizmet vermede gönüllülük esası geliştirmiş bireyler yetiştirmektir.*” ifadesi sosyal etkinlik dersinin önemi hakkında tüm eğitim paydaşlarına bir fikir vermektedir. Bu kapsamda söz konusu programın amaçlarına ulaşabilmesinde rol oynayan bileşenlerden birisi de programda yer alan değerlerin (dayanışma, sosyal empati, sorumluluk ve yardımseverlik, kültürel mirası yaşatma isteği, çevresel duyarlılık) genç kuşaklara kazandırılmasıdır. Bu açıdan bakıldığında araştırmanın amacı, değer öğretiminde kullanılan yöntem ve teknikler açısından sosyal etkinlik dersi öğretmenin kılavuz kitabının incelenmesidir. Nitel araştırma yönteminin kullanıldığı bu çalışmada veriler, doküman incelemesi yöntemi esas alınarak Millî Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının 25.06.2018 gün ve 12254648 sayılı yazısı ile eğitim aracı olarak kabul edilen Sosyal Etkinlik Öğretmen Kılavuz Kitabından elde edilmiştir. Elde edilen veriler içerik analizi tekniği ile çözümlenmiştir. Verilerin analizinde, sosyal duyarlılık, çevre ve doğa, kültür ve sanat öğrenme alanları içerisinde yer alan çeşitli konularla öğrencilere toplumsal bütünlüğü ve dayanışmayı sağlayacak bilgi, beceri ve değerler kazandırılmak hedeflenmiştir. Bu hedefe yönelik hazırlanmış etkinlikler incelendiğinde ders etkinliklerinin hem bilişsel hem de duyuşsal öğrenme alanlarını kapsadığı bulgulanmıştır. Diğer bir deyişle etkinliklerin hem değeri anlama, tanımlama, açıklama gibi zihinsel alana yönelik bilgi aktarımı hem de değeri özümseme, önem verme, kullanma gibi duyuşsal alana yönelik becerileri kazandıracak eğitsel

yaşantılar ile zenginleştirildiği görülmüştür. Diğer taraftan adı geçen derse ait öğretmen kılavuz kitabı hazırlanmış olmasına rağmen öğrencilerin kullanabileceği bir ders kitabının olmaması düşündürücüdür. Çünkü programda yer alan bilgi veya kavramların herhangi bir ders materyali ile öğrencilere sunulmaması bir sınırlık olarak görülebilir. Yine söz konusu dersin sadece ortaöğretimde bir ders yılı ile sınırlandırılmasının dersin amaçlarına ulaşılması noktasında sorunlar yaratabileceği kuşkusunu ortaya çıkarmaktadır. Bu noktada söz konusu dersin öğrenciler üzerindeki etkilerinin analiz edilebileceği boylamsal araştırmalara ihtiyaç duyulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Toplumsal değerler, sosyal etkinlik dersi, doküman incelemesi.

A TOOL FOR ADDING SOCIAL VALUES: SOCIAL ACTIVITY COURSE

ABSTRACT

“Social Activity” course is an elective course in high school education institutions. The expression “The vision of the social activity course is to educate individuals who have developed social sensitivities, respect human rights, have developed awareness of culture and art, understand sharing and devotion, are sensitive to environmental issues and have a high level of volunteerism in serving the public” in the social activity course curriculum gives all education stakeholders an idea of the importance of the social activity course. In this context, one of the components that play a role in achieving the objectives of the curriculum is to bring the values to the younger generations. In this respect, the purpose of the study is to examine the teacher guidebook of social activity course in terms of methods and techniques used in values education. The data were obtained from the Social Activity Teacher Guidebook, which was accepted as a training tool by the Board of Education and Discipline of Ministry of National Education dated 25.06.2018 and numbered 12254648. The data obtained were analyzed with “Content Analysis” technique. In the analysis of the data, it is aimed to provide students with the knowledge, skills and values that will provide social integrity and solidarity through various subjects within the fields of social sensitivity, environment and nature, culture and art learning. When the activities prepared for this purpose were examined, it was found that the course activities included both cognitive and affective learning domains. In other words, it was observed that activities were enriched with educational experiences that would provide skills related to the cognitive domain such as knowledge, comprehension and evaluation of the value,

and affective domain such as internalizing, valuing and responding the value. In addition, although the teacher's guide book was prepared for the subject, the fact that there is no textbook available to the students is thought-provoking. Because the fact that information or concepts in the curriculum cannot be presented to students with any course material can be seen as a limitation. It also raises the suspicion that limiting this course to only one school year in high school education may cause problems in achieving the objectives of the course.

Keywords: Social values, social activity course, document analysis.

АЛИШЕР НАВОИЙ ИЖОДИДАГИ УЛУҒВОР ДЎСТЛИКНИНГ ЯҚИН ҚЎШНИ ДАВЛАТЛАР МАТБУОТИДА ИНЪИКОС ЭТИШИ

Турсунжон Каримова, Равшан Усанов, (ТАСІКІСТАН)

академик Бобожон Ғафуров номидаги

Хужанд давлат университети доцентлари (Тожикистон)

Тожикистон ва Ўзбекистон республикалари ўртасидаги дўстлик муносабатлари ҳақида гап кетганда, икки биродар - тожик ва ўзбек халқлари алоқаларининг асрлар қаърига бориб туташувчи тарихи кўз ўнгимизда гавдаланади. Агар ушбу тарихга ибрат кўзи билан қарайдиган бўлсак, ўртадаги муносабатларнинг энг яхши ва бахтли дамлари бу - халқлар ўзаро тинчлигу дўстлик ҳамда меҳрибонлигу хайрхоҳликда яшаган онлари бўлганлигини кўришимиз мумкин.

Нафақат, халқлар тарихи, балки илм, маданият, икки халқнинг буюк аجدодлари ўртасидаги дўстона муносабатлар тарихи ҳам бугунги авлод учун ибрат намунаси дир. Математика, астрономиядан тортиб фалсафа-ю руҳшуносликкача бўлган кўпгина аниқ фанлар соҳасида минтақа олимлари ўз замонаси илми учун хизмат қилиб, унинг мустаҳкам пойдеворини яратиб беришган. Мавлоно Абдурахмон Жомий ва Мир Алишер Навоий ўртасидаги биродарлик, устоз-шогирдлик, ўзаро юксак эҳтиром икки қўшни халқ дўстлигининг олий намунаси дир. Шунингдек, ушбу дўстлик икки томон учун ҳам манфаат келтириб, миллатлараро илм, адабиёт ва маданият, сиёсат ривожига салмоқли ҳисса қўшди.

Йиллар ўтиши билан буюклар томонидан қўйилган мустаҳкам пойдевор дўстликнинг мухташам қасрини янгидан бунёд этиш лозимлигига ундади.

**TÜRKİYE FUTBOL FEDERASYONU PROFESYONEL LİGLERİNDE YER ALAN
TAKIMLARIN PROFESYONEL DİSİPLİN KURULUNDAN ALDIKLARI
CEZALARIN İNCELENMESİ
(2018-2019 SEZONU ÖRNEĞİ)**

Levent GÖRÜN

Düzce Üniversitesi

ÖZET

Futbol dünyada en çok izlenen spor branşlarının başında gelmektedir. Dünyadaki futbol organizasyonlarından sorumlu en üst kurul FIFA'dır. Türkiye Futbol Federasyonu ise ülkemizde futbol müsabakalarının organizasyonundan sorumlu tek yetkili kuruldur. Futbol müsabakalarının fair play içerisinde geçmesi ve adil bir oyun ortamının oluşması için FIFA kuralları koymuş ve tüm kulüplerin bu kurallara uymasını zorunlu tutmuştur. Türkiye Futbol Federasyonu da ülkemizde futbol liglerinde yer alan kulüplere bazı yükümlülükler getirmiştir. Kurallara uymayanların ceza almasını öngören bu talimatlar daha sürdürülebilir bir futbol ortamının oluşturması içindir. Kıt imkanlarla kulüplerini idare etmeye çalışan yöneticiler ve borç batağındaki futbol kulüplerinin cezalarını kontrol altına alabilmesi ve ceza aldığı yönlerini geliştirerek hem kendi gelirlerine katkı yapmaları hem de daha sürdürülebilir bir futbol ortamının oluşmasını katkı sağlamaları önemlidir. Bu açıdan çalışma 2018-2019 sezonunda Türkiye Futbol Federasyonu bünyesinde Süper Lig, TFF 1. Lig, TFF 2. Lig ve TFF 3. Ligde yer alan takımların Profesyonel Disiplin Kurulundan aldıkları cezaları ortaya koymayı amaçlamaktadır. Bu amacı gerçekleştirmek için 2018-2019 sezonu içinde Profesyonel Futbol Disiplin Kurulunun kulüplere verdiği cezalar incelenmiştir. Veriler Türkiye Futbol Federasyonunu resmi sitesinden alınmış ve Microsoft Excel'de kategorize edilip gruplandırılmıştır. Araştırmada nitel araştırma modellerinden doküman analizi yöntemi kullanılmıştır. Türkiye Futbol Federasyonunun kulüplere verdiği cezalar incelendiğinde kötü tezahürat, saha olayları, yönetici açıklamaları, merdiven boşlukları, takımın sportmenlik dışı davranışları, oyuncu davranışları, idari para cezaları, kötü tezahürat tribün kapama, saha olayları tribün kapama, yönetici açıklamaları tribün kapama cezaları şeklinde kategorize edildiği ortaya çıkmıştır. Süper lig de takımlar sayı olarak en çok kötü tezahürattan ceza yerken, en az ise idari para cezası yedikleri ortaya çıkarken, TFF 1. Lig de en çok saha olayları ve en az ise saha olayları tribün kapama cezası almıştır. TFF 2. Ligde yer alan takımlar en çok saha olaylarından ceza alırken en az ise merdiven boşlukları ihlalden ceza almıştır. TFF'nin en alt

profesyonel ligi olan TFF 3. Lig takımları ise en çok yönetici açıklamalarından en az ise merdiven boşlukları ihlalden ceza almışlardır. Cezaların parasal boyutuna bakıldığında ise Süper Lig de en çok cezayı 2.231.000 TL ile Beşiktaş Kulübü yemişken, en az cezayı ise 29.000 TL Alanyaspor almıştır. Diğer liglerde ise en çok cezayı TFF 1. Lig de 337.200 TL ile Adana Demirspor, TFF 2. Ligde 176.000 TL ile Sakaryaspor ve TFF 3. Ligde 54.800 TL ile Büyükçekmece Tepecik spor almıştır. Sonuç olarak takımların aldıkları cezalar onlara ekonomik olarak zarar vermekte ve gelirlerinde düşüşe sebep olmaktadır.

Anahtar Kelimeler: FIFA, UEFA, TFF, PFDK

INVESTIGATION OF THE TURKISH FOOTBALL FEDERATION PROFESSIONAL LEAGUE TEAM TRUST IN THE AL PROFESSIONAL DISCIPLINARY COMMITTEE FINES

(EXAMPLE OF THE 2018-2019 SEASON)

ABSTRACT

Football is one of the most watched sports branches in the world. FIFA is the top committee in charge of football organizations in the World. The Turkish Football Federation is the only official responsible for the organization of football competitions in our country. FIFA has establish rules ensure that football matches pass within fair play and create a fair gaming environment and have required all clubs to follow these rules. Turkey Football Federation in our country has brought certain obligations contained in the clubs football league. These instructions, which envisage penalties for those who do not follow the rules, are for creating a more sustainable football environment. It is important that managers who are trying to manage their clubs with scarce opportunities and football clubs in debt can take control of their penalties and contribute to their own income by developing their penalties and contribute to the creation of a more sustainable football environment. From this point of working within the 2018-2019 season in Super League Turkey Football Federation, TFF 1 League, TFF and TFF 2. League 3 teams in the league aims to reveal the punishment they received from the Professional Disciplinary Board. To achieve this goal, the penalties given by the Professional Football Discipline Board to the clubs in the 2018-2019 season were examined. Data taken from the Turkey Football Federation official site whether categorized and grouped in Microsoft Excel. Document analysis method, one of the qualitative

research models, was used in the research. Analyzing the penalties given to Turkey Football Federation's club, It turned out that it was categorized as bad cheering, field events, executive statements, stairwells, team's unsportsmanlike behavior, player behaviors, administrative fines, bad cheering tribune closure, field events tribune closure, executive explanations tribune closure penalties. In the Super League, the teams were punished with the highest number of bad cheers, while the least was the administrative fines, while the TFF 1st League received the most field events and the least, field events, the tribune closing penalty. The teams in the TFF 2nd League received the highest number of penalties from the field events, while the least received penalties for violations of the stairwells. TFF 3rd League teams, which are the lowest professional league of TFF, were punished for violations of stairwells, and least of the manager statements. Regarding the monetary size of the fines, while the Beşiktaş Club had the highest penalty in the Super League with 2.231.000 TL, the minimum penalty was 29.000 TL in Alanyaspor. In other leagues, the highest penalty was Adana Demirspor with 337,200 TL in the TFF 1st League, Sakaryaspor with 176,000 TL in the TFF 2nd League and Büyükçekmece Tepecik in the TFF 3rd League with 54,800 TL. As a result, the penalties received by the teams harm them economically and cause a decrease in their income.

Key Words: FIFA, UEFA, TFF, PFDK

KONYA
07 HAZİRAN 2020

KUR'ÂN AYETLERİ İŞİĞİNDA ŞEYTANIN SIFATLARI

Muhyettin POLAT

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

m.plt_65@hotmail.com

ÖZET

Kur'ân-ı Kerim'de, yaratılışı insanın yaratılışından daha önce olan (Hicr, 15/27) Hz. Âdem'e ve bütün insanlara açık bir düşman olarak (A'raf, 7/ 22; Yasin, 36/60) zikredilen, başta Kur'ân-ı Kerim, hadis-i Şerifler olmak üzere diğer bütün islamî disiplinlerde, kötü bir varlık ve saptırıcı olarak zikredilen şeytan, Kur'ân-ı Kerim'de 88 defa, (Abdübaki, 1945: 382), özel ismi olan "İblis" ise 11 defa geçmektedir. (Abdübaki, 1945: 134). Dilbilimcileri ile islam âlimleri şeytan kavramını farklı şekillerde tarif etmişlerdir. Ancak en yaygın ve kapsayıcı tarifi ise şöyle yapılmıştır: "Cinden, insandan ve hayvanlardan her tuğyan ve isyan eden, azıp haddi aşan varlık şeytandır" (el-Müncit, Trs: 387-388; Cevheri, h. 1430, 598; İsfahanî, Trs: 454; Mustafa, vd. 1945: 483).

Cinlerden ve insanlardan en şerli (en kötü) yaratıkları niteleyen ve isyan edip secde etmeyen şeytanın birincil duygusu, kendisince sahip olduğu yüksek değerleri kaybetme endişesi olmuştur. Çünkü O, kapsamlı bilgiye ve üstün yeteneklere sahip bulunuyordu. Kıyamete kadar ölümü tatmayacak bir varlık olması (17/62, 38/79-81), insanların göremediklerini görmesi, vesvese verip nefisleri, duygu ve düşünceleri etkileme yeteneğine sahip olması, hatta peygamberlere bile müdahale etmek istemesi gibi (7/27, 15/39, 22/52-55) avantajları onda kibir, kendini beğenme, üstünlük taslama gibi ikincil duyguların beslenmesine yol açmıştır. Öte yandan Âdem (a.s.)'in bir rakip gibi karşısına konulması ve Âdem'e secde edilmesinin istenmesi onu tamamen azdırmıştı. Onun bu duyguları, kararlı isyan düşüncesine dönüşerek, inat ve ısrarla isyan bayrağını açmasına neden olmuştur.

İşte bu çalışmada, kibri ve bencilliği, kendisini inat ve isyana sevk eden ve onun ilâhî huzurdan kovulmasına neden olan şeytanın, Marî, Racîm, Cib, Tağut, Mez'ûm, Medhûr, Mel ûn, Adüvv, Kefûr, Hazûl, Garûr, Mudill, Vesvâs, Hannâs olmak üzere ondört sıfatının hangi anlamlara geldikleri ele alınarak ayrı ayrı başlıklar halinde incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Şeytan, Marit, Racim, Adüvv, Mudill.

THE ADJECTIVES OF SATAN IN THE LIGHT OF THE QUR'AN VERSES

ABSTRACT

Shaitan(satan), who was created earlier than man (Hijr, 15/27) and mentioned as an obvious enemy to Adam and all people (Å'raaf, 7/22; Yaseen, 36/60) and mentioned as a bad and deflector creature in all other Islamic disciplines, especially the Quran and hadith, is mentioned 88 times in the Qur'an, (Abdulbaki, 1945: 382), and his special name, Iblis, is mentioned 11 times.(Abdulbaki, 1945: 134).Linguists and Islamic scholars have described the concept of devil in different ways. However, the most common and inclusive description is as follows: كَلِمَاتٍ مَّتَمَرِدٍ مِّنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ وَالدَّوَابِّ شَيْطَانٌ “Among jinnis, people and animals, the creature that goes too far and revolts and goes beyond the limit is devil.” (al-Minciit, Trs: 387-388; Cevheri, h. 1430, 598; Isfahanî, Trs: 454; Mustafa, et al.1945: 483).

The primary emotion of the devil, who characterized the worst creatures from jinni and humans, and who rebelled and did not prostrate, was the concern of losing the high values, which he had in his own way, because he had extensive knowledge and superior talents. His such advantages as being a creature that will not die until the apocalypse (17/62, 38 / 79-81), seeing what people cannot see, having the ability to influence the desires, emotions and thoughts by forming solicitude, or even wishing to interfere with the prophets (7/27, 15/39) 22 / 52-55) have led secondary emotions such as arrogance, self-liking, superiority to raise in him. On the other hand, the fact that Adam (pbuh) was opposed against him like a rival and he was asked to bow before Adam completely aggravated him. His those feelings turned into a thought of rebellion, causing him to unfurl the flag of rebellion with obstinacy and persistence.

Here, in this work, fourteen adjectives of Satan, whose arrogance and selfishness led him to obstinacy and rebellion and caused him to be expelled from divine peace, will be examined in separate titles by considering the meanings of the fourteen adjectives, Marît, Racîm, Jibt, Tağut, Mez'ûm, Medhûr, Mel'ûn, Adüvv, Kefûr, Hazûl, Garûr, Mudill, Vesvâs, Hannâs.

Key Words: Satan, Marit, Racim, Aduvv, Mudill.

KAMUSAL ALANDA TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTSİZLİĞİ: “NEDİR NE DEĞİLDİR” PROGRAMI ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

¹ Arş.Gör.Nihan ÇELİK

nihancelik@atauni.edu.tr

ÖZET

Kamusal alan eşit ve özgür vatandaşların bir araya gelerek ortak bir mesele, problem hakkında tartıştıkları, çözüm aradıkları alanlar olarak tanımlanmaktadır. Bununla birlikte, kamusal alanlar eski Yunan'dan beri akıl ile ilişkilendirilip erkek alanı olarak nitelendirilmiştir. Kadın ise duygularıyla özdeşleştirilip kamusal alandan dışlanarak özel alana yani evin alanına hapsedilmiştir. Kadınlara uygulanan bu tavır elbette toplumsal cinsiyet eşitsizliği yani toplumun kadına olan bakış açısının sonucudur. Kadına yönelik bu muameleden kadının kurtulması için kamusal alanda söz sahibi olması gerekmektedir. Özellikle büyük hedef kitlelere seslenilmesi açısından medyaya bu konuda büyük görev düşmektedir. Dolayısıyla kamusal alan olarak kabul edilen medyanın kadınlara göstermiş olduğu tavır çalışma kapsamında önemli bir konuyu oluşturmaktadır. Kadının medyada ne sıklıkla yer aldığı cinsiyet eşitsizliği de dahil edilerek vurgu yapılması gereken ciddi bir meseledir. Bu kapsamda çalışmada kadının aklın egemen olduğu kamusal alandan dışlanıp dışlanmadığı sorgulanacak bununla ilgili olarak feminist düşünürlerin görüşlerine yer verilecektir. Feminist düşünürlerin kamusal alandan kovulan kadınlara yönelik açıklayıcı çözüm önerileri tartışılacaktır.

Bu çalışmanın amacı ise kadınların kamusal alandan dışlanarak özel alana mahkum edilmesinin *Nedir Ne Değildir* tartışma programı üzerinden sorgulanmasıdır. Araştırmada *Nedir Ne Değildir* tartışma programı bölümleri analiz edilerek tartışılan konular incelenmiştir. Sonuçta çalışmanın amacına yönelik olarak kadın meselesinin tartışıldığı 18.10.2018 tarihli yayını içerik analizi yöntemi uygulanarak analiz edilmiştir. İçerik analizinde analiz ise kategoriler belirlenerek gerçekleştirilmektedir. Kategorilerin belirlenmesi ardından gerçekleştirilen analiz ışığında kadınların kamusal alandan dışlandıkları, kamusal alanda yeterince söz hakkı alamadıkları, erkek sayısı karşısında azınlıkta kaldıkları sonucuna varılmaktadır. Böylece kadınların kamusal alan olan medyadan da dışlanarak özel alana

¹ Sinema-TV Bölümü, Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi, Erzurum

mahkûm oldukları sonucuna varılmaktadır. Kadın her alanda toplumsal cinsiyet eşitsizliğine maruz kalmaktadır.

Anahtar Kelimeler : Toplumsal Cinsiyet Eşitsizliği, Kamusal Alan, Özel Alan, Tartışma Programları

JOSEPH CAMPBELL'İN KAHRAMANIN SONSUZ YOLCULUĞU MODELİNİN YOL FİMLERİNE UYGULANMASI: ABBAS KIAROSTAMI'NİN "ARKADAŞIMIN EVİ NEREDE?" FİLMİ ÖRNEĞİ

Dr. Öğr. Üyesi Fırat Sayıcı

İstanbul Esenyurt Üniversitesi

ÖZET

Sinemada seyircilerin ve sektör üreticilerinin yıllar içinde ortak bir dille oluşturdukları tür kavramı, filmlerin daha iyi anlaşılmasına da yarayan formları düzene koymaktadır. Birçok ana film türü olmakla birlikte yan türler de sinema tarihi boyunca dikkat çekmiştir. Yol filmleri de artık ana türlerin arasında rahatlıkla gösterilebilir. Birçok türün karışımından oluşan yol filmleri ağırlıklı olarak filmin kahramanlarının herhangi bir durum karşısında bir noktadan başka bir noktaya olan karmaşık yolculuğuna odaklanır. Yol filmleri sinemanın doğumundan çok sonraları ortaya çıkmaya başlasa da günümüzde bilinen asıl formunu 60'ların sonuna doğru almıştır. "Easy Rider" filminin de bu şekillendirme de payı fazladır. Sinemanın aslında seyirciyi felsefeye yöneltme görevi olduğunu da düşünen birçok kuramcı, filmlerin bir felsefi söylem aracı olabileceğini de göstermişlerdir. Seyirci filmi izlerken arka planda kalan birçok alt metni okuyabilmelidir. Bu sinema felsefesi özellikle de kahramanların değişimini gösteren yol filmlerinde karşımıza çıkmaktadır.

Bu bildiriye mitlerden günümüzdeki örneklerine dek hikaye anlatıcılığının can alıcı aşamalarını araştıran Joseph Campbell'in kahramanın sonsuz yolculuğu modeli Abbas Abbas Kiarostami'nin "Arkadaşımın Evi Nerede?" filmine uyarlanarak analiz edilmiştir. Başarılı yol filmlerinin uyguladığı bu model sinema sanatında hikaye anlatma sistemi için de oldukça önemli bir yerdedir.

Yolcu bir nevi seyyahıdır. Kendi kendini dinleyen, yeni şeyler öğrenen, hayata bakış açısına esneklik katan kişidir. Yolculuğun ona kattığı her anlamı özümseyen insan başlangıç noktasındaki haline göre çok ileridedir. Hedef noktasına vardığında ise yolda geçirdiği değişim onu bambaşka bir insana evrilmiştir. Yolculuk sadece maddi değil, manevidir. Fiziki yolculuk bir süre sonra içsel yolculuğa dönüşür. "Arkadaşımın Evi Nerede?" filmi de Joseph Campbell'in kahramanın sonsuz yolculuğu modelini neredeyse birebir karşılamayı başarır. Küçük Ahmet'in

sınıf arkadaşının evini bulmaya çalışması üzerine kurulu olan film İran'ın sosyolojik okumasını yapmayı da ihmal etmez. Erdem, sorumluluk ve arkadaş sevgisi üzerine kurulu olan yapım İran sinemasının da başyapıtlarındandır.

Anahtar Kelimeler : Yol Kavramı, Yol Filmleri, Sinema Felsefesi, Kahramanın Yolculuğu, Abbas Kiarostami

SANAT VE DOĞA EKSENİNDE EKOLOJİK SANAT

Dr. Hakan ARIKAN

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi

ÖZET

İnsan doğanın bir parçası ve onun içinde yer alan bir varlık olarak doğa ile yakın ilişki içinde olmuştur. İnsanın tarihsel serüveninden günümüze doğa, çeşitli değişimlere girerek insan üzerinde etkisini göstermiştir. Doğanın tüm yıkıcı unsurlarına karşı insan beceri ve düşünme potansiyelini geliştirdikçe doğayı tanımaya başlamış ve kendine faydalı olabilecek tüm kaynakları elde etme yeteneğini geliştirmiştir. Fakat insanoğlunun doğa ile olan ilişkisi, özellikle 19. yüzyılda meydana gelen endüstriyel gelişmeler ile birlikte zayıflamaya başlamıştır. Sanayileşme ve teknolojinin yarattığı aşırı tüketimle birlikte kimyasal kirlilik ile zehirli salınımlar toprak kirliliğine, toplu hayvan ölümlerine, iklim değişikliği ve çölleşme ile beraber göç hareketlerine, biyolojik çeşitliliğin azalmasına ve atmosferde önemli değişikliklere neden olmuştur. Bu olumsuz etkilerin neticesinde ekoloji bilimi, hem büyük bir önem hem de küresel kapitalizmin sosyal dengeleri etkilemesinden dolayı politik bir boyut kazanmıştır. 1990'lı yıllarda iklim değişiklikleri başta olmak üzere çevre sorunlarının artmaya başlamasıyla birlikte ortaya çıkan ekolojik bilinç insanın yalnızca doğaya dönmesi ile kalmamıştır. Kendini toplumda yok sayılmış, ötekileştirilmiş olarak hisseden insanları da bu sanal dünyadan uzaklaştırmaya ve ilerleme terimine karşı çıkmaya zorlamıştır. Bu durum sanat ve sanatçı üzerinde de etkisini göstermiştir. Doğanın tahribatına karşı sanatçılar doğayı yaşanır kılmak ve sanat aracılığıyla yeniden insanın doğayı keşfetmesini sağlamak için ekoloji temalı işler üretmeye başlamışlardır. Ekoloji temalı bu işler “Ekolojik Sanat” olarak da nitelendirilen sanatın temel dinamiklerini oluşturmuştur. Ekolojik sanatta doğa sanatın bir parçası olmuş, sanatçılar disiplinlerarası bilim insanları ve çevreci sivil toplum örgütleriyle işbirliği içinde çevresel sorunlara karşı projeler üreterek uluslararası arenada önemli başarılar elde etmeye başlamışlardır. Araştırmada sanat ve doğa ilişkisi bağlamında ekolojik sanatın gelişimi sosyolojik alt yapısı ile birlikte değerlendirilmeye çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: *Doğa, Sanat, Ekoloji*

RESİM SANATINDA METİNLERARASILIK**Dr. Hakan ARIKAN**

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi

ÖZET

Metinlerarasılık, postmodernizmin ve 20. yüzyılın önemli kavramlarından biri olmuştur. İlk olarak edebiyat alanında ortaya çıkan metinlerarasılık genel anlamıyla bir metinde yer alan diğer metinlerin izlerini ifade etmektedir. Fakat bu ifade farklı kategorilere ayrılarak kuramsal bir inceleme alanı oluşturmaktadır. Her sanat dalı kendi sanat disiplini içinde ya da birbirinden farklı sanat disiplinleri içinde kendinden önce üretilmiş farklı eserlerden izler taşımaktadır. Özellikle 1960 sonrası postmodern ifade ile geniş bir uygulama alanı bulan metinlerarasılık yöntemi, eski sanat yapıtlarının, günümüzde tekrar tekrar ele alınıp güncellenerek yeniden üretilmesinin önünü açan bir kuram olarak, disiplinlerarası tüm sanat biçimleri için önemli bir yere sahiptir. Metinlerarasılığın bir yaklaşım biçimi olan göstergelerarasılık kavramı ise farklı disiplinler arasındaki etkileşimleri belirtmek adına kullanılmaktadır. Fakat bazı kuramcılar tarafından her sanat disiplininin kendi içinde oluşturduğu etkileşimi tanımlamak için bazı kavramlar öne sürülmüştür. Bu kavramlardan biri de resimlerarasılıktır. Birden çok resmin birbirleriyle olan etkileşimleri neticesinde gerçekşeyen alış verişler için kullanılan resimlerarasılık, metinlerarasılığın bir alt kolu olarak resimler arasındaki süreci tanımlamaktadır. Resimlerarası yöntemler (alıntı, parodi, öykünme, kolaj vs.) yaklaşım biçimleri aracılığıyla, farklı sanatçıların eserleri, kimi zaman tamamıyla kimi zamanda parçalar halinde yeniden üretilmektedir. Bu doğrultuda üretilen her eser Umberto Eco'nun yaklaşımı ile yapıtla özgün özünden uzaklaşmaksızın farklı titreşimle yankı zenginliği kazandırmakta ve her yorum esere yeni bir perspektif kazandırmaktadır. Dolayısıyla metinlerarası yaklaşım resim sanatı ve tüm sanat disiplinleri için, eskinin yeniden güncellenmesi ve derinliğinin katmerleşerek zenginleşmesinin önünü açmakla birlikte tek düze yaklaşım biçiminin de kırılmasında önemli bir yöntem olarak görülmektedir. Araştırmada öncelikle metinlerarasılık kuramına değinilmiş ve kuramın disiplinlerarası ilişkisinden bahsedilerek, metinlerarası yaklaşımın resim sanatı üzerindeki kullanım karşılığı olarak "resimlerarasılık" üzerinde durulmuştur.

Anahtar kelimeler : *Metinlerarasılık, Resimlerarasılık, Sanat*

MÜZİK EĞİTİMİNDE NİTELİK VE ÖZVERİ

Doç. Dr. Mehmet KINIK
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

ÖZET

Bir toplumun gelişmişlik düzeyinde kültür sanat yaşamının nitelik ve niceliği çok önemli bir göstergedir. O halde yapılması gereken toplumumuzun kültür sanat yaşamının önemli bir kısmını oluşturan müziğin potansiyelini artırmak için örgün eğitim sistemi içerisinde müzik eğitiminin niteliğini iyileştirmek ve güdülemesini sağlamaktır. Burada da sistem içerisinde bakanlıktan okul müdür yardımcılara kadar tüm kademe yöneticilerin, velilerin ve hepsinden önemlisi müzik öğretmenlerinin tutumları belirleyici olmakla birlikte yine işin çok önemli bir kısmı öğretmene düşmektedir.

Bir okul, yönetici, veli ve fiziki şartlar açısından ne kadar yüksek ve önemli niteliklere sahip olursa olsun sonuçta belirleyici olan öğretmenin niteliği ve gayretidir. Tabi ki meslekte geçirilen zaman içerisinde öğretmenin edindiği tecrübe, onun aslında eğitiminin devam ettiği anlamına gelir ve süresi önemlidir. Gelecek nesillerin niteliğinin nasıl olabileceği noktasında en büyük paya sahip olan öğretmenlerin bu görevlerini en iyi şekilde yerine getirmelerinde geriye kalan tek ve en önemli husus işte burada çok büyük önem kazanır ki o da gönüllülük esasıdır.

Toplumların geleceğini belirlemede özel bir yere sahip olan öğretmenlik mesleği içerisinde müzik öğretmenliği özel yetenek gerektiren bir alan olduğu için öğretmeni de özel kılmaktadır. O halde kendisinin ve alanının özel olduğu bilinciyle mesleğine yaklaşması gereken müzik öğretmeni bilgi-disiplin-tecrübe gibi mesleğin önemli bileşenlerinin çatısına özveriyi yerleştirmelidir. Bu bilinçle hareket ve gayret ettiği sürece sadece tüm kademe yöneticilerin ve velilerin gözünde yükselmekle kalmayıp müziğin ve müzik öğretmenliğinin onurunu da yükseltecektir. Bu da zincirleme reaksiyon olarak top yekün bütün bir toplumun geleceğini pozitif yönde etkileyen kazanım ve dönüşümü beraberinde getirecektir.

Anahtar Kelimeler: Müzik, Eğitim, Özveri

**EVALUATION OF MEAT DONER WHICH WAS STORED AT 4°C AND FROZEN
BAKED MEAT DONER STORED AT -18°C IN TERMS OF SENSORY QUALITY
PROPERTIES**

Esra Nur OCAK¹

¹ *Istanbul Gedik University*

Murat DOĞAN²

² *Istanbul Gelisim University*

ABSTRACT

It has been necessary to preserve food for a long time since the beginning of mankind, with the advancement of the age and technology, the frozen food industry has developed. Increased income level and the rise of women starting businesses increased the demand for quality frozen foods that are time-saving and available all seasons long. Doner kebab made of thinning red or white meat is marinated in certain amount of flavors and lined in tubular metal spits, after that roasted in a vertically positioned cooker, chopped with a sharp knife as an approximately 3-5 mm. For that purpose, after cutting of carcass and marinating it, the meat was cooked on skewers and then it was cut, later the meat kept at +4°C was shocked at -40°C and about 25 hours later, when it reached central temperature at 20°C, the meat doner which was kept at -18°C was analyzed by ten educated panelists and it was examined in terms of sensory quality properties, such as taste, smell, structure etc. In this context, freshly baked meat doner, which is kept at +4°C, shocked at -40°C and stored at -18°C, does not differ in its sensory properties such as taste, appearance, smell and structure after cooking. With the study, it is aimed to prove the thesis that there is no sensory difference between the preferred frozen foods that are particularly practical, can be stored for a long time and the fresh ones. As a result of the analysis, it was observed that there was a dark tile color and no difference as a color criterion. When the odor criterion was examined, it was seen that there was no difference between the two samples and that they had the desired properties. It was examined that there was no difference in terms of structure, appearance and taste.

Key Words: Sensory Analysis, Frozen Foods, Meat Doner.

+4°C'DE DEPOLANAN PİŞMİŞ ET DÖNER İLE -18°C'DE DEPOLANAN DONUK PİŞMİŞ ET DÖNERİN DUYUSAL KALİTE ÖZELLİKLERİ AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

ÖZET

İnsanlığın başlangıç tarihinden itibaren gıdaları uzun süre muhafaza etmek ihtiyacı olup, çağın ilerlemesi ve teknolojinin ilerlemesiyle dondurulmuş gıda sektörü gelişme göstermiştir. Özellikle gelir seviyesinde yaşanan artış, kadınların iş hayatına başlamasıyla arzu edilen kalitede, zamandan tasarruf sağlayan ve her mevsim bulunabilmesiyle dondurulmuş gıdalara talep artmıştır. Döner kebab, kırmızı et veya beyaz etlerin inceltip, belirli oranlarda tat ve lezzetlendirici maddelerle marinasyon sonucunda boru şeklinde metal bir şişe sıkıca dizilerek, dik bir şekilde konumlandırılan pişiricide döndürülerek pişirilmesi ve pişen dönerlerin uzun keskin bir bıçak ile yaklaşık olarak 3-5 mm inceliğinde kesildikten sonra elde edilen üründür. Bu amaçla karkasın kesimden sonra marinasyon işlemi sonucu şişe takılıp pişirilmesi, kesilmesi ve daha sonra +4°C'de muhafaza edilen et döner ve yine aynı üretimden çıkan ürünün -40°C'de şoklama işlemi gördükten sonra yaklaşık 25 saat sonunda merkez sıcaklığı -20°C'ye ulaştıktan sonra -18°C'de muhafaza edilen et dönerler 10 eğitilmiş panelistler tarafından duyu analizi yapılmış olup örnekler arasındaki duyu kalite (görünüş, lezzet, yapı, koku ve renk) özellikleri incelenmiştir. Bu kapsamda aynı üretimden çıkan taze pişmiş +4°C'de muhafaza edilen ve -40°C'de şoklama işleminden sonra -18°C'de muhafaza edilen et dönerin pişirme işleminden sonra lezzet, görünüş, koku, yapı gibi duyu özellikleri açısından fark olmadığı düşünülmektedir. Çalışma ile son yıllarda özellikle pratik olması ve uzun süre saklanabilmesi açısından tercih edilen dondurulmuş gıdaların taze olanları arasında duyu farkının olmadığı tezinin kanıtlanması amaçlanmıştır. Analiz sonucunda renk kriteri olarak koyu kiremit renginde olduğu ve fark olmadığı gözlemlenmiştir. Koku kriteri incelendiğinde iki örnek arasında fark olmadığı, istenilen özelliklerde olduğu görülmüştür. Yapı, görünüş ve lezzet açısından ise farklılık olmadığı incelenmiştir.

07 HAZİRAN 2020

Anahtar Sözcükler: Duyusal Analiz, Dondurulmuş Gıdalar, Et Döner.

UN SISTEMA DI SICUREZZA DEI DAT

Aldo ANTONIO
tonialdo@yahoo.com

La crittografia, il cui termine indica "nascosto", è la branca della crittologia che tratta delle "scritture nascoste", ovvero dei metodi per rendere un messaggio "offuscato" in modo da non essere comprensibile, intelligibile a persone non autorizzate a leggerlo.

Un tale messaggio si chiama comunemente crittogramma e le tecniche usate tecniche di cifratura. Fino a pochi anni fa l'unico metodo crittografico esistente era quello della crittografia simmetrica, in cui si faceva uso di un'unica chiave sia per proteggere il messaggio che per renderlo nuovamente leggibile.

Il problema è condividere la chiave di cifratura con il destinatario del messaggio criptato senza che questa venga scoperta.

Siccome la crittografia asimmetrica è molto lenta se si devono spedire grandi quantità di dati, spesso si usa questo tipo di crittografia per scambiarsi una chiave con cui iniziare una comunicazione in crittografia simmetrica, molto più semplice, veloce e sicura.

Parole chiave: sicurezza, crittografia, telefono

KONYA
07 HAZİRAN 2020

JULİ ZEH'İN “KARTALLAR VE MELEKLER” ADLI ROMANINDA AVRUPA VE AVRUPA BİRLİĞİ GÖNDERGELERİ

Dr.Öğrt.Üyesi Davut Dağabakan

Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi

ÖZET

Alman günümüz yazar ve hukukçularından Juli Zeh 1974'te Bonn'da doğdu, Passau ve Leipzig'de hukuk eğitimini sürdürürken bir yandan da Leipzig'deki Alman Dili ve Edebiyatı Enstitüsü'nde öğrenim gördü. Avrupa Hakları ve İnsan Hakları konularında eğitim aldı, bir süre New York, Krakow, Zagreb ve Saraybosna'da bulundu. Juli Zeh'in, birçok romanıyla birlikte Avrupa Topluluğu'nun genişlemesine ilişkin hukuki sorunları konu alan çalışmaları bulunmaktadır. Avrupa Birliği, 1992 yılında Maastricht Antlaşması ile güçlendirilen ve geniş yetkilere sahip olan bir topluluktur.

İlk romanı Kartallar ve Melekler pek çok dile çevrildi. Juli Zeh'nin ilk romanı Kartallar ve Melekler, insanı yalnızca düşünmeye zorlamakla kalmayıp içine işleyen, öfke dolu bir yapıt. İdeolojilerin çökmesinden sonraki dönemde karşıt dünyaları, okuyucuyu dehşete düşürerek gözler önüne seriyor. Trajik kahramanları Max ve Jessie'nin sıradışı ve umutsuz aşkının anlatıldığı romanın arka planında Balkanlardaki dram, hukukun aczi, soykırım, uluslararası çıkar ilişkileri ve şebekeler sorgulanıyor. Bu romanda hiçbir şey görüldüğü gibi değil. Balkanlar'daki iç savaştan, Avrupa Birliği'nin genişleme sürecine ve uyuşturucu ticaretine dek uzanan korkunç bir ilişkiler ağının yarattığı muammanın içine davet ediyor okuyucuyu.

Bu çalışmada, Juli Zeh'in “Kartallar ve Melekler” adlı romanında Avrupa ve Avrupa Birliği'ne yönelik göndermeleri incelenmektedir. Juli Zeh, romanında bireylerin ve ülkelerin Avrupa Birliği'nin insan hakları ile ilgili evrensel değerlerinden kaynaklanan mağduriyetlerini de işlemektedir. “Kartallar ve Melekler” bir çerçeve hikayesine gömülü birinci şahıs anlatıcısının yaşam itirafından oluşur. Metin odaklı incelememizde yazarın Avrupa ve Avrupa Birliği ile ilgili eleştirileri detaylı olarak ele alınmaktadır.

Anahtar kelimeler: Avrupa, Avrupa Birliği, savaş, uyuşturucu, insan hakları

EUROPEAN AND EUROPEAN UNION REFERENCES IN JULI ZEH'S 'EAGLES AND ANGELS ROMAN

SUMMARY

Juli Zeh was born in 1974 in Bonn, where he studied law in Passau and Leipzig and studied at the Institute for German Language and Literature in Leipzig. She studied European Rights and Human Rights and spent some time in New York, Krakow, Zagreb and Sarajevo. Juli Zeh, along with many of his novels, focuses on legal issues related to the enlargement of the European Community. The European Union is a broadly empowered community strengthened by the Maastricht Treaty in 1992.

Her first novel *The Eagles and Angels* was translated into many languages. Juli Zeh's first novel, *The Eagles and Angels*, is an angry work that not only forces people to think, but also penetrates them to the core. In the period after the collapse of ideologies, the juxtaposed worlds are horrifying the reader. The tragic heroes Max and Jessie's extraordinary and desperate love is told in the background of the drama in the Balkans, insolvency of law, genocide, international interests and networks are questioned. Nothing is as it seems in this novel. He invites the reader into the enigma of a terrible network of relations, ranging from the civil war in the Balkans to the enlargement process of the European Union and the drug trade.

In this study, Juli Zeh's references to Europe and the European Union are examined in his novel *The Eagles and Angels*. In his novel, Juli Zeh also deals with the grievances of individuals and countries stemming from the universal values of the European Union concerning human rights. "Adler und Engel" consists of the life confession of the first-person narrator embedded in a frame story. In our text-oriented review, the author's critiques of Europe and the European Union are discussed in detail.

Keywords: Europe, European Union, war, drugs, human rights

METELOK DI EDEBİYATA GELÊRÎ YA KURDÎ DE DIGEL HIN NIMÛNEYÊN JI DEVERA SÎPAN

Dr. Zafer Açar

KURTE

Metelok cureyeke Edebiyata Kurdî ya Gelêrî ye ku ew di nava kurdan de bi navên cuda û ji bo gelek cureyan hatiye bikaranîn. Ew dikarin hem wekî helbestkî hem jî wekî pexşanî bin ku ev herdu şeweyên wê jî curedar in.

Di kurmançî de çî xebatên ferhengî bin çî jî lêkolîner bin levkirinek ser pênasikirina metelokan nehatiye kirin. Hinekan ew wekî biwêj an gotinên pêşyan hinekan ew wekî mamik û hinekan jî ew wekî çîrok/çîroka kurt û yan jî cureyeke din dane nasîn.

Di vê xebata xwe de piştî ku me peyva metelok û peyvên nêzwateyên wê di kurdî û çend zimanan de da ber hev, me hin nimûneyên metelokan û cureyên wekî wê (qewlik, beynok) pêşkeş kirin ku nimûneyên me ji Devera Sîpan hatine girtin.

Divê em vê jî bêjin ku xebata me armanca terîf û tesnîfkirina metelokan nake lê dixwaze balê bikişîne ser heyîna vê cureyê û terîfên wê yên cuda.

Peyvên Sereke: Metelok, Metele, Qewlik, Beynok, Edebiyata Kurdi ya Gelêri

KÛRT HALK EDEBİYATINDA METELOK VE SÛPHAN DAĞI YÖRESİNDEN BAZI METELOK ÖRNEKLERİ

ÖZET

Metelok Sözlü Kürt Edebiyatının bir türüdür ve Kürtler arasında farklı isimlerle ve farklı türler için kullanılır. Bu tür hem manzum hem de nesir şeklinde olabilir ve her iki şekil de kendi içinde çeşitli biçimlerde olabilir.

Kürtçe/Kurmançî de ister sözlük çalışması olsun ister yazarlar arasında olsun metelokların tanımlanmasında bir tanım birliği yoktur. Kimisi onları deyim yada atasözü biçiminde, kimisi bilmece şeklinde kimisi de öykü/kısa öykü yada başka bir tür şeklinde tanımlamışlardır.

Bu çalışmamızda metelok sözcüğünü ve bu sözcüğe yakın olan sözcükleri Kürtçede ve diğer birkaç dilde karşılaştırdıktan sonra, bu türden metelok veya ona yakın (Beynok, Qewlik) türlerinden örnekler sunduk ve örnekler için derlemelerimizi Süphan Dağı Yöresinden seçtik.

Şunu da belirtmek gerekir ki bu çalışma metelok türünü tanımlama veya sınıflandırmayı değil, böyle bir türün varlığına ve farklı tanımlamalara dikkat çekmeyi amaçlamaktadır.

Anahtar Sözcükler: Metelok, Metele, Qewlik, Beynok, Kürt Halk Edebiyatı

İZNIK MÜZESİ'NDE YER ALAN II. MAHMUD DÖNEMİ SİKKELERİ ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME²

Öğr. Gör. Dr. Aliye Yılmaz

Batman Üniversitesi

ÖZET

Sikke, insanlar arasındaki ticaretlerde kullanılmış en önemli ödeme aracıdır. Ama aynı zamanda hükümdarlık sembolü ve basıldığı dönemde ait olduğu devletin ekonomik göstergesidir. İncelen bir sikke malzemesi, şekli, üzerinde yer alan yazı ve tarihler ile basıldığı dönem hakkında birçok bilgiyi objektif olarak sunmaktadır. Bu bilgiler ışığında o devletin hangi toprakları fethettiği, ekonomik kültürel sosyal ve dini anlamda hayata bakış açılarını anlamamız mümkündür.

Ülkemizdeki güzide müzelerden biri olan İznik Müzesi Bursa'nın İznik ilçesinde yer almaktadır. İznik'in tarihteki jeopolitik önemi göz önünde bulundurulduğunda, İznik Müzesi'nde bölgede yapılan kazılarla ve satın alma yoluyla gelen birçok taşınabilir eser bulunmaktadır. Sikkelerde bu eserlerin bir kısmını oluşturmaktadır. Müzede yer alan Antik Dönem ve İslami Dönem sikkeleri arasında 4200 adet Osmanlı sikkesi sayı bakımından yoğunluktadır. Bu sikkeler içinden seçilen II. Mahmud'a [H.1223-1255 (M.1808-1839)] ait 12 sikke bu çalışmada ele alınacaktır. Osmanlı Devleti; Osman Gazi Dönemi'nden başlayıp Vahdettin Dönemi'nin sonuna kadar milyonlarca sikke bastırmıştır. Osmanlı'nın 30. Sultanı olan II. Mahmud 1808-1839 yılları arasında 31 yıl gibi uzun bir süre tahtta kalmıştır. Bu sürede askeri ve siyasi ıslahatlar dışında ekonomide de çeşitli ıslahatlar yapan II. Mahmud; altın, gümüş ve bakır malzemedenden olmak üzere birçok sikke darbettirmiştir. İncelediğimiz sikkelerin farklı malzeme, birim ve kompozisyon açısından farklı örnekler olmasına özen gösterilmiştir. Sikkelerin merkezinde, ön yüzde tuğra ve dualar; arka yüzde ise darp yeri, dualar ve darp tarihi yer almaktadır. Merkezde yer alan bu kompozisyonların etrafında ise yazıları veya tuğrayı sınırlayacak şekilde bordürler yer almaktadır. Sikkelerin tamamı Kostantiniyye (İstanbul) darplı olan sikkelerin darp tarihleri ise farklı yılları göstermektedir.

² Bu bildiri, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü bünyesinde 2019 yılında tarafımdan tamamlanan "İznik Müzesi'nde Bulunan Osmanlı Dönemi Sikkeleri" başlıklı doktora tezinin bir bölümünün genişletilmesiyle oluşmuştur.

Çalışmada İznik Müzesi'nde yer alan Sultan II. Mahmud dönemindeki sikkelerden bazı örneklerin kompozisyon özellikleri, birimleri ve darbedildikleri dönemde yaşanan ekonomik durumlarının değerlendirilmesi yapılmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: II. Mahmud, Osmanlı, Sikke, İznik Müzesi

OSMANLI KÜLTÜR VE EDEBİYATINDA HABBÂZ/EKMEKÇİ ESNAFINA DAİR

Doç. Dr. İncinur ATİK GÜRBÜZ

Necmettin Erbakan Üniversitesi

Özet

İnsanoğlunun yaşamını devam ettirebilmesi, temelde beslenme ihtiyacının karşılanmasına bağlıdır. Bu bakımdan her dönemde bireylerin ve toplumların en önemli ve öncelikli uğraşısı, besin kaynaklarının sürekliliğinin ve güvenliğinin sağlanması olmuştur. Çeşitli kaynaklarda ilk çağlardan itibaren insanlığın en temel besin maddesinin ekmeğe olduğu vurgu yapılmaktadır. Toplumların dinî inanışlarında ve geleneksel kültürel belleklerinde -diğer yiyecek maddeleri yanında- özellikle ekmeğe kutsiyet atfedilmiş olması onun bu durumuyla ilgili olmalıdır.

Ekmeğe yapımı, tahılın hammadde olarak üretilmesinden un olarak öğütülmesine, alınıp satılmasından nakliyesine kadar geniş bir yelpazeye yayılmaktadır. Başlangıçta bütün bu süreçler her bir bireyin kendisi tarafından sürdürülürken toplumsal yaşamın gelişimine paralel olarak meslekî bölümlenmelerin ortaya çıkmasıyla üretim sürecinin her bir aşaması farklı meslek grupları tarafından yürütülmeye başlanmıştır. Türk toplumunda bahse konu olan üretimin son aşamasını gerçekleştiren esnaf zümresi, etmekçiler/ekmekçiler (habbâzlar) esnafıdır. Ekmekçiler, ekmeğin -üretimini takip eden süreçte- satışı için çeşitli esnaf gruplarıyla da temas halinde bulunmak durumundaydı. Bakkallar başta olmak üzere kebabçı, aşçı, helvacı dükkânlarında ekmeğe satılmakta bu işi icra edenler de fırıncı esnafı ile işbirliği içinde bulunmaktadır.

Temel besin kaynağı olarak ekmeğe yüklenen önem dolayısıyla ekmeğin üretiminde kullanılan hammaddelere ve ekmeği üreten esnafa da özel bir önem atfedilmiştir. Ekmek kıtlığı halk arasında huzursuzluğa sebep olacağı için ekmeğin hammadde temininden başlayarak üretim sürecinin bütün aşamaları devlet tarafından önemsenip kontrol altında tutulmuştur. Tarihsel süreçte bizzat devlet eliyle üretilip dağıtılan ekmeğin çeşitlerinin bulunması bu durumun ne kadar önemsendiğinin bir göstergesidir. Ekmeğin belirli bir kalite standardında üretilmesinin sağlanması için devlet yönetimi tarafından kanunlar tesis edilmiş, üreticiler denetlenmiştir. Bütün bu önlemlere rağmen zaman zaman halk arasında ekmeğe ve ekmeğe üreten esnafa ilgili

belirli huzursuzluklar da yaşanmıştır. Bütün bu çabaların temel sebebi, halkın karnını doyurmanın devletin temel görevi olarak görülmüş ve devlet otoritesinin/gücünün simgesi olarak algılanmış olmasıdır.

Her yönüyle toplumu ilgilendiren bir kavram olarak ekmek ve ekmeği üreten esnaf grubu -toplumu ilgilendiren her konu gibi- çok çeşitli edebî metinlerde yer almıştır. Ekmeği üreten esnaf, ekmeğin hammaddesi, yapılış süreçleri, yapıldığı mekânlar çeşitli bağlamlarda ele alınmıştır. Kimi zaman toplumsal gerçeklik biçiminde, kimi zaman toplumsal inanışların kökenlerine ilişkin kayıtlar şeklinde, kimi zaman da edebî üslup gereğince mecazlar/benzetmeler dünyasının bir unsuru olarak kullanılmıştır. Bu çalışmada söz konusu metinlerdeki kayıtların değerlendirilmesi ve ekmeççi esnafı ile ilgili edebî metinlerdeki anlam dünyasının tespit edilmesi amaçlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Klasik Türk edebiyatı, meslekler, ekmeççiler

KONYA
07 HAZİRAN 2020

OSMANLI EDEBİ METİNLERİNDE MESLEKLER 3: DEMİRCİLER

Doç. Dr. İncinur ATİK GÜRBÜZ

Necmettin Erbakan Üniversitesi

Özet

Demir, dayanıklılığı sebebiyle güç ve kuvvetin sembolü olmuştur. Aynı zamanda eritilerek şekillendirilmeye müsait olması ve bu sayede pek çok nesnenin yapımında kullanılmış olması da zaman zaman ona kutsallık atfedilmesine sebep olmuştur. Demirin ilk defa kim tarafından, nerede ve ne zaman işlendiği bilinmemektedir. Ancak kullanılmaya başlandığı zaman diliminde oldukça değerli bir maden olarak kabul görmesi söz konusudur. Zira demirin işlenmesi, toplumsal yaşamın gelişmesinde önemli bir yere sahip olmuştur. Toplum yaşayışında önemli bir eksiği gidermesi nedeniyle zihinlerde olumlu izlenimlere de sahip olan bu madenin -sertliği ve dayanıklılığı sebebiyle- zaman içinde toplum tarafından kahraman kabul edilen kişilerle özdeşleştirilmesi ve bu kahramanın mesleği olarak demir işlemeciliğinin/demirciliğin/âhengerliğin tercih edilmesine sebep olmuştur.

Türkler gibi savaş sanatlarını yaşamın bir parçası haline getiren bir milletin de hayatında oldukça fazla yer tutan demir ve demir ile ilgili unsurların mitolojik dönemden itibaren anlatılara girmesi ve pek çok kahraman ile birlikte anılması bu bağlamda dikkati çeker. Bu durum sadece mitolojik dönemle sınırlı kalmamış, Türkler Anadolu'ya geldikten ve yerleştikten sonra da devam etmiştir. Destanlarda, efsanelerde, masallarda, halk hikâyelerinde demir ile ilgili pek çok anlatıyla karşılaşmak mümkündür. Türk kültür tarihinin önemli noktalarından olan ve “klasik” olarak adlandırılan dönem eserlerinde de demir ile ilgili söylemlerle ve benzetmelerle karşılaşmak mümkündür.

Çalışmamızda genel olarak demirin, demirle ilgili unsurların ve demircilik mesleğinin insanlık tarihi içindeki gelişiminden başlayarak Türk kültür hayatındaki yansımalarına bakmak amaçlanmıştır. Özelde ise klasik dönem metinlerinde ve bu metinlerin hayal dünyası içinde demirin ve demirciliğin izleri değerlendirilmeye çalışılacaktır. Bu bağlamda demir ve demircilik ile ilgili kelime kadrosunun metin içindeki işlevleri belirlenecek, metnin imajlar dünyası içindeki yerleri tespit edilecek ve konuyla ilgili örnek metin parçaları verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Osmanlı, edebî metin, demircilik

HORASAN'DAN ANADOLU'YA OĞUZ TÜRKLERİNDE HİL'AT GELENEĞİ

Minara GULİYEVA HÜSEYİN

Dokuz Eylül Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Cemal MEYDAN

Dokuz Eylül Üniversitesi

ÖZET

Giyim, her ülkenin coğrafi, ekonomik, politik, kültürel, sosyal ve toplumsal şartlarından etkilenecek şekilde şekillenmektedir. Tarihsel süreçte giyim kültürünü incelerken, toplumların birbirinden etkilendiği görülmektedir. Oğuz Türkleri Anadolu'ya ayak bastıktan sonra geleneksel kıyafet tarzlarına devam ettiler, ancak etkileşimde buldukları ülkelerden etkilendiler ve etkilendiler.

Anadolu'nun geçirdiği çeşitli dönemler, uzun tarihsel geçmişi, Orta Asya etkisi, başka kültürlerle teması da giyim çeşitliliğinde ve zenginliğinde geniş rol oynamıştır. Yüzyıllar boyu zengin bir giyim kültürüne sahip olan Oğuz Türkleri, Horasan'dan Anadolu'ya bu zenginliği getirdi ve nesilden nesile aktardı.

Devlet görevlerine atamalarda ve ödüllendirmelerde hediye olarak verilmiş hil'at, eski zamanlara dayanan bir Türk geleneğidir. Ayrıca hil'at, saray ve siyasi otorite tarafından giydirilen kıyafetlerden olup makam ve şöhreti de temsil eder.

Bu araştırmada, Büyük Selçuklu dönemi hil'at olarak verilen giyim kuşam, değerli hediye çeşitleri tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Horasan'dan Anadolu'ya, Hil'at, Cübbe, Kaftan, Gelenek ve Görenek.

ДИАЛОГ КУЛЬТУР КАК СРЕДСТВО ФОРМИРОВАНИЯ И РАЗВИТИЯ КОМПЕТЕНЦИИ МЕЖКУЛЬТУРНОЙ КОММУНИКАЦИИ

Doç.Dr.Yanioglu Mariya

Pedagogika bölümü

Komrat Devlet Universitesi

Moldova Respublikası

Abstract

This article reflects the importance of intercultural learning in the process of achieving equality, cooperation and intercultural communication. Dialogue between cultures, the interaction of cultural meanings, in the course of which is taken place the cognition of the foreign and own culture, are seen as a means of intercultural communication.

Результатом процесса глобализации стали широкие возможности общения носителей культур, представителей разных национальностей и этносов друг с другом. Национальная культура есть выражение духовной и материальной сферы определенного этноса. В формировании национальной культуры особую роль играет историческая память о многообразных вариантах общения с другими народами. Национальная культура отражена в фольклоре, верованиях и преданиях, ритуалах и обычаях, юморе. Отражение специфики национальной культуры несут в себе национальные ценности, представляющие часть общечеловеческих ценностей. По утверждению П.А.Сорокина, культура – это традиции и нормы, которые переносятся на предметный мир из духовной жизни; образцы поведения вообще, и следование обычаям и правилам, обязательным для данного этноса (национальная культура). «Культура не существует вне человека» [4, с.220].

Концепция межкультурного диалога является одной из теорий, на базе которой возможен анализ современных тенденций развития педагогики высшей школы, направленной на формирование средств, условий и механизмов самосознания личности. Это связано с тем, что диалог выступает в качестве основной характеристики современной системы образования. В этом контексте мультикультурное образование создает равные для всех этносов возможности реализации своих культурных потребностей, приобщающие молодежь к культурным и нравственным ценностям разных народов. Данное образование создает равные для всех этносов возможности реализации своих культурных потребностей, приобщающие молодежь к культурным и нравственным ценностям разных народов.

Межкультурное обучение – это педагогический подход, позволяющий обнаружить имеющиеся различия и напряженность в межнациональной среде, и

осуществлять работу, стремясь к мирному разрешению возможного конфликта. Межкультурное обучение направлено на достижение равенства, сотрудничества. Организация межкультурного образования в целом предусматривает реализацию систем и стратегий: межкультурного воспитания и межкультурного преподавания. Межкультурное образование – это процесс, посредством которого возможно добиться успеха в деле сосуществования различных народов [1].

Вышеизложенное аргументирует важность и целесообразность рассматривать процесс образования в высшей школе не только с позиции овладения студентами-педагогами выбранной специальности, но и как способ приобщения учащейся молодежи к современной культуре и подготовка к жизни и многофункциональной профессиональной деятельности в поликультурной, мультиэтнической среде, к установлению эффективного межкультурного взаимодействия.

Литература:

1. Дьяченко. В.К. Основные направления образования в современном мире. М.: Школьные технологии, 2005. - 12 с.
2. Иорданский В. Этнос и нация. В: Мировая экономика и международные отношения, 1992, № 3, с. 72-90. «Культурология», М.: ЮНИТИ, 2003,- 319 с.
3. Пассов Е.И. Методическая школа Пассова. Концепция. Воронеж: Интерлингва, 2003. - 43 с.
4. Сорокин П.А. Человек, цивилизация, общество. М.: Политическая литература, 1992. 544 с. - 191
5. Супрунова Л.Л. Поликультурное образование в современной России: поиск стратегии. // Magister, - 2000- № 3.- С. 77-81.

KONYA
07 HAZİRAN 2020

TÜRKİYE'DE EKOLOJİK AYAK İZİNDE MEYDANA GELEN ŞOKLAR GEÇİCİ Mİ KALICI MI?

Dr. Süleyman YURTKURAN

Milli Eğitim Bakanlığı

suleymanyurtkuran@hotmail.com

ÖZET

Çevre kirliliğinde yaşanan artış, ekosistemin dengesinde bozulma meydana getirmekte ve iklim değişikliğine sebebiyet vermektedir. Çevresel kirlilik üzerine yapılan birçok çalışma bulunmaktadır. Bu çalışmaların çoğunda çevresel bozulmanın göstergesi olarak karbon dioksit (CO₂) emisyonları kullanılmaktadır. Fakat, CO₂ emisyonları bozulma göstergelerinden yalnızca bir tanesidir. CO₂ emisyonlarının ötesinde, orman arazisi kullanımı, madencilik ve petrol stokları doğa için büyük bir tehdit unsuru oluşturmaktadır. Dolayısıyla CO₂ emisyonları da dahil olmak üzere spesifik çevresel bozulma göstergelerinin birleştirilerek toplam gösterge halinde değerlendirilmesi, kaynak verimliliğini arttırmada daha sağlıklı sonuçların ortaya çıkmasını sağlayacaktır. Bu bağlamda, ekolojik ayak izi, insan faaliyetlerinin yükünü ve küresel sürdürülebilirlik üzerindeki etkilerini ifade etmenin popüler bir yolu olarak karşımıza çıkmaktadır. Ekolojik ayak izi günümüzde çevresel sürdürülebilirliği belirlemek için yaygın bir gösterge olarak kullanılmaktadır. Bu çalışma 1961-2016 döneminde Türkiye'de kişi başına düşen ekili arazi, karbon ayak izi, inşa edilmiş arazi ayak izi, orman arazileri ayak izi, otlak arazileri ayak izi, balıkçılık ayak izi ve toplam ekolojik ayak izinin yakınsamasını test etmeyi amaçlamaktadır. Bu amaçla Genişletilmiş Dickey-Fuller (ADF) ve yeni geliştirilen Fourier ADF birim kök testleri kullanılmıştır. Fourier ADF birim kök testi trigonometrik terimleri modele dahil etmekte ve yumuşak geçişlere izin vermektedir. Elde edilen sonuçlar karbon ayak izi, ekili arazi ayak izi, orman arazileri ayak izi, otlak arazileri ayak izi ve toplam ekolojik ayak izinin birim kök içerdiğini göstermektedir. Dolayısıyla, politika şoklarının bu ayak izleri üzerindeki etkilerinin Türkiye'de kalıcı olduğu söylenebilir. Bu nedenle, politika yapıcılar karbon ayak izi, ekili arazi ayak izi, orman arazileri ayak izi, otlak arazileri ayak izi ve toplam ekolojik ayak izinin boyutunu azaltmak zorundadırlar. İnşa edilmiş arazi ayak izi ve balıkçılık ayak izinde ise seriler durağan çıkmıştır. Politika yapıcıların inşa edilmiş arazi ayak izi ve balıkçılık ayak izi göstergelerinin boyutunu azaltmaya yönelik müdahaleleri etkisiz olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Türkiye, Ekolojik ayak izi, Fourier

ARE ECOLOGICAL FOOTPRINT SHOCKS PERMANENT OR TEMPORARY IN TURKEY?

ABSTRACT

An increase in environmental pollution disrupts the ecosystem balance and lead to climate change. There are various studies on environmental pollution. Majority of these studies have used carbon dioxide (CO₂) emissions as an indicator of environmental degradation. However, CO₂ emissions are only of the indicators of degradation. Beyond CO₂ emissions, forest field usage, mining and petroleum inventory pose a larger threat for nature. Therefore, combining and assessing specific environmental degradation indicators including the CO₂ emissions as a total indicator may ensure robust results to increase resource efficiency. Within this context, ecologic footprint emerges as a popular method to represent the effects on the human activity load and global sustainability. Today, the ecologic footprint is used as a common indicator to determine environmental sustainability. This study aims to test convergence of per capita built-up land footprint, carbon footprint, cropland footprint, forest land footprint, grazing land footprint, fishing grounds footprint and total ecological footprint in Turkey from the period 1971 to 2016. For this purpose, Augmented Dickey Fuller (ADF) and newly developed Fourier ADF unit root tests are used. Fourier ADF unit root test with smooth breaks allows trigonometric terms. The results show that carbon footprint, cropland footprint, forest products footprint, grazing land footprint and total ecological footprint contain unit root. So, this indicates that the effects of policy shocks on these footprints are permanent in Turkey. Therefore, policymakers need to reduce the size of the carbon footprint, cropland footprint, forest products footprint, grazing land footprint and total ecological footprint. On the other hand, built-up land footprint and fishing grounds footprint are stationary. When policymakers attempt to intervene in reducing built-up land footprint and fishing grounds size footprint, these attempts might be ineffective.

Keywords: Turkey, Ecological footprint, Fourier